B103/c/29/2

THIS PAPER WAS MAILED
WEDNESDAY, OCT. 30, 1985.

National Library
Bibliothèque Nationale
NOV 13 19
NEWSPAPER & JOURNAL
DIVISION

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 44 | **SESTDIENA, 1985. GADA 2. NOVEMBRIS** | **35. GADS** | **SATURDAY, NOVEMBER 2, 1985.**

SECOND CLASS MAIL | **REGISTRATION NUMBER 2249** | **CENA 1 DOLARS**

BALTIC AMERICAN FREEDOM LEAGUE

P.O. BOX 29657, LOS ANGELES, CALIFORNIA 90029

MEMORANDUM TO THE PRESIDENT OF THE UNITED STATES

SUBJECT: Geneva Summit Conference between President Ronald Reagan and Premier Mikhail Gorbachev.

PURPOSE: To state issues of concern to the Baltic-American Community with respect to the Geneva Summit Conference and to propose appropriate points of discussion.

BACKGROUND: Over forty years ago, armed forces of the Soviet Union, in collusion with the Nazi regime, overran the independent Baltic Republics of Estonia, Latvia and Lithuania and forcibly incorporated them into the Soviet Union.

Today, Baltic-Americans, together with all other Balts, are gravely concerned about the continued existence, under Soviet occupation, of Latvia, Lithuania and Estonia — their peoples, languages and cultures. This concern is based on, but not limited to, the following facts:

1. The Soviet policy of Russification and national genocide being carried out against the Baltic people. The percentage of ethnic Lithuanians, Latvians and Estonians is being reduced drastically by forced relocations and colonization of Baltic territory by Russian immigrants and Soviet troops;

2. Systematic elimination of Baltic languages and ethnic traditions;

3. Establishment of Russian as the official language in government, employment, schools and place names. Continued Soviet colonial rule of the Baltic states will destroy the national identities, culture and right to self determination of the Baltic people.

PROPOSALS: Based on the fact that the question of the Baltic States is an international problem and not an internal Soviet matter, the agenda of the Geneva Summit Conference shall include the following topics:

1. The withdrawal of Soviet military forces, police and all other personnel, from the occupied Baltic Republics.

2. The transfer of responsibility for public order in the Baltic Republics to the military forces and administration of the United Nations.

3. The holding of free and independent elections in each of the Baltic States under the auspices of the United Nations with all power transferred to the elected officials representing the will of the people thus expressed.

Until free elections are held, the Soviet Union shall:

1) Cease the illegal conscription of Baltic nationals into the armed forces of the Soviet Union. Concurrently, no Balt shall be sent to fight on behalf of Soviet forces in Afghanistan or anywhere else in the world in furtherance of Soviet national interests.

2) Remove all offensive weapons and Soviet military personnel from the territories of the Baltic Republics and join in a joint American-Soviet declaration that the Baltic Republics are a nuclear free zone.

3) Release all Baltic prisoners of conscience from Soviet concentration camps, prisons, psychiatric hospitals and detention centers. The names of certain known Baltic prisoners of conscience are attached hereto as Exhibit „A".

4) Disclaim its right to assert jurisdiction over naturalized American citizens of Baltic heritage and their children.

5) Cease its systematic Russification of the Baltic States.

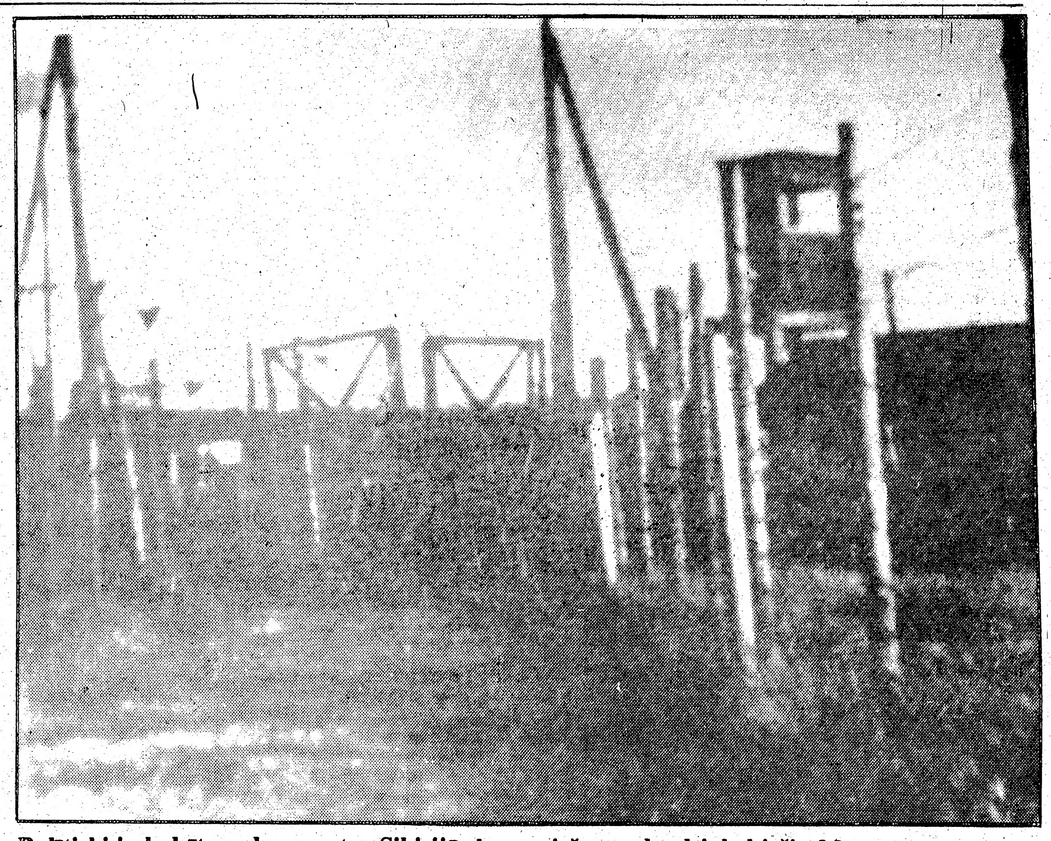

Politiski ieslodzīto soda nometne Sibirijā, kuŗā cieš arī daudzi baltieši. Mūsu pārstāvi brīvajā pasaulē runā šo cietēju un visu apspiesto tautu vārdā.

In order to be fully able to carry out the above discussions and to receive expert advice on the impact on the Baltic Republics of other points of discussion, **it is strongly urged and recommended that the United States include an expert or experts on Baltic affairs as a member of the President's Summit delegation.**

STRATEGIC DEFENSE INITIATIVE: Baltic-Americans believe that the President's position on nuclear disarmament and the Strategic Defense Initiative is in the best interest of the Baltic peoples and of world peace. They therefore strongly support the President's ZERO OPTION PLAN. So long as the Soviet Union does not accept the fully verified ZERO OPTION PLAN, the United States should proceed at full speed with the research and development stages of the Strategic Defense Initiative. Research and development of the SDI cannot be a bargaining point at the Geneva Summit Conference.

So long as both parties only talk about gradual nuclear disarmament, the United States has the legal right and the moral obligation to prepare to defend itself and its allies from nuclear threat.

CONCLUSION: The issue of the Baltic Republics is an integral part of America's pursuit of lasting world peace. It is an international problem which exists because of the 19th Century colonial policies the Soviet Union adheres to today, in the last decades of the Twentieth Century. The issue must be recognized and addressed.

Respectfully submitted,
Baltic American Freedom League
by **AVO PIIRISILD, PRESIDENT**

DATE: October 22, 1985.

EXHIBIT A

Priority List of Prisoners of Conscience:
Lithuanian — Balys Gajauskas, Viktoras Petkus, Vytautas Skuodis-Scott (US citizen), Rev. Alfonsas Svarinskas, Rev. Sigitas Tamkevicius, Antanas Terleckas, Gintautas Iesmantas, Mrs. Jadvyga Bieliauskiene, Julius Sasnauskas, Rev. Jonas Kastytis Matulionis, Romas Zemaitis; **Latvian** — Gunars Barkans, Ints Calitis, Gunars Freimans, Lidia Lasmane-Doronina, Alfreds Levalds, Gederts Melngailis, Janis Rozkalns, Janis Veveris; **Estonian** — Mart Niklus, Lagle Parek, Enn Tarto, Heiki Ahonen, Tiit Madisson, Arvo Pesti, Kaisa Randpere (two years old — the youngest political prisoner in the world)

RĒGENS PIRMS ŽENĒVAS UZKLAUSA ARĪ BALTIEŠUS

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Baltiešu politisko aktīvitāšu panākumi šogad ir vairāk nekā ievērības cienīgi. Pirmo reizi kopš 2. Pasaules kaŗa Baltais nams uzklausa arī mūsu prasības, ASV prezidentam dodoties uz galotņu apspriedēm ar Padomju savienību.

Amerikas Latviešu Brīvības Līgas delegāciju Baltajā namā ielūdza Valsts Drošības padomes koordinātors Ženevas samita konferencei sūtnis Džeks Matloks.

Baltiešu delegācijā ietilpa PBLA valdes priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis un ALAs pārstāvis Ojārs Kalniņš. Tāpat delegācijā ietilpa Igauņu nacionālās padomes prezidents J. Simonsons. Lietuvas atbrīvošanas komitejas pārstāvis Dr. Krivitskas, lietuviešu katoļu palīdzības pārstāve Ginte Damusis, Amerikas Baltiešu Brīvības Līgas prezidents Avo Piisild, Amerikas lietuviešu pārstāvis Vašingtonā Al Gureckas un Amerikas igauņu padomes pārstāvis M.A. Riken.

Mūsu laikraksta pirmajā lappusē varat lasīt oriģinālvalodā memorandu, ko baltieši nodeva sūtnim Matlokam. Darām to tādēļ, ka daudzi lasītāji ir pateikušies par iepriekš iespiestiem dokumentiem angļu valodā, kuŗus tie izlietojuši mūsu prasību un taisnības apgaismošanai saviem angliski

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1985. GADA 2. NOVEMBRIS, 44. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 46 dol., 6 mēnešiem — 24 dol., 3 mēnešiem — 14 dol. Atsevišķa numura cena 1.25 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $2.50, tekstā $3.00, pirmajā vai pēdējā lp. $5.00 par 1 cm telpu. Sarīkojumu kalendārā $2.00 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Groztjumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

VILIBALDAM DROSMIŅAM 40 GADU PĒC-KARA JUBILĒJĀ...

Atceries vēl laikus vecos,
Nu kad gadi zāģē plecos-
Dievzemē kur priedes šalc,
Brašs cik traucās Vilibalds?
Kara vēstīs- žēlīgs prāts!
Kā bij' varon's daudzināts...
Sapņi putējuši daudzi,
Laiks kopš briedis jaunu audzi...
Ārdiešas sen karīem mājis
Pensionāru rindās stājis,
Drosmiņš klusu radis vietu,
Vērot sēru saules rietu;
Naidnieks šodien kaulos krika -
Viss ko karš tam algoj's tika...

Dadzis netiek vaļā no dzejošanas kaites.

Viktors Kalniņš

Pārmaiņas padomju militārā vadībā

Mēs jau vairākas reizes esam analizējuši pārmaiņas, kas notiek Padomju savienības vadībā. Gorbačova radītās politiskās pārmaiņas skāra ne tikai partijas un valsts administratīvo aparātu. Tādas notika arī armijā. Par galvenās politiskās pārvaldes priekšnieku izraudzīts ģenerālis Aleksejs Ļizičevs. Ģenerālis Jepiševs, kas atradās šai postenī līdz šim, drīz pēc atvaļināšanas nomira. Ģenerāli Vladimiru Arhipovu izraudzīja par Maskavas kara apgabala virspavēlnieku; rakešu stratēģisko karaspēku tagad komandē ģenerālis Jurijs Maksimovs, pat armijas galvenās avīzes Krasnaja Zvezda redaktors ir mainīts.

Pašu lielāko rezonanci izraisīja maršala Nikolaja Ogarkova augšāmcelšanās. Ogarkovu pagājušā gada septembrī atcēla no ģenerālstāba priekšnieka amata. Daudzi novērotāji uzskata, ka Ogarkova krišana un celšanās atspoguļo aizkulišu cīņu par varu, kas norisinājās partijas virsotnē. Pēc viņu domām Ogarkova krišana bija saistīta ar intrigām no Romanova, Ustinova un Čerņenko puses, un mērķis bija mazināt Gorbačova izredzes nākt pie varas. Tagad, kad divi no tiem ir miruši, bet trešo izdevās nosūtīt politiskā nebūtībā, Gorbačovs demonstrātīvi paaugstināja Ogarkovu. domā, ka viņš tagad ir Varšavas pakta karaspēka virspavēlnieks. Maskava gan oficiāli to neziņoja, bet arī nenoliedza.

Jau pirms šīm pārmaiņām parādījās Ogarkova grāmata Vēsture māca būt modriem. Protams, visi vēsturiskie ekskursi ir tīrie meli. Kas no informētiem lasītājiem nezina, ka tieši Padomju savienība palīdzēja Vācijai sākt Otro pasaules karu! Bet zīmīgs ir kas cits. Recenzenti militārajā presē atzīmē maršala militārās koncepcijas. Savā laikā Ogarkovs vairākas reizes publiski izteica neapmierinātību par Padomju savienības atpalicību zinātniski techniskajā jomā. Nevarēja nepamanīt neapmierinātību tieši par partijas vadības sastingušo domāšanu. Tagad, kad jaunais ģenerālsekretārs izsludināja jaunu attieksmi pret techniskās attīstības intensifikāciju, tādi atgādinājumi skan kā zināmā mērā attaisnojumi un drošs pamats Gorbačova politikai.

Interesanti ir paša Ogarkova uzskati par militārās struktūras problēmām. Viņš ierosināja kardināli mainīt karaspēka vadības struktūru, jau miera laikā radīt operātīvi stratēģisko virzienu virspavēlniecībā. Maršala priekšlikumi sacēla neapmierinātību militārās birokratijas aprindās: viss, kas saistīts ar jauninājumiem, sola tikai jaunas galvassāpes un nemieru. Starp neapmierinātiem, domājams, bija arī Varšavas pakta virspavēlniecība ar maršalu Kuļikovu priekšgalā. Iespējams, ka politiskā vadība ar zināmu apslēptu prieku uzņēma Gorbačova sabiedrotā riskantos priekšlikumus, atcēla viņu no ģenerālštāba priekšnieka amata un nosūtīja uz Austrumvāciju eksperimentēt ar vienu — rietumu virziena virspavēlniecības izveidošanu.

Varētu domāt, ka zināma virziena virspavēlniecības radīšana, vispirms rietumu virziena, vēl ne tuvu nav īstenota. Iespējams, ka to izveidošanai Varšavas pakta virspavēlniecība un personiski Kuļikovs pat radīja mākslīgus šķēršļus. To varēja viegli reālizēt, traucējot izveidot ciešas sadarbības saites ar dienvidrietumu virzienu un pašu Varšavas pakta virspavēlniecību.

Kļūst skaidrs, kādēļ Ogarkovs (turklāt vēl Gorbačova politiskais sabiedrotais) tiek izraudzīts par Varšavas pakta karaspēka virspavēlnieku un šajā amatā stājas Kuļikova vietā. Kļūdams par virspavēlnieku, Ogarkovs var likvidēt visus šķēršļus savu ideju reālizēšanai. Turklāt jāatzīmē, ka Ogarkovs ir viens no iniciātoriem apbruņot padomju karaspēku ar efektīvākiem konvencionāliem ieročiem.

Lasītāju vēstules

KAS VIŅIEM JĀDOD

Jaunatnei pārmet atrāvušanos no latviešu sabiedrības, jo tai esot citas intereses.

Mēs varētu jautāt, ko mēs varētu pastāvošās biedrībās jaunatnei dot.

Nerunāsim nemaz par gaļalaicīgiem referātu vakariem, kur referents runā vienu, bet dzīvē dara otru. Pat mūsu valstssvētkos jaunatnei domātais mudinājums bieži pazūd personiskās propagandas runās.

Nav noliedzams, ka tos jauniešus, kam garšo pankūkas, varētu lielākā skaitā piesaistīt pankūku vakaros. Bet arī no pankūkām var atēsties.

Būtu jādzird, ko īsti mūsu bērni latviešu sabiedrībā grib atrast. Tad mēs varētu viņiem sagādāt pieņemamu garīgo un laicīgo ēdienu karti.

A. Krūze Otavā.

REKLĀMAS SPĒKS

Biedrības bieži sūdzas, ka viņu sarīkojumos mazs apmeklētāju skaits. Rīkotāji norāda, ka uz daudz vājāku programmas izpildītāju notikumu citā biedrībā zāle bijusi pilna līdz griestiem. Un tā arī bija.

Starpība tā, ka otra biedrība savu notikumu vairākas nedēļas ar sludinājumiem laikrakstos darīja visiem zināmu, bet pirmā tautai par savu dižsarīkojumu pavēstīja četrās mazās rindiņās sarīkojumu kalendārā.

Mūsdienās, ko arī nedarītu, nedrīkst aizmirst reklāmas lielo spēku. Ietaupīt uz reklāmu ir lielākā ģeķība.

Zenta Āre Toronto

KĀDĒĻ TĀDA ATTURĪBA?

Saņēmu ALA Vēšķu 43. nr. Pārlapoju, izlasīju arī tajā publicēto mūža biedru sarakstu, lai gan nav zināms, par kādu laika periodu tas domāts. To skaits ir 82 personas, un katras devums 150 dol. Iedziļinoties vairāk šinī sarakstā, redzams, ka no mana novada (Mičigenas) ziedojušas 9 personas, bet no pilsētas, kurā es dzīvoju, lielākās latviešu kolonijas Mičigenā — neviens. Skaties un brīnies! Vai tas būtu skopums vai tādēļ, ka šīs latviešu kolonijas vajadzībām bija iegādāti vairāki sabiedriskie īpašumi, kuru pirkšanai un uzturēšanai aizplūduši diezgan daudzi līdzekļi un kopējām vajadzībām vairs neatliek. Liekas, ka par skopumu gluži nevarētu runāt, jo vērojot dažādu ziedojumu sarakstus un tajos publicētās summas, tās dažkārt nemaz nav tik niecīgas. Ir gan zināms, ka Grand Rapidos vispār nav liels ALA mūža biedru skaits, nemaz nerunājot par Latvijas Brīvības Fonda un Latviešu Fonda dalībniekiem, kuru skaits ir samērā niecīgs. Jāatzīmē, ka grandrapidieši sākuma gados bija samērā rezervēti arī pret Gaŗezera vidusskolu, visā aizvadītā laikā nav devuši nevienu audzēkni Minsteres latviešu ģimnazijai un tikai viena mācījusies J.R. Studiju Centrā Kalamazū. Būtu tiešām interesanti zināt, kādēļ tāda attūrība?

Valters Zirnītis ASV.

Bet pats Gorbačovs, iesākot arī armijas virsotnēs tīrīšanas, risina vismaz trīs uzdevumus: atbildīgākajos amatos izrauga savus cilvēkus, aizstāj konservātīvos „večus", kas nelabprāt pakļaujas jauninājumiem, un tanī pašā laikā pastiprina partijas kontroli pār armiju. Katrs, kas grib valdīt ilgus gadus, saprot, kāda nozīme ir turēt armiju savās rokās.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Irma Grebzde

Maize

Pārdomas

Nesen šajā laikrakstā lasīju kādu rakstu, kuŗā autors apgalvoja, ka maize esot galvenā barība krievu tautai. Mums jau vairāk saknes un tā.

Atceroties savu bērnību īsti latviskā vidē, redzu uz lielā ēdamgalda rupjmaizes klaipu, gandrīz kā pieaugušu galda virsmai. Tur tas stāvēja rītā, pusdienā, launagā, vakarā — dila, nodila un atkal kā jauns — gluds un silts parādījās māmuļas roku uzlikts. Šis maizes klaips bija nepieciešamība — vienalga, kāds ēdiens kūpēja lielajā māla bļodā. Maize ar pavalgu. Maize — ,,plika'' un garda ar ķimeņu piegaršu. Visi mājas vīrieši to ēda arī pie kartupeļiem, jo — maizes šķēle bija pamats ēdienam. Zinu, tāpat tas bija kaimiņmājās, tāpat Rīgā smalkajās ģimenēs, varbūt biežāk saldskābmaizes vai bulciņu veidā. Taču — tā bija maize.

Domāju — visas Eiropas ēdienkarte balstās uz maizes. Tātad — krievs nav nekāds izņēmums.

Ar maizes vārdu man saistās bēgļu bada laiku dienas. Toreiz nekāroju ne gaļu, ne saknes, ne augļus — tikai maizi. Divreiz mūžā esmu zagusi. Tajos pašos bēgļu ceļos iedama. Berlīnes priekšpilsētā mājojām pie augstos plauktos stāvošas dāmas, kuŗas virtuvē aizvien redzēju visāda veida un krāsas maizes. Man bija uznācis liels vājums, divas reizes dienā vai naktī skrienot uz pagrabu ar bērnu rokās negantās sirēnu mūzikas pavadībā. Parasto sēnalmaizes nelielo devu ieliku vīram somiņā uz fabriku braucot. Un maizes kāre sāka mani pārņemt pavisam trakā veidā. Es to ēdu sapņos, vaļāju mutē kumosiņus (iedomu), pa veikaliem skriedama pēc burkāna, kāpostgalviņas, desas ripiņas.— Maize, maize, maize! Tikai vienu šķēlīti! Plāni plānu —. Ak, sajutu mutē maizes saldeni skābo garšu, un, atvērusi vācietes skapīša durvis, izņēmu garenu kukulīti, galā nogrieztu. Ar lielo aso nazi noslīdināju plānu šķēlīti un paliku zem blūzes. Es nu biju zagusi... Maizi!

Otrā zagšana gadījās, kad norāvu kāpostgalviņu dārza malā pēc pilsētiņas bumbošanas. Maize tad bija tikai sapnis —. Manam bērnam vajadzēja ēst. Kaut ko.

Laikam šīs pārdzīvotās maizes kāres ietekmē pēc kara uzrakstīju stāstiņu ,,Maize''. Šķita, tas ,,gabaliņš'' daudziem gāja pie sirds, saņēmu vēstules ar ,,maizes tematu'' un kāda baltvācu baronese pat šo stāstiņu pārtulkoja un to nolasīja Minchenes (cik atceros) radiofonā. Šis stāstiņš iespiests manā grāmatiņā ,,Pazemīgā'' un, nupat to pārlasot, pēkšņi sajutu šo savādo kāri pēc maizes —. Atvēru savu skapi — tur bulciņas, donati, rozīņmaize... nav rupucīša... Nav! Nujā, mana smalkā māga taču rupjmaizi vairs nepanes... Kādi laiki! Bet — garša ir mutē, nepazūd —. Maizes garša. No bērnības mutē justa —.

Man te, no jaunās dzīves vietas, tāds krietns gabaliņš kājām ejams līdz veikalam. Nav vairs braucēja, kas turp aizvestu... un tā es dažreiz izeju no nama ar savu ciešo pavadoni — spieķīti, ar nolūku veikalu aizsniegt. Eju lēnām. Iela glīti apstādīta ar liepu un kļavu rindām gar malām. Mazliet tālāk ir tā saucamais ,,slamu'' rajons, laikam skaistajā Misisāgā vienīgais tāds. Tur daudzi bērniņi skraida ap četriem, pieciem desmitstāvu namiem. Nabadzība?

Šajā pusē skaistas privātmājas, laikam eiropiešu izcelsmes īpašnieku. Kur gan citur audzētu dālijas! Kā no ,,slamu'' namiem, tā no mūsu rajona sievas iet uz veikalu iepirkties —. Pa šo pašu ielu bērni sabirst skolas pagalmā aiz mūsu loga.

Nu, kas tur sevišķs, cilvēki ir vieni, ir otri. Mazie un lielie. Bet — šajos gājienos uz veikalu es vienmēr sastopos ar maizi. Ar maizi uz ielas, uz ietves —. Ja tur nomests gulētu gaļas gabals, tas mani neaizkustinātu, neērcinātu. ,,Nu, kādam no ratiņiem izkritis!'' Bet — maize! Visu ēdienu pamats daudzām tautām te guļ uz ielas —! Veselas šķēles, bulciņas. Nomestas, samīdītas. Mana mīļā, kārotā maize! Kas gan dara šo nejauko darbu? Tā taču nav nomesta putniem! Nē! Tā nomesta nevīžībā. Tā nav kārota. Tā nav cienīta, lai gan, šķiet, metēji ir pusaudži no ,,slama''... Kāds izsmiekls! Es gribētu kliegt — ,,tas ir grēks! Tā ir dienišķā maize, ko te samin putekļos, dubļos —.'' Jādomā, metēji nezina, kas ir izsalkums. Viņi nekad nav sajutuši uz savām mēlēm maizes īsto vērtīgo garšu. Nabagi.

Latviešos mēdz sacīt, ka šī baltā, vieglā šejienes maize garšojot kā papīrs! Un tomēr — tā ir maize! Augusi prērijās, vārpu smagumā. Nez', kādēļ tik balta nosijāta?

Kad pārnāku mājās no sava veikala gājiena, tad salieku rokas — ,,Tēvs, mūsu dienišķo maizi dodi mums šodien...''

Jālūdz, citādi nevar. Tā mans Pestītājs mācīja. Varbūt Jēzus Kristus, dodams mums šos lūgšanas vārdus, domāja gan vairāk par garīgo maizi, kas ik dienas jāsaņem no Dieva svētajām rokām —.

Vajadzīga arī tā. Ļoti vajadzīga. Šajā zemē ar reālo maizi pilni plaukti, bet garīgās maizes plaukti — pustukši. Nabadzība? Gara nabadzība. Jā.

Gara bagātība neslēpjas apstāklī, ka esi nobeidzis skolas, ieņem atbildīgu amatu, ka esi ar mākslinieka dzirksti dzimis —. Gara bagātība ir — pazīt Dieva vārdu, būt tuvībā ar savu Radītāju un dvēseles Glābēju Jēzu.

Cik maz, maz, maz to apzinās.

Garīgā maize nepieciešama, lai izaugtu cilvēks. Cilvēks, kas dzīvo pēc Dieva prāta. Pasaule sapūst bez tās. Trūkst garīgās maizes arī mūsu tautas plauktiņos un plauktos. Nevērība, iedomība, pašapziņa, lielais Es! Arī garīgo maizi mīda ar kājām. Ielas putekļos, dubļos. Kad, kad nāks atjēga? Vai nāks? Par vēlu nāks?

Skumji —.

,,Mūsu dienišķo maizi dodi mums...''

Eju zem dzelteniem kokiem. Uz ielas maizes rieciens —.

Dievs, glāb mūs!

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Milvoku vanadžu rudens sarīkojumā. Programmu izpildīja apvienības biedri — jaunie mākslinieki.- Solo dziesmas dziedāja soprāns Vita Foldi (pa kr.). Duetos viņai pievienojās alts Indra Kalnīte. Klavieru pavadījumus veica E. Brusubārdis III.

Foto V. Jaunkalnietis.

Sv. Jāņa latviešu draudzes vokālais ansamblis Brigitas Alkas vadībā var lepoties ar izciliem darba panākumiem

Ir gaišiem brīžiem grūti atrast vārdus. Tas attiecināms uz Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes Toronto vokālā ansambļa koncertu šā gada 20. oktobrī.

Ansambļa vadītāja Brigita Alka koncerta programmai bija devusi īpatnēju saturu. Pirmajai daļai bija izvēlēti pazīstamākie renesanses laikmeta komponisti, kā Gibbons, Byrd, Gabrieli, Palestrina u.c.; otrā daļā — tikai latviešu komponisti. Noslēgumā — Faurē Rekviems.

Šie darbi, kā ikviens sacerējums mūzikas laukā, prasa starpnieku — izpildītāju. Ar to mūzika atšķiras no citām mākslām — gleznieciības, skulptūras, dzejas u.t.t. Tās var sevi izteikt pašas. Mūzika kļūst dzīva vienīgi ar interpretāciju; vienīgi atskaņotājs dara nošu rakstus dzīvus, kas citādi gulētu mūža miegā komponistu atvilktnēs.

Tāpēc mūzikālo darbu izpildītājiem ir liels uzdevums — atrast kompoziciju pareizo izvērtējumu un izteiksmes veidu. Katram laikmetam ir savas raksturīgas iezīmes, savs stils. Nav arī vēl atrasta rakstīšanas metode — veids, kā ar zīmēm vai nošu simboliem izteikt visas kompozicijas izteiksmes iespējas — tās, kas acīm nav sasatāmas. Viss atkarājas tad no atskaņotāja mūzikālās iejušanās, izglītības, māksliniecisķās pieredzes un temperamenta. Šīs īpašības laimīgā kārtā visas piemīt ansambļa vadītājai Brigitai Alkai; ar tām tad tiek celta izpildījuma kvalitāte un uzminētas komponistu ieceres.

Noklausoties programmas pirmo daļu, kaut nepazīstot atskaņotos darbus, bija jānovērtē visaptveroša noskaņa, īpatnēja renesanses laikmetam: viegls, dabīgs frazējums, bez dinamiskām pārmērībām.

Programmas otrā daļā ansamblis atskaņoja A. Feila Nāc, gaismas rīts, J. Baruša 150. Dāvida dziesma, T. Ķeniņa Kristus roze, A. Jurjāna Mūsu Tēvs. Dziedājums šeit viscaur bija saliedēts, ko ne gluži varēja saklausīt koncerta sākumā.

Visumā ansamblis nianšu ziņā bija ļoti iejutīgs, intonācijā noturīgs. Ne par velti visiem tā dalībniekiem ir stingri mūzikāli pamati. Nav parasta parādība, ka divi mācītāji, reizē profesionāli mūziķi (bijušais draudzes mācītājs Gaide un tagadējais mācītājs Kristbergs) ir ansambļa dalībnieki. Tāpat Ženija Vītola, Alberts Vītols, Dzidra Egle, ir jau pazīstami solisti. Daudzsološs tenors izklausījās arī Alberts Vītols jr.

Programmu noslēdza Faurē Rekviems. Tas sacerēts pēc latīņu meses uzbūves — šinī gadījumā — septiņās daļās. Tās ir lūgšanas, veltītas mirušajām dvēselēm. Līdz ar Bacha B-minora mesi, Faurē Rekviems ir visdziļāk aizkustinošā kompozicija, ja ne pats izcilākais šāda veida darbs mūsu laikmetā. Iestudējums šeit parādīja apzinīga un nopietna darba rezultātus. Drošs atbalsts dziedātājiem bija ērģelniece Anita Rundāne. Solo daļas izpildīja Dzidra Egle un Alberts Vītols.

Egles soprāns izskanēja neparasti dzidrā dziedājumā — labākais sniegums, kāds jebkad viņas izpildījumā bija dzirdēts. Jāpriecājas par jaunās dziedātājas panākumiem un progresu. Alberta Vītola silti tembrētais baritons uzrādīja traģiskās mūzikas izpratni, tā radot iespaidīgu priekšnesumu.

Klausoties Rekviēmu, bija jāatceras Nadjas Boulanger šā darba vērtējums: Gabriela Faurē Rekviems ir ne tikai viena no viņa labākajām kompozicijām, bet reizē arī darbs, kas ir cildinājums kā mūzikai, tā arī dziļajai domai, kas šajā mūzikā ietverta. Ar meistara roku, bez liekiem ārējiem efektiem, tiek tēlots bēdu pārdzīvojums. Liegā meditācijā ieslīdot, klausītājs tiek izvests no tumšajiem bēdu dziļumiem pretim skaidrākām debesīm, tā nostiprinot ticību un paļāvību nenovēršamajam.

Anitas Rundānes sniegums bija divi ērģeļu solo atskaņojumi: J.B., (ne J.S.) Bacha, Ciaconna un Percy Whitlocka Toccata. Viņas māksliniecisķā varēšana jau daudzkārt ir tikusi novērtēta. Vienīgi šoreiz likās neizprotama asā balsu reģistrācija abos gabalos, bez jūtamākiem skaņu kontrastiem.

Apcerot interesanto programmu, jāizsaka atzinība diriģentei, kas pašaizliedzīgā darba degsmē neskaita kilometrus, mērojot tālo ceļu uz mēģinājumiem (no Savienotām valstīm uz Kanadu). Jāpiemin arī dziedātāju entuziasms un pašdisciplīna, jo bez kārtējas piedalīšanās mēģinājumos tādi rezultāti nebūtu sasniedzami.

Koncerts sagādāja patiesi gaišu brīdi ikkatram klausītājam.

Marta Tūtere-Kundrate.

Vai krievu ieplūdināšana apturēta?

Latvijā 1985. gada 1. jūlijā bija 2.609.000 iedzīvotāju

Okupētās Latvijas statistiskā pārbalde divreiz gadā laikrakstos dod pārskatu par plāna izpildīšanu dažādās dzīves nozarēs. Par 1985. gada pirmajā pusē paveikto ziņojums ievietots Cīņas 31. jūlija numurā — Piecgades finiša taisnē.

Rūpniecības produkcija pieaugusi par 3 proc., paaugstinājusies arī ražojumu kvalitāte. Pusgada plāns pārsniegts par 2,3 proc. Plānus nav veikusi kurināmā rūpniecības , būvmateriālu un vieglā rūpniecība. Salīdzinot ar 1984. gada pirmo pusgadu, atpalikusi lopkopības un lopbarības mašīnu ražošana, lietaskoku sagatavošana, papīra, saliekamā dzelzsbetona, triko un apģērbu, radio uztvērēju ierīču un stikla un fajansa trauku ražošana. Arī tās nozares, kas izpildījušas plānu, nav veikušas līguma saistības pilnā apjomā, teikts ziņojumā.

Lauksaimniecībā sējumu platības 1985. gada ražai sasniedza 1.655.000 hektāru. Graudaugi iesēti 759.000 hektāros, kartupeļi un dārzeņi iestādīti 106.000 hektāros, pārējā platība cukurbietes, lini un dažāda lopbarība, ieskaitot zālājus.

Tieši graudu nevienu gadu līdz šim nav ievākts tik, cik paredzēts— 2 miljoni tonnu, tāpēc, laikam, šogad vairāk iesēti mieži un pākšaugi, kas dod lielāku ražu.

Liellopu skaits palielinājies par dažiem tūkstošiem, bet samazinājies slaucamo govu skaits par apmēram tikpat daudz. Izslaukumi tomēr palielinājušies tāpēc, ka pagājušajā gadā ievāca pietiekami lopbarības un tā bija labā stāvoklī. Samazinājies arī cūku skaits, toties palielinājies putnu un aitu skaits.

Lai paaugstinātu tautas labklājību, strādnieku un kalpotāju algas palielinātas par 5 rubļiem un pašreiz sasniedz 192 rubļus mēnesī. Kolchozniekiem algas paaugstinātas par 4 proc.

Iedzīvotājiem sniegto sadzīves pakalpojumu apjoms palielinājies par 5,7 proc. caurmērā, laukos pat par 8,9 proc., tomēr vajadzība pēc nepieciešamā nav apmierināta. Iedzīvotājus pietiekami neapgādā ar labības produktiem, cukuru un kartupeļiem. Ikdienā nepieciešamā vēl trūkst, piemēram: ādas apavu, porcelāna, fajansa un stikla trauku, televīzijas apar ātu, velosipēdu, mopēdu, motociklu un motorolleru.

Pārskatā nemaz nav pieminēti automobiļi. Auto var nopirkt tikai turīgākie, arī tad jāgaida trīs līdz četri gadi, vai jāpērk pa „tumšo", samaksājot divtik par valsts noteikto cenu.

Celtniecība vēl arvien nepietiekama, un dzīvokļu trūkums vēl ir liels. Šāgada pirmajā pusē uzcelti tikai 7.000 dzīvokļi. Tagad atļauj celt arī privātās mājas par pašu līdzekļiem. Bankas izsniedz pat aizdevumus. Darbojas dzīvokļu celšanas kooperātīvi, bet ar visu to dzīvokļu kā trūkst, tā trūkst. 1984. gadā uzcēla 19.000 dzīvokļu, šogad celtnieki atpalikuši.

Iedzīvotāju skaits Latvijā 1985. gada 1. jūlijā bija 2.609.000. Par 5000 vairāk nekā 1. janvārī. Tas varētu būt dabiskais pieaugums, kaut gan Latvijā ir viszemākā dzimstība visā krievu imperijā. Sevišķi zema dzimstība visus šos gadus bija latviešu vidū. Tagad jaunajās latviešu ģimenēs dzimst vairāk bērnu.

Ja salīdzina ar pagājušo gadu, kad iedzīvotāju skaits palielinājās tepat par 17.000, var pieņemt, ka krievu ieplūdināšana apturēta. Vai tas Pugo vai Gorbačova izdotais aizliegums?

Patiesībā pašā Krievijā trūkst strādnieku, jo milzīgas okupācijas armijas uzturas Austrumvācijā, Polijā, Čechoslovakijā un Bulgārijā, arī Afgānistānā. Latvijā rūpniecības izvēršana apturēta, tāpēc vadītāju nevajag. Lielajās celtnēs Daugavpils spēkstacijā un Ventspils ostas izbūvē strādā vecu vecie atbraucēji. Ielīst kādā kolchozā vai valsts muižā krievu biedri nemaz negrib.

No Latvijas uz Krievzemi šogad aizsūtīja tikai dažus simtus komjauniešu. Pirmās trīs grupas, katrā ap 50, aizbrauca jau pavasarī. Pēdējā nupat augustā tūlīt pēc jaunatnes svētkiem ar vilcienu Stachanovietis. Šie 50 jaunieši no Latvijas devās uz Tjumenu ierakt zemes gāzes vadus un celt apkalpes novietnes. Aizbraucēju vidū gan arī krievi, kaut tagad no vārdiem vai uzvārdiem vairs tautību Latvijā nevar novērtēt. Jaukto laulību sekas.

Pēteris Bauzis

Politiski ieslodzītā soda nometnē.(LNF)

Jauns iekšlietu ministrs Latvijā

TAS AICINĀTS NO BALTKRIEVIJAS

Okupētās Latvijas ziņu aģentūra Latinform nesen ziņoja par pārmaiņām valdībā. Augstākās padomes prezidijs no iekšlietu ministra pienākumiem atbrīvojis Michailu Drozdu sakarā ar aiziešanu pensijā.

Par iekšlietu ministru iecelts Vladimirs Jegorovs, pēc tautības baltkrievs. Viņš ataicināts tieši no Baltkrievijas galvaspilsētas Minskas. Jaunais iekšlietu ministrs dzimis 1939. gadā, tātad ir pašlaik 46 gadus vecs. Ieguvis paidagoģisko un juridisko izglītību, arī partijas mācību augstākajā partijas skolā. Partijas biedrs kopš 1960. gada. Ceļu augšup viņš uzsāka komjaunatnē un izvirzījās par visas zemes komjaunatnes vadītāju. No komjaunatnes pārgāja sabiedriskās kārtības sargāšanas darbā, bet 1981. gadā kļuva par Brestas apgabala izpildkomitejas iekšlietu pārvaldes (čekas) priekšnieku. No Brestas viņu aizsauca uz Minsku un iecēla par iekšlietu ministra vietnieku. V. Jegorovam ir iekšejā dienesta (čekas) pulkveža pakāpe.

No īsās biografijas, kas publicēta Cīņas 31. augusta numurā, redzams, ka V. Jegorovs Latvijā nav bijis nevienu dienu, tāpēc ne vārda neprot latviski. Tas nozīmē, ka pārkrievināšana turpināsies. Pēdējā laikā šis ir pirmais gadījums, kad ministru neizrauga no Latvijā esošajiem cittautiešiem, bet ataicina no citas „republikas' . Liekas gan, ka Vladimirs Jegorovs būs stiprais vīrs, kādu savā zemē partijas pirmais sekretārs Pugo nevarēja sameklēt. Tik tiešām, samērā biežie skolēnu nemieri, jaunatnes dumpīgais gars un neveiksmes žūpības un citu noziegumu apkarošanā spieda Pugo meklēt palīdzību Baltkrievijā.

Liekas, ka minēto iemeslu dēļ līdzšinējo iekšlietu ministru aizlaida pirms laika pensijā 52 gadus vecumā : parasti vīriešu pensijas vecums ir 60 gadi. Michails Drozs arī ir baltkrievs, bet Latvijā nodzīvojis lielāko mūža daļu. Par Latvijas iekšlietu ministru viņu iecēla 1977. gadā.

Pagaidām gan M. Drozds paliek augstākās padomes deputāts, ievēlēts Jelgavas rajonā.

P.B.

Deportēto kapi Sibirijā. (LNF)

Vēl par pareizu latviešu valodu

Lielum lielais paldies Viktoram Irbem par Vēšķu daudzinājumu LA 42. nr. rakstā Pareiza latviešu valoda. Galvenais redaktors Aleksis Kalniņš savu mūžu veltījis latviešu valodas kopšanai, publicējot rakstus žurnālos un laikrakstos — Universitas, Akadēmiskā Dzīvē, arī LA, kā arī izdodot brošūras par valodas prakses jautājumiem. Tas bijis sīksts un neatlaidīgs darbs. Kā V. Irbe min, Vēstis savas gaitas uzsāka 1980.g. ar samērā mazu abonentu skaitu, cīnīdamies ar materiālām grūtībām. Lai nu V. Irbes mudinājums dāvināt Vēstis draugiem vai sev pašam atrastu dzirdīgas ausis. Žurnāla redakcija tad varētu uzelpot.

Tālāk par pieminētajiem pareizrakstības jautājumiem. V. Irbem ir taisnība, ka pēc daudziem gadu desmitiem ģimnazijā iegūtais sen aizmirsies, un pat žurnālistam, kam katru dienu jāraksta latviešu valodā, rodas neskaidrības un neizpratne. Bet mums taču vēl ir gramatikas grāmatas! Ja tās pašķirstītu, liela daļa neskaidrību izgaistu.

Par vārdu šķiru apzīmējumu.

Latviešu valodas pareizrakstības komisija jau dzimtenē ieteica sacīt vīriešu un sieviešu dzimte (agrāk kārta). Agrākais apzīmējums darbības vārds nav precīzs, jo tāds vārds kā lasīšana arī izsaka darbību, bet nav norisenis, tāpat sēdēt, stāvēt darbību nenorāda. Apzīmējumu īpašības vārds var arī attiecināt uz lietvārdu — gudrība, skaistums; tie arī apzīmē īpašību. Sacīsim kādenis, kas izsaka, kāds ir priekšmets — skaists, balts. Kur latviskie termini atzīti par pareiziem, tie paturēti.

Par lietot un lietāt.

Ar piedēkli -a- atvasina no ā celmu lietvārdiem verbus: bēda — bēdāt, rota — rotāt, doma — domāt, tiesa — tiesāt, lieta — lietāt. Absolūtas konsekvences šādā atvasinājumā nav, sal. galva — galvot. Vārdnīcā blakus abas formas, lietājamas pēc patikas.

Par latviešu alfabētu.

Tanī ietilpināti arī svešvārdos lietātie f, h un ch ar piezīmi, ka tie lietāti tikai svešvārdos — forma, chaoss. Svešos īpašvārdos sastopami patskaņi ō ū ō un ū: Glūks, Gōte, Mūlenbachs.

Rakstu valodā sastopamie patskaņi a e i u un svešvārdos un augšzemnieku dialektā lietātais o (golva = galva) var būt gan īsi, gan gari (proza, sōlo). Latviešu rakstība dibinās uz fonētiska principa — raksta tā, kā izrunā, tāpēc arī gari izrunājamu umlautu apzīmē ar svītriņu: Gōte. O neskan tāpat kā e. Mūsdienu latvietis var izrunāt umlautus. To atzinusi valodnieku komisija Latvijas laikā, jo ALA izdotā pareizrakstības vārdnīca ir pārspiedums no kādreiz Latvijā izdotās (1944.g. 2.izd.)

Angļu valodas nebalsīgā th vietā pēc gramatikas likumiem liekams t, kas skan tuvāk nekā s, tāpēc rakstīsim Tačere (nevis Sačere).

Par amata apzīmējumu.

Pieklājība prasa uzrunāt augstāku priekšnieku ar: direktora kungs, rektora kungs. Būtu nepieklājīgi uzrunāt tikai vārdā — Lapiņa kungs. Tādi bija pieklājības likumi dzimtenē. Uzruna redaktora kungs tāpēc atzīstama.

Par punkta lietāšanu.

Gramatika māca, ka punkts liekams pēc virsrakstiem vai atsevišķu nodaļu nosaukumiem, bet titullapā pēc avīzes, žurnāla vai grāmatas nosaukuma, kas iespiests lieliem burtiem, parasti punktu neliek. Prakse gan rāda ko citu — arī pēc virsrakstiem punktu vairs neliek.

V. Irbe pilnīgi nav izpratis, kādēļ nevar teikt: *ņemt vārdu.* Tas verdzisks tulkojums no vācu un krievu valodas (dot kādam vārdu). Pareizi sacīsim — tagad runās Lapiņš. Tas jau iztirzāts Vēstīs. Pavisam citāds ir teikums: piemēri *ņemti no* sludinājumiem. Diezin kāpēc viņam par to elpa aizrāvusies. Prepozicija *no* nostājas blakus verbiem — prasīt, lūgt, *ņemt,* bēgt u.c.: no vilka bēg, uz lāci krīt. No ienaidnieka bīties.

Par prepoziciju *pirms* un *priekš* lietāšanu. Abas lietājamas laika nozīmē. Kur verbs nav noliegts, tur *pirms* lietājams bez nozīmes starpības ar priekš: agri pirms (priekš) saules. Pie noliegta verba pirms izsaka to pašu ko teiciens agrāk par: pirms Jāņiem jau nu nebraukšu.

Viktora Irbes rakstā ieviesusies kāda valodas kļūme, uz ko Vēstīs šad tad aizrādīts: ...pārņēmusi vārdus no vācu, krievu, angļu un zviedru valodām. Tas ir savilkts teikums. Ir taču tikai viena angļu, viena zviedru valoda, tāpēc sacīsim: no vācu, krievu, angļu valodas. Pareizi turpretim sacīts — slavu un baltu valodas, jo katrā no tām ietelp vairākas valodas.

Ir labi, ka mums vēl cilvēki, kam rūp pareiza latviešu valoda un kas atbalsta valodnieku darbu. Paldies par to Viktoram Irbem.

Elfrīda Ezera.

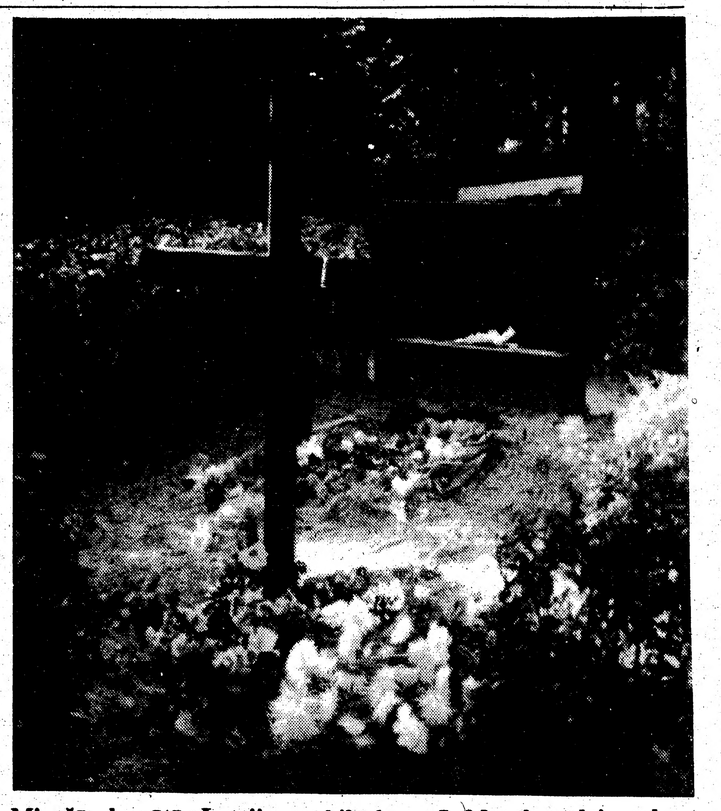

Mirušā okupētās Latvijas archibīskapa J. Matuļa pēdējo atdusas vietu Meža kapos grezno tikai melns koka krusts.

KONCERTS

Sarnijā, Bibliotēkas zālē
1985. gada 12. novembrī pl. 20.

***Pauls Berkolds,* baritons**
***Sandra Mogensen,* klavieres**

Biļetes $6.- (skolniekiem un pensionāriem $4.-)
519-542-5132

MĀRTIŅU TIRDZIŅŠ

LATVIEŠU CENTRĀ

4 CREDIT UNION DRIVE, TORONTO

sestdien, 9. novembrī no pl. 10 līdz 18 un
svētdien, 10. novembrī no pl. 11.30 līdz 16.

Savus izstrādājumus piedāvās Latviešu daiļamatnieku savienības biedri.

Laimes rats — vērtīgi laimesti.

Mūsu lauksaimnieku raža — augļi, dārzāji, saknes, ievārījumi, mājās cepta maize un citi cepumi, ziedi.

Centra dāmu komiteja rūpēsies par siltām pusdienām — zoss un cūkas cepešiem, kāpostiem, desiņām un citiem gardumiem.

Visus laipni ielūdz
Latviešu Centra dāmu komiteja un
Latviešu daiļamatnieku savienība Kanadā.

Latviešu dzejniece saņem starptautisku balvu

Dzejniece Lidija Venta-Dobrovoļska, kas raksta dzejas latviešu un angļu valodā, latviešu sabiedrībai plašāk kļuva pazīstama ar savu pirms pāris gadiem iznākušo dzejoļu krājumu Mīlestība, grafiķa Anša Bērziņa apdarē.

Pēdējā laikā ievērību izpelnījušās angļu valodā rakstītās dzejas. Šā gada augustā World of Poetry's Board of Directors Kalifornijā piešķīruši 1985. gada dzejnieces Zelta balvu (Golden Poet Award for 1985) par dzejoli Love, kas iespiests Western World best Poems — dzejoļu izlases grāmatā.

Balvu dzejniecei pasniedza starptautiskās dzejnieku sanāksmes 10 gadu jubilejas banketā MGM Grand Hotel, Reno, Nevada, kur viņai bija izdevība populārizēt Latvijas vārdu, nolasot savas dzejas.

L. Reiters.

TLB sestdienas skolu beiguši 817 jaunieši

TLB sestdienas skolai, kas ir lielākā latviešu skola Kanadā, aprit 35 gadi. Tā uzaugusi Toronto latviešu biedrības (TLB) paspārnē, un to atbalsta visa vietējā latviešu sabiedrība un bērnu vecāki. Skola ieaudzinājusi mūsu visjaunākajā paaudzē latvisko dzīves ziņu, kā arī sagatavojusi jaunus latviešu sabiedriskos darbiniekus. Pagājušā mācības gadā skolas 10 klasēs mācījās 119 skolēni no 58 ģimenēm. Skolu beiguši 9 skolēni, ar ko beigušo skaits visā skolas pastāvēšanas laikā sasniedz 817.

Darbības gadā ieņemts 34.898 un izdots 31.659 dol. ar 3239 dol. atlikumu. Jaunais budžets līdzsvarots uz 32.000 dolariem, kā to rādīja skolas pārzines M. Matīsas un kasieres Sk. Brences ziņojumi skolas skolotāju un vecāku kopsapulcē 16. oktobrī Latviešu Namā. Vēl ziņojumus sniedza vecāku komitejas priekšsēde Z. Kalniņa un revīzijas komisijas priekšsēdis E. Broders. Sapulce ziņojumus pieņēma, kā arī apstiprināja jauno budžetu, to negrozot. Revidentos ievēlēja līdzšinējo Andreju Briedi un no jauna Albertu Upeslāci. Par pārstāvjiem izglītības pārvaldes „Heritage" valodu projektā izraudzīja līdzšinējos R. Preisbergu un A. Brenci. TLB pārstāvis R. Preisbergs, atklājot sapulci, atzīmēja skolas sekmīgo darbu un pasniedza skolas pārzinei M. Matīsai gadskārtējo čeku par 500 dolariem.

No klašu vecāku pārstāvjiem sastādītajā vecāku komitejā šogad darbosies līdzšinējā priekšsēde Zaiga Kalniņa, viņas palīdze Gita Ezera, sekretāre un kasiere Astra Avena, A. Elksnīte, M. Kūlniece un E. Linča (bērnu ēdināšana), J. Langins un J. Tērauds (vecāku dežūras), A. Urdziņa un D. Untika (bufete), P. Kaļiņa un G. Ezera (telpu pārzines). Kafijas galdu sestdienās pārzinās Z. Kalniņa.

Pārzines M. Matīsas ziņojums deva sīku pārskatu par skolas darbu aizvadītajā mācību gadā, darbinieku sastāvu (18 skolotāji, darbvede un bibliotēkāre), pašdarbības grupām (filatelija, koklēšana, tautas tradicijas, latvju raksti), rokdarbnieču grupu, kas dod arī padomus tautas tērpu gatavošanai. Skolā notikuši vairāki sarīkojumi un atceres, kā 18. novembŗa akts, Draudzīgais aicinājums u.c. Skolotājas S. Kampbela un Z. Ozola piedalījās skolotāju konferencē Jāņa Riekstiņa Latviešu Studiju Centrā ASV. Notikusi skolas žurnāla Auseklītis labāko līdzstrādnieku apbalvošana, 8. klase piedalījusies LNAK padomes sesijā, kā arī bijušas citas vērā ņemamas aktīvitātes ārpus tiešā skolas darba.

Lielākie dāvinājumi bijuši Manfreda Veidas testamentārais novēlējums par 6384 dolariem, Jāņa Jakāna 200 dol., A. Mārsona 100 dol. un R. Preisberga 50 dol. skaņu iekārtas iegādāšanai. Aldona Korma devusi stipendiju vienam absolventam Latviešu ģimnazijas beigšanai. No Kanadas valdības pērngad saņemts 3780 dolaru, Toronto izglītības pārvaldes 11.478 dol.

Pārrunās Edm. Ozols norādīja uz filatelistu un latvisko tradiciju kopšanas pulciņa financiālām grūtībām, kuŗu apspriešanu atlika uz nākamo sēdi. Sapulci vadīja TLB valdes pārstāvis skolā R.Preisbergs ar sekretāru J. Tēraudu.

V. S.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Radi meklē

JĀNI KRĒMERU,

Gustava d., dzim. 1926. gadā
Jaungulbenes pag. Sudrabiņos.
1944.g. iesaukts vācu armijā.
Ja kāds ko zinātu, rakstīt
J. Grāvītim, 24 Briscoe St. W.
London, Ont., Canada. N6J 1M1

Lai pieminam labos darbus

Toronto Latviešu Tautas Augstskolas latvisko zināšanu semināru rudens semestŗa ciklu Latviešu namā ievadīja Dr. Jānis Labsvīrs jau trešo gadu pēc kārtas. Referāta temats: Dažas garīgas kultūras problēmas Latvijas neatkarības pēdējos gados.

Referenta raitajam stāstījumam nelielā klausītāju saime sekoja ar neatslābstošu interesi.

J. Labsvīrs vispirms konstatēja, ka arvien mazāks kļūst to skaits, kas dzīvoja Latvijas neatkarības pēdējos gados, tā sauktajos Ulmaņa laikos. Tas ir laikmets, kuŗu K. Ulmaņa politiskie pretinieki cenšas raksturot ļoti negatīvi, bieži balstoties arī uz nepatiesiem apgalvojumiem. Vēsturnieks Andersons gan apgalvo, ka Latvijas neatkarības pēdējos gados uzrādīti lieli sasniegumi kā garīgās, tā arī materiālās kultūras visdažādākās nozarēs. Pēdējos gados tomēr radušies arī vairāki izcili izglītoti jaunās paaudzes zinātnieki un universitāšu mācībspēki, kas nezinātniski noniecina šo pēdējo Latvijas neatkarības posmu, kuŗā paši nav dzīvojuši. Mūsu jaunatnei un arī cittautiešiem šie autori sniedz nepatiesu ainu par K.Ulmaņa laikmetu.J. Labsvīrs uzsveŗ, ka tas ir viens no iemesliem, un par to jārunā. Nav jācenšas un jākavējas pie slavinājumiem, bet ir jāizvērtē negātīvās kritikas, jo latviešu jaunājai audzei ir jāzina patiesība.

Vispirms J. Labsvīrs pieskāŗās K. Ulmaņa Draudzīgā aicinājuma idejai. Šķiet, nevienam nevarētu būt iebildumu pret šādu aicinājumu, bet K. Ulmaņa politiskie pretinieki jau toreiz uzskatīja Draudzīgo aicinājumu par režīma propagandas līdzekli.

Tālāk J. Labsvīrs runā par vēstures pētīšanu un konstatē, ka ilgāku laiku Latvijas vēstures pētīšana bija atstāta novārtā, jo mums trūka vēstures zinātnieku. Nedaudzie vēstures pētnieki bija vācu tautības, un viņu galveno interesi saistīja vācu tautas vēsture. Kārlis Ulmanis bija tas, kas 1936. g. nodibināja Vēstures institutu. Tam drīz sekoja iespaidīga Baltijas vēsturnieku konference ar daudzu cittautu zinātnieku piedalīšanos.

Jaunie šolaiku latviešu vēsturnieki dažkārt pasvītrā, ka Latvijas neatkarības pēdējā posmā pārāk uzsvērts nacionālisms. Tas izpaudies dažādos veidos. Rīgas pilī glezna rādījusi latviešu ķēniņus un senos virsaišus. Šie kritiķi aizmirst, ka glezna bija tikai mākslinieka fantazijas radīta telpu dekorēšanai, un tā nebūt nepretendēja būt par vēsturisku notikumu attēlotāju, tāpat kā rakstnieku darbi, pieskaŗoties vēsturiskiem tematiem, nekļūst par vēstures grāmatām. Ikvienai personai ir savs interešu loks. Tāds bija arī Kārlim Ulmanim. Viņš cienīja tos, kas savos darbos cildināja dzimtenes mīlestību un Latvijas zemnieku. Pavisam nepatiess ir apgalvojums, ka K. Ulmanis būtu īpaši atbalstījis sev patīkamos autorus. Valdība atbalstīja visus, to vidū bija pat tādi K. Ulmaņa režima pretinieki kā A. Upītis, A. Čaks u.c. J. Labsvīrs izsakās, ka arvien bijis Zentas Mauriņas darbu cienītājs un tāds esot joprojām, bet galīgi esot pārsteigts par viņas izteiktām domām, ka Latvijas neatkarības pēdējo gadu posmā Latvijā valdījusi rasu diskriminācija, ka arī viņa cietusi tanī laikā. Tas nu pavisam nepatiesi, jo rasu diskriminācija bija Latvijā pilnīgi nepazīstama. Pati Zenta Mauriņa K. Ulmaņa laikmetā baudījusi lielu cieņu, tā lasījusi lekcijas un viņu apsveikuši vadoši valsts darbinieki.

Tālāk J. Labsvīrs runā par Aspaziju, ar kuŗu viņam bijis arī personiska saskare. Aspazija nekad nav bijusi marksiste. Zīmīgs ir konflikts ar sociāldemokrātu partiju, kas izraisījās Aspazijai sakarā ar Raiņa apbēdīšanu, ko vadīja socialdemokrati. Pie kapa plīvoja tikai sarkanais karogs, atskanēja internacionāle un neatskanēja Dievs, svētī Latviju. Aspazija bija ļoti sašutusi un otrā dienā paziņoja, ka Rainis ticējis nemirstībai. Vēlāk Aspazija iesāka publicēt Raiņa dienas grāmatu žurnalā Atpūta, kuŗā parādījās arī kritika par socialdemokratiem. Sociāldemokrati nebija ar to mierā un vēlējās šos rakstus iepriekš cenzēt. Aspazija šādai cenzūrai nepakļāvās. Rezultātā viņu izslēdza no partijas 1932. gadā. Aspazija J. Ulmaņa laikā pilnīgi nosvērās autokratīvās valdības pusē un ziedoja pat 400 latu aizsargu organizācijai.

Runājot par tēlotāju mākslu, jāatkārto, ka ikvienam no mums ir sava vairāk vai mazāk izkopta gaume. K. Ulmanim patika reālā māksla un lauku ainavas, bet viņš nekad necentās uzspiest savus uzskatus citiem. Sarunā ar Mākslas akadēmijas rektoru un tēlojošās mākslas mūzeja direktoru Purvīti, Purvītis apgalvojis Labsvīram, ka neviens necenšoties viņu ietekmēt viņa darbības laukā un mūzejam gleznu iegāde esot pilnīgi atkarīga no viņa.

To pašu var attiecināt uz skaņu mākslu. Arī K. Ulmaņa laikā radās viena otra kompozicija, kuŗas teksts cildināja patriotismu, dzimtenes mīlestību. Mūzikālā vērtība tām bija dažāda, bet daudzas no tām vienkāršai mūzikāli mazāk izsmalcinātai tautas daļai ļoti patika un kļuva populāras, un tās būs vēl ilgi populāras. Tagad ir tādi, kas demagoģiski apgalvo, ka šādas dziesmas radušās tikai autoritātīvā režīma cildināšanai, kas ir galīgi aplam. Daudzām kultūras tautām, kā piemēram Francijai, ir oficiāli dziedamas dziesmas, kas ir mūzikāli pavisam mazvērtīgas, bet tās tautai patikušas un tās dzied. Kas tad ir ļauns dziesmai un vārdiem — Tev mūžam dzīvot Latvija? — Vai tās cildina režīmu?

Pieskaŗoties tautas pašapziņas jēdzienam — nacionālai pašapziņai, jākonstatē, ja tauta zaudē valodu, tauta mirst, un mirst arī valsts. Nacionālā Latvija neatzina marksismu, šķiru cīņu un kosmoplītismu. Katrai tautai ir savas īpatnējās spējas, tā rada savu kultūru, kas kā dārgakmens iekļaujas pasaules kultūras vidē. Ir jāmīl sava tauta un jābūt gatavam to aizstāvēt. Ir jāmīl tā zeme, no kurienes esam cēlušies. Brīvās Latvijas latvietis nebija akls nacionālists, kādu redzējām Hitlera Vācijā. Latvijā arī cittautiešiem bijas savas skolas. Mūsu nostāja pret cittautiešiem bija viena no visliberālākām pasaulē, tas ir fakts. Ir mums arī tādi, kas pauž citus, aplamus uzskatus par Latvijas neatkarības laiku. Kāda profesore kādā Kanadas universitātē, izlasot dzejnieka Jēkabsona jūsmošanu par milzi Gaisiņu, nākusi pie atziņas, ka latviešiem bijusi mazvērtības sajūta un tos pārņēmusi lielummānija. Kā profesore, kas pati nav dzīvojusi brīvajā Latvijā, var dibināt savus spriedumus uz kāda dzejnieka vārdiem? Neatkarīgās Latvijas sasniegumi ir jāvērtē visā Latvijas pastāvēšanas laikā. Tas ir bijis gaišākais laiks latviešu tautas vēsturē, un mums nebija nekāda iemesla būt ar mazvērtības sajūtu, un bez lielummanijas mums bija tiešām ar ko godam pastāvēt citu tautu vidū. Lai pieminam arī tos labos darbus, kuŗus veicis Kārlis Ulmanis.

Pēc priekšlasījuma sekoja ļoti dzīvas un interesantas debates.

Semināra vadītājs Edgars Kiršs pateicās lektoram.

Ž. Zentiņš

Toronto latviešu tautas augstskolas latvisko zināšanu seminārs rudens semestri iesāka 20. oktobrī ar Dr. Jāņa Labsvīra referātu — Dažas garīgas kultūras problēmas Latvijas neatkarības pēdējos gados. Attēlā no labās Dr. Jānis Labsvīrs, semināru vadītāja Pamela Melnbārde un norises vadītājs Edgars Kiršs. Foto V. Plampe.

Mācītāja Evalda Bērziņa jubileja

Kalgarijas latviešu ev. lut. draudze godināja savu mācītāju Ēvaldu Bērziņu viņa lielajā dienā. Uzņēmuma vidū jubilārs māc. Ēv. Bērziņš ar Kalgarijas draudzes vadību, kas viņam pasniedza Bībeli ādas vākos ar sudraba krustu.

Kalgarijas latviešu ev. lut. draudze 29. septembrī godināja savu mācītāju Evaldu Bērziņu, atceroties nokalpotos gadus, mācītāja un jaunatnes audzinātāja darbā, kā arī 75 mūža gadus.

Mācītājs Evalds Bērziņš dzimis 1910. gada 11. septembrī. Bērnību un skolas gadus vadījis Rīgā, kur pēc 4. Rīgas pilsētas vidusskolas beigšanas studējis teoloģiju Latvijas universitātē,iegūdams teologa gradu. Studiju laikā pievienojies korporācijas Lettonia saimei.

1935. gada 22. septembrī ordinēts mācītāja amatā un darbu sācis kā robežsargu mācītājs pie Krievijas robežas. Latvijā bijis Viļakas, Abrenes un Liepupes draudžu mācītājs. Bez mācītāja amata veicis arī jaunatnes audzinātāja darbu. Bijis Valmieras apriņķa skolu inspektors.

Krieviem okupējot Latviju, devies trimdā uz Zviedriju, kur turpinājis garīdznieka darbu, būdams Lundas latviešu draudzes un Dānijas latviešu mācītājs. 1950. gadā pārcēlies uz dzīvi Kanadā, kur vadījis Vinipegas, Edmontonas un Kalgarijas draudzi, pēdējo viņš aprūpē no pirmsākuma līdz šai dienai. Ne ziemas sals, ne sniegputeņi nav bijuši par šķēršli veikt tālo ceļu no Edmontonas uz Kalgariju. Daudzi jaunie Kalgarijas latvieši ir māc. Evalda Bērziņa kristīti, iesvētīti un laulāti. Kalgarijas draudze bija pirmā latviešu draudze, ko Kanadas valdība uzņēmusi pastāvošo draudžu skaitā kā patstāvīgu draudzi.

Septembra mēnesis ir mācītāja E. Bērziņa dzīvē ļoti iezīmīgs mēnesis, jo septembrī viņš ir arī nodibinājis savu laulības dzīvi, un šī gada 5. septembrī atskatijies uz 48 laulībā pavadītiem gadiem. Ģimenē izaudzinātas divas meitas un divi dēli, visi ieguvuši akadēmisku izglītību un ir atbildīgos amatos. Dēls, — fiziologijas doktors Rūsiņš ar ģimeni bija ieradies arī Kalgarijā sava tēva goda dienā. Liels palīgs jubilāra dzīvē ir bijusi viņa laulātā draudzene Anna, kas ir mācītāja Rozenberga meita. Uzaugusi mācītāja ģimenē, viņa izprot garīdznieka dzīvi un prot to atbalstīt.

Kalgarijas latviešu ev. lut. draudze sveic savu mācītāju viņa 75. dzimšanas dienas un 50 gadu darba atcerē. Pateicībā par sniegto garīgo aprūpi un sirsnīgo draudzību, vēl viņam veselību, garīgu spēku un prieku vēl ilgus gadus sludināt Dieva vārdus un mācīt neaizmirst, ka esam latvieši, kam pieder brīva Latvija.

Kā pateicības apliecinājumu draudze mācītājam pasniedza Bībeli ādas vākos ar sudraba krustu.

J.A. Baumanis

T.L.B. DRĀMAS KOPAS IESTUDĒJUMS

Klifforda Odeta luga

Raķete uz mēnesi

ATKĀRTOJUMA IZRĀDE

svētdien, 1985. gada 3. novembrī, pl. 15

LATVIEŠU NAMĀ

REŽISORS: DZINTARS PŪPĒDIS

Biļetes izrādes dienā pie kases.

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 196

Mūsu milvokieši pelna atzinību par Latvijas brīvības propagandas veidu, kas Tautas sēru dienā ievietoja savas pilsētas lielajā rīta laikrakstā veselu lappusi sludinājumu-vizuāli iespaidīgu un saturā kodolīgu vēstījumu, kas vērš iezemiešu uzmanību par komūnistu varas darbiem Latvijā. Lasītājus aicināja lappusi piesūtīt valstsvīriem. Daudzas vēstules aizgāja ne vien uz Vašingtonu, bet arī uz Maskavu un Rīgu. Paldies!.

Kā būtu, ja arī citi prāvāki latviešu trimdas pagasti sarūpētu 18. novembrim lielākajos vietējos laikrakstos lapu „Palīdziet Latvijas brīvībai!", ar Russia get out of Latvia (Baltic) v.c. izteiksmīgu zīmējumu, katrā ziņā iespiežot arī informātīvu kuponu, kam šī lapa būtu jānosūta — ne vien savas pavalsts ASV kongresmeņiem, bet arī M. Gorbačevam, caur PS sūtniecību (1125—16 Ave.N.W. Washington, D.C.). Otru kuponu varētu lūgt nosūtīt vienam no mūsu visizteiksmīgākiem sirdsapziņas cietumniekiem uz Gulagu, lasītājiem paskaidrojot tā „noziegumus" — iedrošināšanos prasīt reliģijas brīvību un cilvēku tiesības!

* * *

Pārrunājiet to savos saietos jau tagad, jo tieši patlaban, kad novembrī Ženēvā vārīsies medaino apsolījumu un smalko viltus ķilķenu katls, Latvijas brīvības saucienam būtu nozīmīga brīdinātāja balss! Ja nespējam piekļūt pie amerikāņu masām ar apmaksātiem publicējumiem lielā metiena žurnālos (Times, ko lasa 4,6 milj., lappuse sludinājuma maksā 108,650 dolaru!. Lētāku lapu var nopirkt par $52,330.- US News and World Report, bet tam vien 2,1 milj. lasītāju), risināsim savu propagandu pa savas dzīves vietas apgabaliem. Ja visi mūsu lielākie pagasti tā darītu koplasītāju skaits arī sanāktu miljons pa mazāku naudu. Tā piem. liela 1/2 lapa The Indianapolis Star maksā $1,600.- (235.000 abonentu), apmēram tas pats Indianas pierobežas pavalstīs Ohaio, Ilinojā, Mičigenā un Kentakijā, bet pa visiem kopā ASV vidienē tādus sludinājumus izlasītu miljons amerikāņu kuŗus citādi nevaram aizsniegt! Teksta grafisko apdari un „saturu ar zobiem" vajadzētu gan koordinēt, lai panāktu maksimālo uzmanību un ietekmi. Ka šāda veida piekļūšanai pie amerikāņu sabiedriskās domas ir liela nozīme, norāda tas vien, ka, izmantojot ASV preses brīvību, pat PSRS kā apmaksātu sludinājumu ielika New York Times savas Maskavas Pravdas ievadrakstu, vērstu pret Vašingtonas ārpolitiku. Tāpat Amerikāņu un Arabu Nacionālā komiteja ievietoja vairākos laikrakstos lielus sludinājumus, ka netaisni esot likt amerikāņu nodokļu maksātājiem ik gadus pabalstīt Izraēlas sociālistisko saimniecību ar ASV budžeta subsidijiem (1250 dol. gadā uz katru Izraēlas iedzīvotāju, bērnus ieskaitot), sludinājumā norādot kādiem senātoriem par to jāraksta. Džoanas Kroc Fonds Sandjēgo vairākos Kalifornijas u.c. laikrakstos savukārt bija ielicis lielsludinājumus apturēt atombruņošanos, aicinot protesta kuponus nosūtīt M. Gorbačovam uz Kremli un R. Rēgenam uz 1600 Pensilvanijas gatvi, Vašingtonā.

Šādus „propagandas sludinājumus" ievēro un lasa, uz sludinājumiem taču balstās visas ASV saimnieciskās dzīves rosmes. Mūsu spēks slēpjas vietējos latviešu pagastos,kuŗu primārais uzdevums piesaistīt latviešu lietai ne vien savas pavalsts ASV senātorus un tautas vietniekus, bet arī vietējās pavalsts gubernātora un tautas vietniekus, bet arī vietējās pavalsts gubernātora un pašvaldību administrācijas un visu vietējo sabiedrību.

Mēģināsim 18. novembrī ar šādu „Latvijas lapu" vērst visplašākās sabiedrības uzmanību mūsu sāpēm, saistot to ar publicēto kuponu iesūtīšanu mūsu taisnās lietas tiešam atbalstam. Sekosim milvokiešu piemēram, arī mēs to varam! Izdotie dālderi būs tālredzīgi ieguldīti apspiestās Latvijas likteņa daudzināšanai!

* * *

ASV ārlietu ministrijas referents padomju lietās Šons Bērnss reiz (1978.g.) baltiešus Ziemeļkalifornijā pamācīja, ka tikai mēs paši varot lielā mērā ietekmēt ASV ārpolītikas virzienu, jo no baltiešu aktīvitātēm, no baltiešu izcelsmes vēlētāju rosmēm un spiediena uz ASV polītiķiem atkarīgs, par cik baltiešu vēlmes tiek ievērotas, cik viņi var palīdzēt savām tautām! „Latvieti, krāj sirdī skarbumu pret varmācību un varmākām, lai katrā izdevībā prasītu norēķinus!. Nekad nesaki: Ko es tur varu darīt?, bet gan: Ko arī es varu darīt?" (Jānis Ronis, Kanadā). — „Visi darbības veidi Latvijas labā ir labi, bet tajos nedrīkst trūkt arī spēka — īsta cīņas faktora" (Viktors Upeslācis). Vai tad pēc šīs vasaras rosmēm Kopenhagenā un Helsinkos mēs vispār drīkstam ļaut mūsu Latvijas dienai — 18. novembrim noritēt bez tās atgādināšanas pasaulei? Bez atelpas uz priekšu! Kaut kā iederētos arī šajā krastā iegūt plašāku amerikāņu uzmanību!

* * *

No pašu dzīves. Kad nesenajos Latviešu jaunatnes 5. dziesmu svētkos Montreālā kori dziedot V. Bērzkalna „Tumša, tumša..." vajadzēja sākt pēdējo, septīto pantu, diriģents Opesniks jaukā snieguma aizrāvies iedomājās, ka visa dziesma jau nodziedāta un pagriezās pret klausītājiem aplausu saņemšanai. Arī klausītāji domāja, ka dziesma cauri un kori ar diriģentu apbalvoja pēc nopelniem. Tikai koristi, sasprindzināti gaidot diriģenta mājienu 7. pta sākšanai, palika ar atvērtām mutēm...

Arī mūsu nacionālpolītiskajās rosmēs mēs nevienu reizi vien pašapmierināti smaidām uzslavām, kad darba beigu cēliens — panākumi vēl nemaz nav nodrošināti. ---Bēdīga laikraksta ziņa: BATUN līdzekļu trūkuma dēļ uz laiku vajadzēja slēgt savas durvis ! BATUN ir vienīgā baltiešu organizācija, kas jau 20 gadus ar panākumiem sistēmatiski un neatlaidīgi informē visas zemes, kas reprezentētas Apvienotajās Nacijās par notikumiem mūsu okupētajās tēvzemēs. BATUN ir UBA (Baltic Appeal to the United Nations) I. Rupnera vadītā nozare, kam jāveic īpaši uzdevumi AN. Nu BATUN naudas trūkuma dēļ vajadzēja darbošanos mazliet pārtraukt, kas godu mums gan nedara! Tāpat ALA ārējās informācijas birojam, kas vada mūsu tautas brīvības atgūšanas rosmes, budžetā paredzēti tikai 34,700 dol. gadā.

Latviešu kollekcionāru žurnālā „Krājējs" (Kanadā), šī rudens izdevumā iespiesta vēsturiska pasta kartīte, kas 1905. g. 10. maijā no Leipcigas, Vācijā, izsūtīta uz Valmieru, Vidzemē (tur saņemta 1. maijā — „vecais kalendārs"!), kuŗas priekšpusē šādas 80 gadus vecas rokraksta rindas: „Eksamenu pirmo daļu pastāvēju šodien ar ļoti labi. Sveiki! K. Ulmanis". Šo priecīgo ziņu par augstskolā izturēto pirmo pārbaudījumu draugam H. Enzelīnam Valmierā bija sūtījis mūsu pirmais un pēdējais prezidents K. Ulmanis.

Šis retums, ko sameklējis bostonietis Eižens Dzelzkalējs, tiks deponēts Prezidenta K. Ulmaņa piemiņas archīvā Nebraskas universitātē, Linkolnā. Kam līdzīgas K. Ulmaņa piemiņas zīmes vai atmiņu klāsts, vajadzētu darīt to pašu, saglabājot visu to vienkopus laikiem, kad mūs šeit vairs nebūs...

Tāds ir Latviešu skolas Hamiltonā ģimnazijas kursa sākums, kas nu jau darbojas 23 gadus. Pēc pamatskolas beigšanas daudzi jaunieši vēlējās savu latvisko izglītību turpināt, un tā 1962. gada septembrī darbu sāka ģimnazijas kurss, kas ir četrgadīgs; to kopš dibināšanas dienas vada Elza Gulbe.— Attēlā Hamiltonas ģimnazijas kursa audzēkņi un skolotāji. 1.rindā no kr.: skol. P. Cakuls, pamatskolas un ģimnazijas pārzine Elza Gulbe, ģimnazijas audzēknes Māra Ozola, Andrija Ozola un skolotāja K. Lapiņa; 2.r. no kr.: ģimnazijas audzēkņi Pēteris Eglītis, Juris Ozols, Roberts Ādlers, Saulīte Neimane, Astrīda Sīle un Astrīda Neimane. Aizmugurē: Ivars Jēgeris, Linda Šteinberga, skol. M. Reinbergs un Anita Jēgere. Foto J. Liģers.

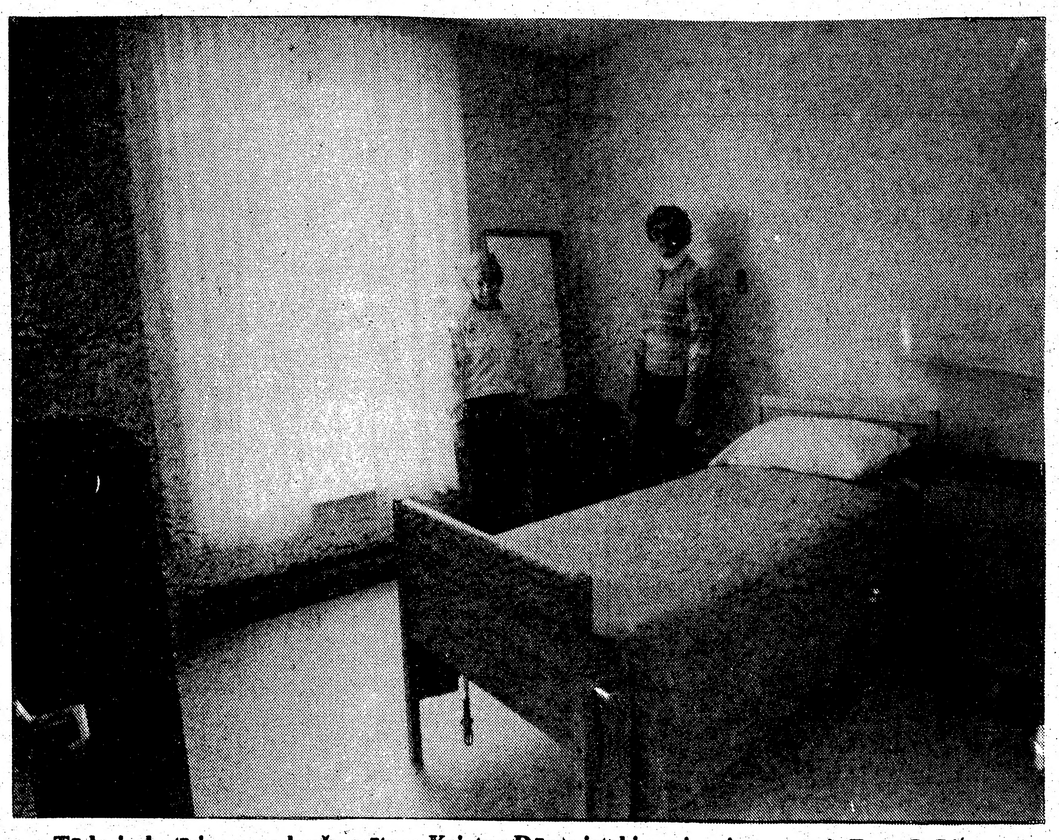

Tāda izskatīsies veco ļaužu mītnes Kristus Dārzs istabiņa vienai personai. Foto J. Liģers.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

TORONTO ZIŅAS

● Sv. Jāņa draudzes vokālā ansambļa garīgais koncerts 20. oktobrī baznīcā bija pulcinājis ap 300 apmeklētāju. Koncertu noklausījās arī archibīskaps A. Lūsis. Dziedāja draudzes vokālais ansamblis, kuŗu vada Brigita Alka un solisti Dzidra Egle (soprāns) un Alberts Vītols (baritons), kas dzied arī ansamblī, un 14 balsu sastāvā atskaņoja 12 dziesmas, kuŗas pavadīja draudzes ērģelniece Anita Grigale-Rundāne, kas deva arī divus ērģeļu atskaņojumus. Plašākais bija Gabriela Faure Rekviems ar septiņiem dziedājumiem solistu un ērģeļu mūzikas atskaņojumā. Programmā bija uzņemta klasiskā mūzika. Mocarta, da Palestina, Birda (Byrd), Gibsona un Bacha skaņdarbi, kā arī mūsu komponistu — Tālivalža Ķeniņa, Jāņa Baruša un Andreja Jurjāna darbi. Ansamblī dzied Jānis Beitāns, Rasma Caune, Inese Dobele, Dzidra Egle, Astrīde Ezergaile, Ivars Gaide, Māra Ķeniņa, Fr. Kristbergs, Melita Lapiņa, Vija Murata, Alberts un Ženija Vītoli, Vilma Vītola un Alberts Vītols juniors. Pēc koncerta pateicības vārdus teica draudzes priekšnieks J. Koncis, pieminot, ka draudzes ansamblim šoruden ir astotā gadskārta. Dāmu komitejas priekšniece Līvija Jansone pasniedza diriģentei Brigitai Alkai ziedus. Pēc koncerta klausītāji pulcējās baznīcas zālē pie dāmu komitejas kafijas. 9. novembrī ansamblis viesosies ar koncertu Bafalo.

● TLB sestdienas skolas 18. novembŗa akts notiks 16. novembrī pl. 11 Latviešu Namā. Svētku runu teiks Gaŗezera vasaras vidusskolas direktors A. Bolšteins. Lielajā 18. novembŗa aktā, kas notiks 17. novembrī, 8. klases skolēni piedalīsies karoga gājienā, kuŗu vadīs skolotāja B. Brence. Uz Draudzīgā aicinājuma dienu katru gadu iznāk skolas žurnāls Auseklītis ar skolēnu darbiem un zīmējumiem. Labāko darbu uzrakstītājus godalgos un viņu vārdus Draudzīgā aicinājuma aktā paziņos Latviešu preses biedrības pārstāvis. Turpmāk Auseklīti rediģēs E. Pētersone.

● Reliģisko pārdomu pēcpusdienas Centrā atsāka 23. oktobrī, piedaloties visiem trim vietējo luterāņu draudžu mācītājiem — Fr. Kristbergam, J. Cālītim un A. Celmam, kas iepazīstināja ar šī gada virstematu: Kā auga mana tauta, kā izaugu es. Runātāja archibīskapa A. Lūša temats bija Brāļu draudze — tautas audzinātāja likteņa vienībai, apziņai un brīvībai. Archibīskapu saista kāda tāla personiska saite ar Brāļu draudzēm, jo redzams Brāļu draudžu darbinieks Kanažu Otis, kas darbojies ap 17.g.s. beigām, bijis Lūšu dzimtas ķēdē. Arī archibīskapa A. Lūša dzimto māju vārds ir Kanaži, atrodas Piebalgā. Brāļu draudžu mācītāji tajā laikā mācījās lasīt, lai varētu lasīt Bībeli un dziedāt dziesmas. Vienā dziesmas rindā — Tu, latvju tautas Pestītāj, — jau runāts par latvju tautu pirms pirmiem dziesmu svētkiem Dikļos. Archibīskaps arī rādīja vecvecu dziesmu tekstu, rakstītu ar zoss spalvu, ko dziedājuši bērni Brāļu draudzēs. Referentam bijis savākts daudz vēsturisku materiālu, ko vēlāk nodevis Latvijas universitātei un kas kaŗa laikā gājuši zudumā. Archibīskaps nolasīja arī senus dokumentus, kur latviešu zemnieki braukuši pie Zviedrijas karaļa ar sūdzībām un kas parāda tā laika zemnieku drausmīgo stāvokli. Zemnieks Ķikuļu Jēkabs gājis ar sūdzību pie Krievijas ķeizarienes, mocīts cietumos, kur arī miris. Atrastas arī Ķikuļu Jēkaba dzejas. Referents lasīja arī dzejas paraugus no 17. g. simteņa beigām. Viņš secināja, ka tagad mums būtu jāpārraksta pat mūsu literātūras vēsture, jo 100 gadus jau pirms Neredzīgā Indriķa, ko pieņem par mūsu literātūras sākumiem, dzejojis Ķikuļu Jēkabs. Šādi pētījumi tagad izdarīti Latvijā. Šo interesanto referātu noklausījās ap 100 dalībnieku. Dziedāšanu vadīja māc. Fr. Kristbergs, klavieŗpavadījumus spēlējot A. Plampei. Kafijas galdu bija klājusi P. Vāgnere ar palīdzēm. Nākošā Pārdomu pēcpusdiena 6. novembrī pl. 13 Centrā. Runās māc. Fr. Kristbergs. Temats: Kā 1 es kļuvu vīrs, tad atmetu bērna dabu, kas ir cikls par cilvēka dzīves posmiem. 20. novembrī turpat LNAK izglītības nozares vadītāja vēsturnieka J. Mežaka referāts: Latvieši un reformācija.

● Veco ļaužu mītnes Kristus Dārzs birojs tagad no Toronto pārcelts uz Kristus Dārzu, 11920 Pine Valley Road, Woodbridge, Ont. L4L 1A6. Tālrunis (416) 832-3300. Aprūpes mājas vadība aicina ieinteresētos tautiešus nenokavēt pieteikšanos vēl uz dažām brīvajām vietām. Aicināti arī tie tautieši, kas atrodas citos aprūpes namos un veco ļaužu mītnēs un kas vēlētos savas dzīves novakari pavadīt Kristus Dārzā. Kristus Dārza oficiālā atklāšana sestdien, 9. novembrī, pl. 15, kad visi aicināti būt klāt šinī lielajā notikumā. Svinībās piedalīsies garīdznieki, Ontario valdības un pašvaldību pārstāvji, kā arī draudžu darbinieki. Pēc svinīgā akta pieņemšana.

● Mākslinieku biedrības Sculpture Society of Canada gadskārtējā izstādē, kuŗu Toronto 15. oktobrī atklāja Columbus centrā, 901 Lawrence Avenue W. un kas ilga līdz 25. oktobrim, žūrijas komisija no iesniegtajiem darbiem bija izraudzījusi arī divas tēlnieka Zigfrīda Jurševska skulptūras, vienu marmorā un otru keramikā. Šīs mākslinieku biedrības pastāvīgo kollekcijas izstādi Toronto, First Canadian Place (ieeja no Adelaide St.) 20. oktobrī atklāja Ontario ltn. gubernātors Linkolns Aleksanders. Ar vienu skulptūru bronzā šajā izstādē arī piedalās tēlnieks Zigfrīds Jurševskis, kā arī reprezentēti divi nelaiķa tēlnieka Augusta Kopmaņa darbi — bronzas un granita skultūra. Izstāde turpināsies līdz gada beigām, pēc kam ceļos uz Ņujorku.

● Toronto Latviešu Nama gadasvētkus 26. oktobŗa vakarā pašu namā ievadīja akc. sab. Latviešu Nams valdes sarīkojumu daļas vadītājs V. Tikiņš. Valdes priekšsēdis E. Nagels atskatā pakavējās pie aizvadītiem gadiem pašu namā, kam šogad bija „pilngadības" svētki, jo pagājis 21 gads kopš nama iegūšanas 1964. gada oktobrī. Viņš arī minēja daudzos uzlabojumus, kas veikti šinī namā, un pārbūves, kur ieguldīts ap 100.000 dolaru. Nams tagad ir bez parādiem un sabiedriskais īpašums, kas pieder pašiem latviešiem. DV Toronto nodaļas valdes priekšsēdis Z.Akots, kuŗa rakstveida apsveikumu nolasīja Mirdza Lejiņa, zīmīgos vārdos bija minējis nama cīņu par savu pastāvēšanu, „kuŗa pamatus nav spējušas iedragāt mūsu ienaidnieku torpēdas un zemūdens mīnas."

Mūzikālu baudījumu sniedza pianiste Rita Girgensone un flautiste Džūlija Korija (Corey), atskaņojot Šubertu, Bēthovenu un Bachu, programmu nobeidzot ar Diabelli sonatas klavieŗatskaņojumu četrrocīgi. Mākslinieces saņēma ziedus un aploksni. Par deju un klausāmo mūziku gādāja J. Girgensons ar savu elektronisko skaņu iekārtu. Tuvu pie simts apmeklētāju pavadīja draudzīgas stundas pie dāmu komitejas klātajiem galdiem. Bija arī loterija.

● Pensionāru savienības 24. oktobŗa sanāksmē Latviešu Namā ap 130 apmeklētāju noklausījās dzejnieces un etnografes Birutas Senkēvičas stāstījumu par viņas tikšanos ar kardināli Juliānu Vaivodu, piedaloties kardināļa vadītajā dievkalpojumā. Dzejniece pārvedusi no Rīgas arī daudz foto uzņēmumu. Noskaņojums pret svešajiem ienācējiem nedraudzīgs, tas izjūtams arī jaunatnē, kas dibina latviskas ģimenes. Pēc stāstītājas vērtējuma latvietes vairāk dodas jauktā laulībā nekā vīrieši. Tagad krievi mazāk ieceļojot Latvijā, jo būvniecība samazinājusies. Dzejniece noskandēja arī pāris dzejoļu, kuŗus atvedusi no Latvijas. 7. novembŗa pensionāru saiets būs veltīts lāčplēšu un pārējo cīnītāju atcerei ar skautu vadītāja St. Leimaņa referātu, koŗa dziesmām un Birutas Senkēvičas deklamācijām.

● Gadskārtēja LELBAs Kanadas apgabala mācītāju, draudžu delegātu un dāmu komiteju priekšnieču sanāksme 8. un 9. novembrī Sv. Jāņa baznīcā apgabala prāvesta A. Voitkus vadībā.

● Sv. Andreja draudzes dāmu komitejas gadskārtējā rudens ražas tirdziņā 19. oktobrī baznīcas telpās, sākot jau no paša rīta bija iegūstami draudzes locekļu un labvēļu tirdziņam dāvātie rudens ražojumi: āboli no A. Milleres un J. Jēkabsona augļu dārziem, dārzeņi no Peniķu, Rozenbergu, Āpšu-Zamlovsku un Kausa lauksaimniecībām, kā arī dažādi mājas cepumi. Bija dabūjams arī J. Kūlnieka dravu medus un Velgas Jansones keramika. Tirdziņš devis ap 1300 dol. ieņēmumu. Pārpalikušās tirdziņa mantas izlozēja otrā dienā pēc Pļaujas svētku dievkalpojuma draudzes pēcpusdienā, kas deva 500 dol. ienākumu. Draudzes pēcpusdienā piedalījās ap 200 apmeklētāju, kas noklausījās čellista Jāņa Gulbja un klavieŗnieces Dainas Gulbes priekšnesumu.

● Austrumu draudzes dāmu komiteja rūpēs par bērnu kristīgo audzināšanu savā 22. septembŗa sēdē nolēma materiāli atbalstīt viena ticības skolotāja sagatavošanu, ļaujot tam praktizēties pie ticības mācības skolotājas B. Kūlas. Šī ir pirmā dāmu komiteja, kas domājusi par skolotāja sagatavošanu ticības mācībām.

● Dievtuŗu sadraudzes Burtnieku draudzes veļu daudzinājums 20. oktobrī Latviešu Namā bija veltīts skautu vadītājiem dievtuŗiem, kas aizgājuši veļos, atzīstot viņu mērķus jaunatnes audzināšanai un ievadīšanai latviskā vidē. Daudzinājumu vīkšējs bija A. Memenis. Dižrunu teica J. Vandels, sniedzot vēsturisku pārskatu par pirmajiem mūsu zemes iekaŗotājiem, priesteŗu, tirgotāju un bruņinieku lomu Latvijā. Par skautismu un tā vadītājiem runāja vadītājs A. Brumelis. Pieminēja arī 57 trimdā, deportācijās un dzimtenē mirušos dievtuŗus. Veļu mielasta galdu klāja Inese un Jānis Palieps. Iepriekš 10 dievtuŗu grupa Jorkas latviešu kapos apmeklēja tēlnieka Augusta Kopmaņa, gleznotāja Alfreda Jaunzemja, Mārtiņa Veldres un Annas Cukuras kapu vietas, noliekot ziedus. Ceremoniju vadīja J. Palieps. Apmeklēja arī prezidenta Kārļa Ulmaņa pieminekli, godinot šo mūsu lielo valstsvīru. Daudzinājums Latvijai 18. novembrī pl. 17, piedaloties koklētāju un dziedātāju ansamblim Aijas Auziņas vadībā. Arvīda Memeņa uzvedums Krišjānis Barons. Dižrunu teiks Allēnu Jānis. Daudzinājums notiks Diena Latvijai ietvaros.

Koncertapvienība atklāj sezonu

Toronto latviešu koncertapvienības jauno 27. sezonu ievadīja ar vijolnieces Rutas Krumovičas un čellista Alvaro Gomeza koncertu 18. oktobrī St. Lawrence centrā. Abi mākslinieki, kā zināms, dzīvo Čīlē. Arī šinī koncertā viņi aizrāva klausītājus ar savu žilbinošo techniku un izcilo kopspēli. Pie klavierēm bija Helena Šmita. Koncertu noklausījās ap 400 koncertapvienības abonentu. Programmas pirmajā daļā bija trīs komponistu darbi vijoles duetu izpildījumā: Jean Marie Leclair Sonata Nr. 5, Mocarta Sonata, op. 70 un Tālivalža Ķeniņa šogad komponētais Concertino Barocco-omaggio J.S. Bach, sakarā ar Bacha 300 gadu dzimšanas dienas atceri.

Publika un mākslinieki izsauca autoru, suminot viņu ar ilgiem aplausiem.

Otrā daļa sākās ar Rutas Krumovičas solo, atskaņojot C. Saint-Saens Introduction and Rondo Capriccioso, op. 28. Alvaro Gomeza sniegums bija vijoļvirtuoza un komponista P. de Sarasate labi pazīstamā Aires Gitanos, op.20 spāņu mūzika. Programmu beidza ar M. Moszkovska Suite in G-minor, op. 71 divām vijolēm un klavierēm abu mākslinieku kopējā izpildījumā. Nobeigumā māksliniekus sumināja ar aplausiem un ziediem.

Nākošā koncertapvienības koncertā 22. novembrī viesosies soprāns Aija Jirgensone ar Vilni Ciemiņu pie klavierēm. Abi mākslinieki dzīvo Klīvlandē, ASV.

Meklēju līdzledzīvotāju-sievieti,

Toronto rietumu daļā, laba satiksme. Zvanīt 762-9667.

Kaŗavīru daudzinājums

sestdien, 2. novembrī, plkst. 19.30

DV NAMĀ, 125 BROADVIEW AVE, TORONTO.

PROGRAMMĀ:

* *Arnis Ķeksis — Daudzinājuma runa.*
* *Deju kopa Daugaviņa ar priekšnesumiem. Vadītājs Edvīns Kalviņš.*

*PILNA BUFETE * KOPĪGAS DZIESMAS*

Ieeja: 8 dolari, ieskaitot cienastu.

AICINA

DV TORONTO NODAĻAS VALDE

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(110. turpinājums)

Kādreiz ciemos atbrauca tas kapteinis, kas no tēva nopirka laivu. Nonāca lejā arī Muižnieku pāris un Laumas jaunkundze, kas īrēja pie tiem istabiņu.

Lauma, smuka meitene, iepatikās kapteinim, lai gan pašam bija līdz otrā puse, lielāka, skaistāka un apaļāka par Laumu.

Caur žogu izlīda kaimiņš, gleznotājs Matisons ar savu otru pusi — melnmatainu skaistuli.

Cauri vārtiem ienāca tālāki kaimiņi. Viņa — tumša francūziete ar francūžiem piedēvēto šarmu, viņš — ar pliku galvu un slimu sirdi, kā to dakteris esot izpētījis. Rītos viņš mēdzis tā atvadīties, kā necerēdams vakarā pārnākt mājās. Reiz mašīnā atbrauca arī stalts spāņu karavīrs ar zilām asinīm un lodi sirdī, ko bija dabūjis no kāda krieva pie Ļeņingradas, un ko neviens dakteris neuzdrošinājās izņemt. Par to virs sirds viņam bija piesprausts krusts, kas Laumiņai ļoti patika. Pati Laumiņa spānietim patika tā, ka viņš to aicināja līdz uz Spāniju.

Sabiedrība sanāca lielu lielā, pietika visiem ko padzert un paēst, jo ciemiņi pratās.

Muižnieks nonesa pusstopu un lika to izlozēt. Kas vinnēs, tam pudele būšot jāizdzer vienam pašam un vienā paņēmienā. Vācu šņabis nebija nekāds stiprais, tomēr... Protams, izloze notika tikai starp vīriešiem — Matisonu, Muižnieku, kapteini un mani.

Pazīdams savu draugu, sapratu, ka viņš ir blēdījies, jo pudeli izlozēja Matisons. Pudeli izdzēris, kaimiņš manā pavadībā izlīda caur žogu un, istabā iegājis, brīnījās: pa kuŗu laiku viņa sieva piežāvusi pilnu istabu ar palagiem. Tik vien gan to palagu bija, kā tie, uz kuŗiem es viņu gultā noguldīju, kur tas tūliņ aizmiga. Nozvērējos Muižniekam par to atmaksāt, jo sapratu, ka viņš gribēja brīvākas rokas ar tumšmataino skaistuli. Kaut gan viņa paša otrā puse — Galočka — izstaroja tādu iekšēju skaistumu, kas pārspēja visas tumšmates, bet mans draugs neprata to pienācīgi novērtēt. Pagrūti varēja būt, jo Galočka turējās un juta citādi kā ,,normālas'' sievietes. Slaidu, šmaugu augumu, lielām, pelēkām acīm un izteiktu jūtīgu muti, viņa varētu ļoti labi izskatīties, ja pievērstu vairāk uzmanības savai ārienei. Pieradusi pie dārgām drēbēm un rotas lietām, viņa tās valkāja ar lielu nevērību un, vīrs no darba pārnācis, varēja atrast kažociņu nosviestu virtuvē uz galda un briljanta gredzenu kaut kur starp mazgājamiem traukiem izlietnē. Tēvs — Igaunijas vācietis, māte — maskaviete, pamāte — vāciete, importfirmas mantiniece. Gājusi krievu skolā Rīgā, studējusi Anglijā un braukājusi pamātei līdz pa Eiropu. Latviski iemācījās runāt no mums. Pāris gados runāja tikpat labi kā es. Galočkai nebija noteiktas dzimtenes un piederības sajūtas kā mums, bet viņas garīgais apvārsnis tālu pārsniedza caurmēru. Es šaubos, vai viņa pie spoguļa pavadīja vairāk kā minūti dienā.

Sapratu, ka manam draugam reizēm gribējās uzmest skatu kādai citai skaistulei, bet vai tāpēc vajadzēja piedzirdīt tās vīru? Kapteinis mēģināja apjūsmot Galočkas kakla rotu, bet tā viņam tik saprotoši uzsmaidīja, ka nabags nezināja ko iesākt. Dūšu saņēmis, kapteinis pieskandināja ar dakšiņu pie šķīvja un uzaicināja mūs visus ciemos. Plašs žests un liela drosme!

Manējā redzīgumā varēja sacensties ar Galočku. Viņas saskatījās, un abas reizē nožēloja, ka nevarēšot.

,,Viņš izskatās, ka varētu kauties,'' — manējā man pačukstēja. Pārējie viesi ielūgumu uzskatīja par drusku pacilātu joku, bet Laumiņai gan acis iemirdzējās. Viņa izsauca manējo otrā istabā un apjautājās, vai viņa varētu iet. Ko sieva varēja teikt? Katram sava galva un kājas.

Aizgāja arī pati uz savu galvu un savām kājām. Kad pārnāca mājās tikai ar vienu kurpīti par abām un izstāstīja savu stāstu, tad gan pārsmējāmies.

Sācies kā lielās viesībās. Uz galda tītars, lasis, nēģi, siļķītes un daudz pudeļu. Istabas galā kurējies kamīns, kur lietas laimes, ar baltu bērzu šķilām pie tā. Laumiņa bijusi sajūsmināta par visu. Nosēdināta blakus saimniekam. Nopratusi, ka galdam vienā pusē sēdējuši vīra draugi, otrā — sievas. Dzēruši tik ātri, ka Laumiņa netikusi līdz. Galds sācis līgoties un tā lūgusi vecai mātei kādu kaktiņu, kur atpūsties, lai varētu spirgta sagaidīt Jaungadu. Laumiņa noguldīta gultā, kur tā šūpojusies kā kuģis uz jūras līdz nogrims dzelmē.

Pamodusies no liela brīkšķa un domājusi, ka Jaunsgads ir klāt. Pavērusi acis un ieraudzījusi kapteiņa kundzi stāvot durvīs. Kapteinis izlēcis no gultas un kaut ko saukdams izskrējis otrā istabā, pagrūzdams sievu no ceļa. Pret gultas galu bija atsities puķu pods un nobēris viņas matus ar sarkanām ziedlapiņām.

Otrā istabā sacēlies milzīgs troksnis. Laumiņa pārbijusies pieskrējusi pie durvīm. Tur viņa draugi kāvušies ar viņas draugiem, bet kapteinis viņas draugus vienu pēc otra izsviedis ārā uz trepēm. Laumiņa steigā sameklējusi tikai vienu kurpīti un izmukusi pa virtuves durvīm. Skrējusi pa sniegu, kamēr sasaukusi ormani. Zem kamanu segas basā kāja degusi kā ugunī, arī zeķe skrienot bijusi noplīsusi. Kapteinis dzīvoja Iekšrīgā, no kurienes līdz Meža parkam tāls ceļš. Labi, ka dabūjusi ormani.

,,Vai nevarētu no Hosses kunga dabūt pāri zeķu?'' — savu stāstu Laumiņa nobeidz ar sievišķīgu jautājumu.

Tā 1944. gadu sagaidīja Laumiņa.

Mēs to sagaidījām daudz mierīgāk turpat kaimiņos pie Tambakiem, gandrīz kā mājās. Tambaka kundze Paula, manas māsīcas Ērikas draudzene, kādreiz uz mani drusku cerējās, bet es tik ilgi tūļājos, ka viņa paguva apprecēt Voldi, par abiem uztaisīt glītu mājiņu un sagādāt mazu Tambaciņu, kamēr es vēl tik domāju ko darīt. Draugi palikām un iedraudzējos arī ar Voldi, tā — līdzsvara dēļ.

Jaungadu gaidot, lējām laimes, un ūdenī izlietos svina červeļus turot starp sveci un sienu, mēģinājām izzīlēt ,,nākotni un nezināmo''. Mani uzskatīja par profesionālu zīlētāju, jo biju turējis savā plaukstā Paulīnes roku, lai izzīlētu, ka viņa laimīgi apprecēsies un laimīgi dzīvos.

Paulai svina ēnā saskatīju lielu koku ar ligzdu galotnē, bet manējai tā kā jūras viļņus, tā kā putnus paceltiem spārniem... Voldim kā pudeli, kā lielgabala stobru, kas gulēja zemē. Tas nozīmēja, ka Voldim jākaro vairs nebūs, par ko Paula priecājās.

Sev neizzīlēju nekā, jo vēl nebiju drošs, ko gribu sev izzīlēt. Laikam jābrauc vien būs, ja jau manējai iznācis putns paceltiem spārniem.

No Tambakiem mājās nākot, arī sniegs gurkšķēja zem kājām. Muižnieku logā vēl spīdēja gaisma. Padzirdējuši, ka esam mājās, abi nonāca lejā. Apkampāmies ar Muižniekiem un sabučojāmies ar omīti, Rasmiņu un bērneļiem, kas mums pārnākot pamodās.

Laimīgu Jaunu gadu!

Omīte mums visiem vēlēja Dieva svētību. Viņa ticēja un paļāvās uz Dievu, kas grūtā brīdī palīdzēs. Es domāju, ka jādara kaut kas pašam, lai Dievs palīdzētu. Kā lai palīdz tam, kas nekā nedara?

Ar Muižnieku ilgi runājām, ko darīt? Ka krievi būs atpakaļ, sapratām visi. Nekādi zviedri, angļi vai amerikāņi mūs neglābs. No frontes un krieviem es nebaidījos. Fronte pārveļas kā vilnis, kas daudz noposta un dažu noslīcina, bet vairums dzīvo tālāk.

(Turpinājums sekos)

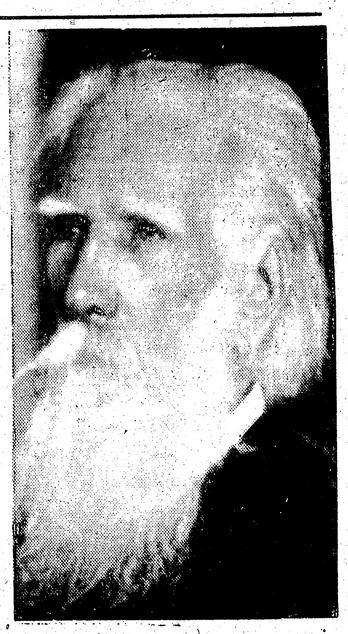

Krišjāņa Barona atceres gada zīmē veldzēsimies mūsu tautas gara mantās.

NO DAINU PŪRA

34. dainu virkne

Skaista zied kapsētiņa
Dzelteniem ziediņiem.
Kā tā skaisti neziedēja,
Pilna dārgu dvēseļīšu!
27634 Tirzas Md.

Daiļi zied kapu sēta
Dzelteniem ziediņiem.
Kā tā daiļi neziedēja —
Tur gul jauni, tur gul veci!
27627 Blīdienes Tk.

Dzeltān' ziediņ' i ziedēja
Velēniešu kalniņā.
Tur guļ meitas malējiņas,
Tur dēliņi arājiņi.
27632 Krustpils D.

Koši zied kapu kalni
Dzelteniem ziediņiem.
Tur gul meitas vaiņakotas,
Tur puisīši zābakoti.
27631 V.K.Z.

Koši zied kapu sēta
Dzelteniem ziediņiem.
Tur guļ brāļi, dravenieki,
Tur māsiņas, rakstītājas.
27632 Zlēku Vp.

Grazni zied kapu kalns
Dzelteniem ziediņiem;
Tur gul mana māmuliņa,
Villainīšu audējiņa.
27629 Edoles Vp.

Zinu dienu pie dieniņas,
Vienu dienu nezināju:
To dieniņu nezināju,
Kad zūd manis augumiņš.
27407 Klosteres Azp.

Mīlē mani šī saulīte,
Negrib mani atsadot;
Kā gan mani negribēs,
Čakla darba darītāju?
49385 Rāmuļu C.

Balta gāju druviņā,
Balta gāju sētiņā;
Balta gāju tautiņās,
Balta kapu kalniņā.
49353 Ērģemes Vlk.

Ej gulēt Veļu māte,
Neklauvēji nama dores,
Lai guļ mana māmulīte,
Cietu miegu aizmiguse!
27440 Skrundas Kld.

Balta sēd Veļu māte
Baltābola kalniņāji.
Pilnas rokas baltu puķu,
Klēpei balta villainīte.
49478 Lielvārdes Rg.

Stāv cirvītis, stāv kaplītis
Pie resnā ozoliņa;
Dējējiņis atsagula
Visu mūžu dienasvidu.
27770 Selpils Jk.

Sarīkojumu Kalendārs

2. novembrī pl. 9 TLB Sestdienas skolā Lāčplēša dienas akts. Runās J. Grodnis. Bērnu cienāšanu rīko konkordija Zelmenis.

2. novembrī pl. 14 Walmier Rd. baznīcā (188 Lowther Ave un Walmer ielu stūrī) Kristīgās sadraudzības pēcpusdiena. Galvenais runātājs māc. J. Šmits. Piedalās jaunieši.

2. novembrī pl. 19.30 DV namā Karavīru daudzinājums.

3. novembrī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā; pl. 14.00 vid. zālē akadēmiskās vienības Līdums izkārtojumā „Minstere kā latvietības sala asimilācijas jūrā" — māc. F. Kristberga referāts, slīdītes, tikšanās ar minsteriešiem.

3. novembrī pl. 15 Latviešu Namā Oddeta Rakete uz mēnesi atkārtojums TLB drāmas kopas izpildījumā. Režisors Dz.Pūpēdis.

3. novembrī pl. 16 Sv. Andreja baznīcā Gaujas gaidu vienības Mārtiņu sarīkojums — uzvedums, nodarbības un cienasts.

7. novembrī pl. 14 Latviešu Namā pensionāru sanāksme ar karavīru piemiņu. Runās skautu vad. St. Leimanis. Deklamācijas.

9. novembrī pl. 12.00 Saulainē Varoņu piemiņas svētbrīdis pie Kritušo karavīru pieminekļa. Māc. A. Celms un T. Kronbergs.

9. novembrī (sestdien) no pl.10—18 un 10. novembrī (svētdien) no pl. 11.30—16 Latviešu Centrā Mārtiņu tirdziņš ar Latviešu daiļamatnieku savienības biedru izstrādājumiem un lauksaimnieku ražu.

9. novembrī pl. 19.30 Latviešu Namā TLMM kluba medību sezonas atklāšanas balle.

10. novembrī (svētdien) pl. 13 Latviešu Namā Latvisko zināšanu semināra prof. G. Šubiņa referāts Saimnieciskā politika Latvijas neatkarības gados.

10. novembrī pl. 14.00 Latviešu Centra vidējā zālē Lāčplēšu un varoņu piemiņai veltīta atcere. DV Kanadas valdes priekšs. vietn. A. Kalupnieks referēs par tematu No Ostrovas līdz Kurzemei. Hamiltonas vanadžu koris Saskaņa, dzejniece B. Senkēviča. Visi laipni aicināti piedalīties.

10. novembrī pl. 15 Latviešu Namā Tautas balvas laureāta V. Plūdoņa darbu izvērtējums. Referēs māc: A. Celms.

17. novembrī (svētdien) pl. 16 Latvijas valsts 67 gadu atceres 18. novembra akts Toronto universitātes Convocation auditorium, King College Circle.

22. novembrī pl. 19 J. Popeļa gleznu izstādes atklāšana Latviešu Centrā. Izstāde būs atvērta arī 23. un 24. novembrī no pl. 13 līdz 20.

23. novembrī pl. 19.30 Latviešu Namā vokālā kamerkoŗa Dzirksts koncerts un saviesīgs vakars.

24. novembrī pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14.00 vid. zālē M. Čulīša referāts: Trīs izcili latviešu feļetonisti — Ačuks, Krūmājs un Ķirdāns.

24. novembrī pl. 15.00 DV namā mūžībā aizgājušo DV biedru piemiņas pēcpusdiena.

30. novembrī no pl. 9—15 Sv. Jāņa baznīcas zālē Ziemas svētku tirdziņš.

30. novembrī pl. 19.30 Latviešu Namā Toronto Latviešu katoļu vienības gadskārtējais sarīkojums.

1. decembrī pl. 15 DV namā bērnu eglīte.

7. un 8. decembrī DV namā tirdziņš.

14. decembrī pl. 19 Sv. Jāņa baznīcā koncerts Ziemas svētku ieskaņai.

14. decembrī pl. 19.00 DV namā DV biedru eglīte.

31. decembrī pl. 20.00 DV namā Jaungada sagaidīšanas balle.

HAMILTONA

2. novembrī pl. 18.30 DV Hamiltonas nod. 35. gada svētki YWCAs auditorijā, 75 Macnab Str. S., Hamiltonā.

Pārrunas ar Kanadas tieslietu ministru

Latviešu, lietuvju, igauņu, ungāru un ukraiņu centrālo organizāciju pārstāvji š.g. 21. oktobrī pavadīja stundu garās sarunās ar tieslietu ministru Krosbiju, lai deklarētu etnisko grupu nostāju kara noziedznieku izmeklēšanas lietā. Sēdē vēl piedalījās Austrumeiropas konservātīvo apvienības priekšsēdis un sekretāre, kā arī divi parlamenta locekļi I. Bojers un A. Vaiters. Pēdējais bija sēdes vadītājs.

Sēdes norisē ministrs vispirms noklausījās pārstāvju vērojumus, kā līdz šim kara noziedznieku izmeklēšanas komisijas darbs ir izraisījis polemiku preses slejās, radio un televīzijas raidījumos, kas viss ir atstājis ļoti nelabvēlīgu ietekmi uz Austrumeiropas izcelsmes Kanadas pilsoņiem.

Sevišķi asa kritika izskanēja par iespējamo liecību iegūšanu Padomju savienības okupētajās zemēs. Tika uzsvērts, ka vairums Vīzentāla dokumentācijas ir padomju drošības komitejas mērķtiecīgi sagādāta, lai radītu aizdomas par pastāvošām organizācijām, lai sētu šaubas un neuzticību dažādu pilsoņu nogrupējumu starpā, nomelnotu atsevišķas personas, laupot cilvēku cieņu un radītu sajukumu.

Tika izteikti pārmetumi, ka ministrs nav aicinājis uz informātīva rakstura pārrunām šo organizāciju pārstāvjus pirms izmeklēšanas komisijas izveidošanas uī komisijai ļoti šaurā mandāta došanas.

Ministra atbildēs bija manāma nožēla par iepriekš neparedzamo polemiku, kas radījusi negribētu reakciju dažādo tautību grupu starpā Kanadā. Ministrs ļoti atklāti izsacījās, ka ar izmeklēšanas komisijas izveidošanu bija cerējis un cer nākotnē izbeigt protestus, ka Kanada šajā jautājumā nav nekā darījusi.

Sarunu noslēgumā ministrs solīja aicināt šo pašu organizāciju pārstāvjus uz tālākām sarunām laikā, kad izmeklēšanas komisija savu darbu būs pabeigusi un sniegs ziņojumu ar ieteikumiem valdībai.

Dr. L. Lukss.

Ar ziediem un kriņģeli Toronto DV nodaļu sveica Bramptonas DV saimes pārstāves. Uzņēmumā no kr. E. Iesala, S. Roze un Toronto nod. vanadžu vad. A. Jākobsone.
Foto V. Cinis.

Polijā atkal no slepkavots garīdznieks

Polijas pareizticīgo baznīcas pārstāvis Varšavā tikai septembŗa pēdējās dienās ārzemju žurnālistiem apstiprināja, ka jau jūnijā Narevā nogalināts mācītājs Pjotrs Poplovskis. Noslepkavotajam garīdzniekam nebijis nekāda sakara ar politiku, tāpēc politiski iemesli pilnīgi nav iedomājami. Mācītājs Pjotrs Poplovskis atrasts pakārts sasiets, tāpēc par pašnāvību pilnīgi nevar runāt. Nogalinātais, kā jau pareizticīgo garīdznieks, bija precējies, atstāja sievu un trīs bērnus.

Polija ir katoļticīgo zeme, pareizticīgo un citu konfesiju piederīgo tur ir maz, tāpēc pareizticīgo garīdznieka noslepkavošana tautā palika bez atbalss.

P.B.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 27. SEZONAS KONCERTI

22. novembrī, piektdien, Aija Jirgensone, koloratūrsoprāns, no Klīvlandes, ASV. Pie klavierēm — Vilnis Ciemiņš.

1986. g.

14. martā, piektdien, duopianisti, Arianna Goldiņa un Remy Loumbrozo no Nujorkas ASV.

25. aprīlī, piektdien Laila Saliņa, soprāns, Lalita Saliņa, flauta.

Visi koncerti notiks Jane Mallett teātrī (bij. Town Hall) St. Lawrence Centre for the Arts, pl. 20.00.

Svētdienu referāti DV klubā pl. 15:

3. novembrī, 10. novembrī. Pusdienas pl. 13.00.

SV. KATRĪNAS

16. novembrī pl. 19 DV Sv. Katrīnu nodaļas 35 gadu darbības atcere 101 Garnet ielā, Franču zālē. Ansamblis Dzirksts. Elma Miniate stāstīs par Miera un Brīvības kuģa braucienu. Kopējas vakariņas, bufete, deja.

BĒRZAINE

27. oktobrī pl. 10 TLMM kluba tītaru šaušana.

23. novembrī pl. 10 TLMM kluba tītaru šaušana.

PAZIŅOJUMS

Līdzšinējo Latvijas sūtniecības biroja novietnes namu Londonā, 6 Holland Park Road, W. 14, saskaņā ar tiesas spriedumu drīzumā pārdos.

Latvijas sūtniecības konsulāta biroja jaunā pagaidu adrese ir: 72, Queensborough Terrace, London, W. 2 3SP.

Sākot ar š.g. 15. oktobri uz šo adresi sūtāmi visi Latvijas ārzemju pasu pagarinājumu pieprasījumi un lūgumi pēc jaunām Latvijas pasēm, kā arī vispārējā korespondence um raksti sūtniecībai.

Lielākā pasaulē

Toronto DV nodaļas 35 gadu darbības atceres sarīkojumā, Latviešu namā svētku runu teica Elmārs Šķobe.

Kanadas zemes valdes priekšs. Guntārs Brikmanis norādīja, ka Toronto nodaļa 35 darba gados ir bijusi mūsu nacionālpolitiskā darba cietoksnis.

Vanadžu vad. Nora Pulciņa sveicinot uzsvēra skaistā darba nozīmīgumu — palīdzēt citiem cilvēkiem. Viešņa pasniedza velti nod. vanadžu kopas vad. Astrīdai Jākobsonei. Nodaļas priekšs. Zigurds Akots pieminēja kopš pag. gada mūžībā aizsauktos nodaļas biedrus. Viņu piemiņu godināja ar klusuma brīdi.

Dedzīgu svētku runu teica vltn. Elmārs Šķobe. Aizvadītie gadi ir lielu darbu liecinieki, jo nav bijis lielāku notikumu, kuŗiem DV nebūtu pielikuši savu plecu.

Jauno nodaļas biedru uzņemšanu ievadīja Arņa Markitanta lasītais DV svinīgais solījums. Kopš gada svētku atceres uzņemti 27 biedri, bet aktā bija klāt 14.

Kanadas valdes priekšsēdis G. Brikmanis ar DV krūšu nozīmi zeltā apveltija nod. prdi Z. Akotu. DV Centrālās valdes atzinības rakstus saņēma Ženija Memene un nod. sarīk. un kult. daļas vad. Alberts Vītols. Tos saņēma arī kaimiņu DV Bramptonas nod. vanadžu kopas vad. Sofija Roze un vanadze Aina Martinsone. Kanadas zemes valdes atzinības rakstus saņēma Edv. Austriņš, V. Freimanis, K. Reinsons, A. Tīcmanis, J. Veckers.

Labāko šāvēju sporta balvas ieguva P. Grauds, O. Zvirgzdgrauds, E. Viškers, A. Rūdolfs.

Apsveikumus ievadīja LNAK valdes pr-dis T. Kronbergs. No Latviešu katoļu apvienības Kanadā sveica priekšs. B. Logins, un plkv. Kalpaka bataljona valdes priekšs. K. Tannis. Bramptonas DV nod. sveicienus nodeva O. Roze.

Vanadžu vad. S. Roze ar vanadzi Emiliju Iesalu pasniedza jubilejas kliņģeri un ziedus. Hamiltonas nod. sveicienus nesa A. Linē, Londonas nod. priekšs. R. Alksnis, Druvas A. Kalniņš, Latviešu nama valdes priekšss. E. Nāgelis, TLB Sestdienas skolas pārz. Milda Matīsa, DV vīru koŗa pārst. H. Jākabsons, dzejniece Biruta Senkēviča ar dzejas vārsmu.

Nobeigumā izskanēja DV dziesma. Sekoja sieviešu kora Zīle koncerts, diriģenta Arvīda Purva vadībā. Koŗa 7 dziesmu sniegums kā vienmēr bija augstvērtīgs. Ar deklamācijām uzstājās Zīles dziedones Vija Vare (3) un Silvija Tint (1). Koŗa priekšniece Monika Jonāne ar dirig. A. Purvu pateicās nodaļas vadībai par atbalstu Zīlēm, un pasniedza jubilejas kliņģeri. Visiem pateicās Z. Akots.

Piezīmējams, ka nodaļa dibināta jau 1950. g. 30. jūnijā, klātesot 22 dibināšanas iniciātoriem. Dibināšanu īstenoja Kārlis Purmals un Ilmārs Jankovskis.

Nodaļa pašreiz ir lielākā DV nodaļa globālā mērogā. **OK**

TORONTO ZIŅAS

● Turpmākie referāti DV klubā: 3. novembrī plkst.15 referēs LNAK valdes priekšs. T. Kronbergs par tematu Vispārējā politika. 10. novembrī plkst. 13.30 referēs Oskars Perro par tematu Lāčplēsis.

● Mūžībā aizsaukto DV biedru atceres pēcpusdiena 24. novembrī plkst. 15 DV nod. namā Ar deklamācijām piedalās Anete Bencone. Kopējas dziesmas.

RAIBĀ NEDĒĻA

JUBILEJA NOSVINĒTA

Apvienotās Nācijās 40 gadu raibu un pretrunīgu izdarību jubileja nosvinēta ar daudzām superlatīvām pašcildināšanas runām un rautiem, ar kuŗiem viegli varētu paēdināt tūkstošiem bada cietēju viena otra delegāta pārstāvētā zemē. Tikai reta kritiska balss iedrošinājās iebilst, ka Apvienotās Nācijas ar savu zemo morāles līmeni ir pielīdzināmas grimstošam kuģim, kuŗa avariju var paātrināt nepildīto solījumu jūra.

Kanadas sūtnis Apvienotās Nācijās konservātīvo partijas mīlulis Stīvens Luiss jau atgriezies no jubileju džamborejas Kanadā un te braukā apkārt, sludinādams, cik svētīgs un kanadiešu pilnībā nenovērtēts ir Apvienoto Nāciju institūts un visi tā atbalstītie pasākumi. Tas ir tas pats Luiss, kas sirdīgi uzbrūk tagadējai Dienvidafrikas valdībai, bet nekādi nevar saskatīt, ka vēl lielāki cilvēka tiesību pārkāpumi notiek Padomju savienībā.

Patiesībā apvienotās Nācijas aizvadītajos 40 gados ir izveidojušās par politisku milzi bez zobiem. To vislabāk izpratusi mazā Izraēla, kas visus pret to vērstos tukšos dusmu izvirdumus vienkārši ignorē.

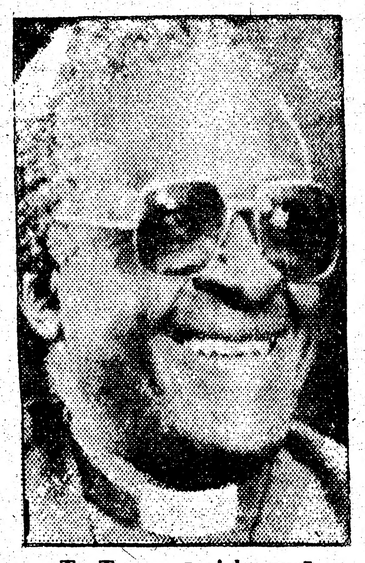

Tu-Tu sazvērnieku pusē.

Pagājušajā nedēļā Apvienotās Nācijās Ņujorkā sākās debates par Dienvidafrikas aparteida politiku. Viens no pirmajiem runātājiem bija Kanadas ministru prezidents Malrūnijs, kas, neņemot vērā to, ka bija saņēmis pelnītu bārienu no Tačeres, lielmanīgi piedraudēja, ka ja Botas valdība neklausīs, tad Kanada likšot svaru kausos itin visu, ieskaitot savus neesošos bruņotos spēkus, lai piespiestu Bottu rīkoties tūliņ. Par patētisku jāuzskata Malrūnija drauds, ka Kanada pārtraukšot visus sakarus ar Dienvidafriku, jo kanadiešu vairākums droši vien tā nedomā.

Apvienotās Nācijās radikālais bīskaps Tu-Tu savukārt pārmeta rietumiem vienaldzību aparteida politikas likvidēšanā. Viņš atgādināja, ka tad, kad vajadzēja apturēt nacismu, tad domstarpību nebija.

ŠULCS TIKĀS AR KLARKU

No Ņujorkas ārlietu ministrs Šulcs negaidīti devās uz Kalgariju, lai tur pārrunātu dažas aktuālitātes ar Kanadas ārlietu ministru Džo Klarku. Kā zināms, Rēgens jau piekritis Šulca braucienam uz Maskavu, lai tur pirms Ženēvas konferences nogludinātu vienu otru vēl neskaidru amerikāņu un krievu nostājas pretišķību, kas varētu nelabvēlīgi ietekmēt prezidenta Rēgena sarunas ar Pad. savienības kompartijas ģenerālsekretāru Gorbačovu.

Kalgarijā Šulcs apliecināja, ka ASV un Kanadas brīvai tirdzniecībai vēl joprojām ir zināma opozicija dažās aprindās ASV. Abu valstu interesēs ir šīs domstarpības izlīdzināt, jo jau tagad abi ir lielākie savstarpējās tirdzniecības partneŗi pasaulē.

Kādā intervijā Šulcs pieskārās arī Vidējo austrumu miera jautājumam. Viņš norādīja, ka cerības uz šīs problēmas labvēlīgu atrisinājumu ir pēdējos mēnešos pieaugušas. Par zemu nav jānovērtē jordānas karaļa Huseīna galdā liktais priekšlikums. PLO esot sevi diskvalificējusi, jo neesot atklāti deklarējusi atkāpšanos no terrora taktikas.

Jeruzalemē Pereza valdība gandrīz veselu dienu debatēja par Izraēlas un Jordānas miera sarunām. Vienīgie iebildumi nāca no galēji labā spārna partijām, un nobalsošanā Perezs saņēma pārliecinošu vairākumu. Šī uzticība valdībai nāk īstā laikā, jo Izraēlas pilsoņu vairākums vēlētos pēc iespējas ātrāk tikt vaļā no Lebanonas dēkas rūgtajām paģirām un beidzot ar vaļējām acīm sākt meklēt ceļu uz normālām attieksmēm ar kaimiņu arabu valstīm.

Šonedēļ Jordānā karalis Huseīns tiksies ar Arafatu, jo karalis uzskata, ka sarunās ar Jeruzalemi jābūt klāt arī palestīniešu balsij.

Zināmu pārsteigumu sagādājusi Izraēla, deklarējot, ka atbalstīs Pad. savienību Ženēvā, ja Maskava izšķirsies par žīdu izcelsmes padomju pilsoņu izceļošanas noteikumu radikālu maiņu. Runā pat, ka žīdi aicinātu pie konferences galda arī Kremli, kad Vidējo austrumu miera paktu nodos ratificēšanai.

Daži diplomāti apgalvo, ka, ja arī no Ženēvas Rēgena un Gorbačova sarunām nekas neiznāktu, par lielu panākumu būtu jāuzskata žīdu izlaišana no Padomju savienības.

TAS VAR NOTIKT TIKAI AMERIKĀ

Vēl nav zināms, kā īsti beigsies neticamais notikums Belle Chasse, LA, ostā, kur Misisipi upē noenkurojies Pad. savienības preču kuģis Maršals Koņevs. Gadījās, ka viens no padomju jūrniekiem Miroslavs Medvids, meklējot ceļu uz brīvību, ielēca ūdenī un sāka peldēt uz krastu. Viņu pamanīja amerikāņu apsardzības kuģītis Salvia, un pēc nesekmīgas pratināšanas to taisījās aizvest atpakaļ uz Maršalu Koņevu. Nelaimīgais politiskais bēglis, to redzēdams, atkal lēca dulķainajos Misisipi ūdeņos, lai peldētu no jauna uz krastu, bet amerikāņi viņu otrreiz pārņēma savās rokās un izdeva Kremļa kuģa kapteinim. Vēlāk viņi taisnojās, ka domājuši, ka Miroslavs ir kāds kuģa zaķis, kas grib izbēgt. Kuģa apkalpei mazas aizdomas sagādājis tas, ka krievu jūrniekiem Miroslavs izmisīgi pretojies un kaut ko nesaprotamu saucis svešā valodā. Beidzot amerikāņu piekrastes apsardzības kuģa apkalpei uzaususi maza dienas gaismiņa, jo, sazinoties ar priekšniecību, radusies doma, ka Miroslavs ir politisks bēglis, kas mēģina pārbēgt pie amerikāņiem. Lietas nonāca līdz Vašingtonai, un Maršalam Koņevam neatļāva ātrāk pacelt enkuru, iekams amerikāņi ar tulka palīdzību nebūs dabūjuši zināt, kādēļ Miroslavs Medvids īsti bēdzis.

Sacharovs ar savu dzīvesbiedri Helenu Bonneri.

Te jānorāda, ka gluži līdzīgs gadījums citā vietā pirms vairākiem gadiem notika ar lietuvieti Simu Kudirku. Toreiz neticamo notikumu pasaulei atklāja kāds latviešu jūrnieks.

IZLAIDĪS SACHAROVA SIEVU

Rietumvācijas prese no čekai tuvu stāvošiem avotiem dabūjusi zināt, ka pazīstamā krievu disidenta Nobela miera prēmijas laureāta Andreja Sacharova sieva Helena Bonnere drīzumā saņemšot atļauju doties uz Rietumvāciju operācijai, kas nepieciešama viņas redzes saglābšanai. Sacharovi jau vairāk nekā gadu visiem iespējamiem līdzekļiem cīnījās par šādas atļaujas saņemšanu. Viņi pat pieteica bada streiku un uz laiku čeka tos pārvietoja nezināmā vietā. Vai Bonneres izlaišana ir pirmā bezdelīga Ženēvas konferences ietvaros? Vai to panāca cionistu prezidents Bronfmans Maskavas apmeklējumā, vai to panāca pasaules sabiedriskās domas spiediens?

Maršals Koņevs Misisipi ūdeņos.

Daugavas Vanagu tradicionālais
Ziemsvētku tirdziņš

notiks sestdien, 7. decembrī, no pl. 10—18 un svētdien, 8. dec. no pl. 10—16 DV namā, 125 Broadview Ave., Toronto.

- ROTAS
- AUDUMI
- KERAMIKA
- ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI
- KOKA IZSTRĀDĀJUMI
- GLEZNAS
- GRĀMATAS
- SKAŅU PLATES
- PIPARKŪKAS no pašu cepļuvēm
- KAFIJA
- MEDUS

GARŠĪGAS PUSDIENAS
BAZĀRS
DV KLUBS JŪSU RĪCĪBĀ

RM NSM

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Ratas Optic

Igauņu uzņēmums.

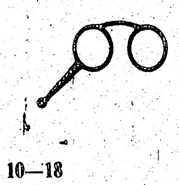

219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

Grāmatas dāvanām

Laiks, telpa, ļaudis IV daļa	40.00
Z. Aistars — Ievainots zelts, stāsti	$13.50
A. Dziļums — Laila no Rīgas, rom.	$17.50
I. Viksna — Neviens mūs nedzird	$12.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums	$ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti	$ 5.60
J. Širmanis — Pīkstīte	$10.00
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis	$ 6.60
V. Janelsiņa — Nozagtais eņģelis	$17.50
Eg. Grīslis — Lūgsim Dievu, meditācijas	$17.50
L. Bērziņa — Viena nedēļa Ernas dzīvē, rom.	$15.00
88 Latviešu Tautas dejas un Apdares	$27.50
Mūzikālie pavadījumi 88 dejām	$12.00
Latviešu māja Almēlijā	$12.50
E. Aistars — Sāksim vēlreiz, rom.	$16.00
Latvia	$75.00
T. Puisāns — Latviešu strēlnieku dzejas	$11.00
P. Apkalns — Dievam, Tēvzemei, Brīvībai	$ 7.50
O. Akmentiņš — Lielais kurzemnieks Amerikā	$15.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom.	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm.	$24.00
J. Labsvīrs — Atmiņas un pārdomas	$16.80
E. Blanks — Latvijas valsts pirmie gadi	$ 3.00
Dainu izlase — Trīs ziedošie koki	$10.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs	$12.00
Latviešu kaŗavīru dziesmas ar notīm	$12.50
Latvija — sienas kartes	**$12.50**
Latvijas un Padomju Krievijas miera līgums	$ 7.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
I. Gubiņa — Kaza kāpa debesīs, ceļ. piez.	$13.00
V. Hazners — Varmācības Torņi —II	$49.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns	$12.00
Priekulieši — Atceres	$42.00
Latvian Cooking — Pavāru grāmata	$12.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV Grāmantīca, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
Pirmdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
No treš. līdz piektd.,iesk..no pl.12.00 līdz pl. 18.00
Sestdienās — no pl. 9.00 līdz pl. 13.00.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS,4 Credit Union Drive, Toronto, Ont.M4A 2N8, tālr.757-1482.
Darba laiks:no otrdienas līdz piektdienai no pl.15.00-20.00
Sestdienās — no pl. 10.00 līdz pl. 15.00.

Vai pārmaiņas iespējamas

Zinātnieku konference Ženevā

Ženēvā pulcējās 330 zinātnieku un žurnālistu 2. Starptautisko profesoru miera akadēmijas konferencē. Šoreiz tā risinājās ar nosaukumu ,,Topošās pārmaiņas Padomju Savienībā''. Ja pirms pieciem gadiem šādu virsrakstu uzskatītu par nereālu akadēmiķu sapulcē, šodien tas izraisīja nopietnas debates.

Viens no pasaules vadošajiem politologiem, Mortons Kaplans (Čikagas universitāte), izteicās: ,,Pārmaiņu krizei Padomju savienībā nebūt nav tikai maza iespēja tuvākajā nākotnē''. Kaplans secināja, ka politiķi un zinātnieki nedrīkst atstāt novārtā diskusijas par iespējamiem jauniem novirzieniem Padomju savienības vēsturē, neatkarīgi no politiskās pārliecības.

Plenārsesijas referātu lasīja Aleksandrs Štromas. Štromas (Anglija) bijis audžu dēls Lietuvas komunistu partijas sekretāra (Antanas Snieckus) ģimenē un pie tam vēl, studiju kollēga Gorbačovam jurisprudences fakultātē. Viņš norādīja uz paredzamajām totālitārās iekārtas maiņām jau nākamajā dekadā. Pēc Štromasa uzskatiem šīs pārmaiņas nenovedīs uz tūlītēju demokratiju. Apstākļi novestu pie tā, ka struktūras ziņā padomju birokratija paliktu nemainīta.

Šādas maiņas tomēr varētu arī virzīt notikumus uz krievu imperijas iziršanas,jo daudzi krievu nacionālisti nesaredzot Krievijas varas pieaugšanu citu tautu apspiešanā un konfrontācijā ar ASV. Viņi norāda, ka Liel-krievijas drošība un nākotnes labklājība prasītu patiesu tuvināšanos rietumiem un lielāku uzmanību Krievijas federātīvās republikas kodolam, nevis dienvidu republiku tautu un Baltijas tautu pārvaldīšanu. Tomēr Krievijas aizsardzības intereses Baltijā būtu joprojām jāapmierina.

Štromas atgādināja — lai bremzētu pārmaiņas padomju vara lieto taktiku ,,skaldi un valdi''. Katrā republikā pieļautās nacionālās izpausmes arī izmanto tā,lai *ne*rastos *kopēja* politiska kultūra. Tālab katra nacionālitāte neiegūst patiesu ieskatu par citu tautu kultūru un tās centieniem.

Pašas nacionālitātes reizēm grauj savu sadarbību aizspriedumu un neziņas dēļ. Virzoties no ziemeļiem uz dienvidiem, pārākuma apziņa vienai tautai pār otru kavē tām rast kopīgu mērķi. No tā var secināt, ka gan baltiešu, gan citu apspiesto tautu sadarbība un savstarpēja saprašanās visnotaļ jāpastiprina.

Kamēr nacionālitātes droši vien neizraisīs krīzi, tās būs spēcīgas pārmaiņu veicinātājas pašā pārmaiņu brīdī. Konferencē izklāstīja vairākus scenārijus, kas norādija uz šādu notikumu secību.

Šīm analizēm pamatā bija ekonomija. Minēja četrus akadēmiķus, kas atklāti izteikuši prasības pēc stingras brīvās tirdzniecības un privātā īpašuma tiesību palielināšanas.

Zīmīgākais no tiem ir Evgenijs Ambartsumovs.

Viņš žurnālā *Voprosi istorii* izteicies, ka Padomju birokratija nefunkcionē kā vajadzētu, jo ,,partijas aparāts un v a d ī b a ir atsvešinājušies no tautas un neievēro strādnieku intereses''.Citi akadēmiķi arī pievienojušies šādai domai, kaut gan maigākos formulējumos. Fakts, ka kontrolētā prese iespiež šīs rindas liek padomāt.

Pētniece Tatjana Zaslavskaja citēta *Izvestijā* (1985. g. 1. jūnijā): ,,Milzīgs vairākums (84% strādnieku, 90% pārziņu) apzinās, ka citos organizātoriskos apstākļos viņi varētu strādāt daudz veiksmīgāk.''

Rolfs H.W. Tīns (Theen, Purdue universitāte) konstatējis, ka vispirms jāreformē lauksaimniecība. Tā tuvojas sabrukuma stadijai. Ar atbalstu privātām ,,piemājas'' zemītēm nepietiks, lai atrisinātu milzīgo ražas deficitu. Komūnistu partijas izdevumos nereti parādijušies raksti, kas norāda uz pamācībām, kuŗas var iegūt no Ķīnas un Ungārijas saimniecisko reformu pieredzes.

Kamēr marksismu joprojām piemin, tas ir kļuvis par tukšu saukli. Krievu dzejnieks Kublanovskis ir rakstījis: ,,Markss ir kļuvis tik nenozīmīgs un neinteresants, ka reti kāds vispārīgi papūlas viņu ienīst.'' Rezultātā uzticība valdībai mazinās.

Ekonomijas, nacionālisma un ideologijas mijiedarbība kādā krizes brīdī var radīt ķēdes reakciju. Neapmierinātība katrā sfairā pastiprinās prasības otrās divās. Krievu tautas demografiskā krize un nonākšana minoritātes stāvoklī savā impērijā var saasināt šīs problēmas no krievu nacionālistu perspektīvas raugoties.

Ženēvā sabraukušie zinātnieki atzina, ka pārmaiņu iespējas ir reālas. Atzītā ārpolitikas žurnālā *Foreign Affairs* pēdējā numurā (1985. g. rudenī) , Harvardas universitātes mācībspēks Maršals Goldmans norāda: ,,Brīvas tirdzniecības reformu un decentrālizācijas posmā nacionālisms varētu atjaunot saucienus pēc politiskas neatkarības''. Šādā brīdī jātic, ka latvju tautai nebūs vajadzīgi zinātnieku padomi, lai uzstātos par savām tiesībām un taisnīgām prasībām.

Māris Graudiņš

Toronto ziņas

● Sievietes Centrā referātu ciklu, kas notiek jau trešo gadu, šoruden turpināja ar pirmo referātu par ģimenes attieksmēm dzīves astoņdesmitajos gados. Par šo tematu runāja ģimeņu terapiste Helena Valtere, kas strādā klinikā un arī savā privātā praksē. Viņa iepazīstināja ar saviem vērojumiem, kā izveidojas labas un sliktas attieksmes ģimenē un kā tās uzlabot. Šoreiz bija aicināti arī vīrieši, pulcinot 47 personas. Pēc referāta bija arī jautājumi.

● Gleznotājas Ārijas Ozolas patstāvīgā gleznu izstāde no 1.—28. novembrim Fairview bibliotēkas galerijā, 35 Fairview Mall Drive, North York. Klāstā būs redzami mākslinieces 20 jaunākie darbi. Izstāde būs atvērta pirmdienās no pl. 12.30—20.30, no otrdienas līdz piektdienai no pl. 13—20.30, sestdienās no pl. 9—17 un svētdienās no pl. 13—17. Izstāde notiek Ziemeļjorkas mākslas padomes izkārtojumā. Gadskārtējā bibliotēkas mākslas žurnālā būs lasāmas ziņas par Ārijas Ozolas izstādītiem darbiem. Nākošā izstāde māksliniecei paredzēta nākošgad maijā Don Mills bibliotēkas galerijā.

● Māc. Fr. Kristbergs kristījis Sandru Elizabeti Lotti, Ulža un Merikas meitu.

● DV Teātris Kanadā, kā jau agrāk ziņots, Ontario daudzkultūru teātru apvienības šī gada festivālā, pēc skaita jau 14., šogad piedalījās ar tulkotu lugu, kuras autore ir kanadiete Anna Čislete (Chislett). Luga oriģināli saucas The Tomorrow Box, ko Skaidrīte Pūpēde, kas to pārtulkojusi no angļu valodas, pārdēvējusi par Pārsteiguma saini. Varbūt lugas idejai tuvāks ir Rītdienas sainis, kā to nosaukusi autore, kad tas pēdējā ainā parādās uz skatuves un divu paaudžu ģimenē, tēva un dēla, notikusi vispārēja samierināšanās. Tātad luga ar laimīgām beigām, kā to parasti gaida šejienes izrāžu publika, iepriekš līdzi izdzīvojusies tēlotajām problēmām un konfliktiem. Tādi rodas, kad tēvs savu lauku māju pārdod dēlam, lai pārceltos uz Floridu, bet māte pieķērusies savai mājai, ko viņa iemīļojusi un kur ieguldīti viņas pūliņi, kuŗus nedrīkst ignorēt. Tātad problēmas, kas arī mums pazīstamas, un tomēr kaut kas mums svešs. Režisore Skaidrīte Leja, kas augusi divu kultūru skatuves mākslā, ar kanadiešu lugu un latviešu spēlētājiem izveidojusi raitu spēli. Lugā tēlo piecas personas: tēvs un dēls (Kārlis Rēvalds un Atis Freimanis), abu sievas (Skaidrīte Pūpēde un Dace Ķuze) un Ieva Lercha (dēla sievas māsa). Patika Edgara Brastiņa vienkāršās, bet izteiksmīgās dekorācijas. Gaismotājs bija Valdis Turķis. Skaņu meistars Imants Ķipis bija izveidojis tik dabiskas auto motora skaņas, ka likās aiz kulisēm tiešām piebrauc un aiziet īsts auto, atmetot trafarēto pietaurēšanu, ko parasti esam dzirdējuši teātŗa izrādēs. Daina Leja bija sagādājusi tik daudz rekvizītu, ka spēlētājiem visi tēlošanas līdzekļi bija vienmēr pie rokas. Izrādi vadīja Melita Lapiņa. DV Teātris Kanadā Adelaide Court teātŗa intīmajā zālē deva divas izrādes no vietas, 24. un 25. oktobrī, abās pulcinot ap 200 skatītāju, aplaudējot spēlētājiem un izsaucot režisori Skaidrīti Leju. Izrādei visu laiku uzmanīgi sekoja apbalvojuma izlēmējs Rons Kamerons (Cameron), kas beidzis Rietumontario universitāti un studējis drāmu Londonā, Anglijā, un māca drāmu Šeridana kolledžā Okvillē. Viņu par izrādi pirms sākuma un starpbrīžos informēja LNAK kultūras nozares vadītāja Intā Purva.

● York Finch slimnīcā 21. oktobrī miris Jānis Leimanis. Viņš dzimis 1920. gada 8. maijā Valmierā, beidzis Smiltenes piensaimniecības skolu un Toronto 25 gadus strādājis Sealtest pienotavā. Aizgājēju 24. oktobrī uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. J. Cālītis. Kapsētā atvadvārdus no Toronto mednieku un makšķernieku kluba teica O.Zvirgzdgrauds, no skolas biedriem un draugiem atvadījās E. Rudzītis. Nelaikis atstāj dzīvesbiedri Irmu un meitu Dženīsi Silveri.

● Sasniedzis 80 gadu vecumu 21. oktobrī miris Rūdolfs Paiders, dzimis 4. martā Rencenes pag., Valmieras apriņķī. Aizgājēju 24. oktobrī uz Park Sanctuary kapsētu izvadīja māc. Fr. Kristbergs. Nelaikim paliek dzīvesbiedre Vilma, meita Anita Huska, divi mazbērni, māsa ar ģimeni Latvijā.

● Queensway slimnīcā 22. oktobrī ar sirdstrieku mirusi 82 g. vecumā Vilma Pavara, atstājot dzīvesbiedru Jāni, dēlu Ojāru, vedeklu Vinetu, mazdēlu Ričardu un otru dēlu Jāni, vedeklu Maiju un mazmeitu Ēriku, kā arī māsu Teklu Cauni. Aizgājēju 26. oktobrī uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. J. Cālītis.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Kad nu tu ēdīsi un būsi paēdis un sev uzcēlis labus namus, un tur dzīvosi,...tad piemini to Kungu, savu Dievu, ka Viņš ir tas, kas dod tev spēku sagādāt labklājību... (5. Moz. 8:12, 18).

Bezmaksas kristīgu litereātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, 30 McDairmid Rd., Scarboro, Ont. MIS 1Z6.

Mūžībā aizsaukts mūsu kluba biedrs

Jānis Leimanis

dzimis 1920. gada 8. maijā Latvijā,
miris 1985. gada 21. oktobrī Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Toronto Latviešu Mednieku un Makšķernieku klubs

Vilma Pavārs

dzimusi 1903. gada 30. decembrī Abavas pagastā,
mirusi 1985. gada 22. oktobrī Toronto.

Sv. Andreja ev. lut. draudzes Toronto Palīdzības fonds

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave. Mācītāja F.T. Kristberga runas stundas otrdienās no pl. 10—13, trešdienās no pl. 18—21, ceturtdienās no pl. 10—13. Māc. F.T. Kristberga adrese: 12 Worthington Cresc., Toronto, Ont. M6S 3P6, tālr. māja 769-6950.

Iesvētības Sv. Jāņa draudzē notiks 1986.g. 25. maijā. Lūdzu iesvētāmos pieteikt līdz 27. oktobrim. 3. novembrī pēc dievkalpojuma — satikšanās ar mācītāju iesvētāmiem un viņu vecākiem.

3. novembrī pl. 11 draudzes Reformācijas svētku atceres dievkalpojums. Dievkalpojumā būs arī spredikis bērniem.

8. novembrī pl. 19 LELBAs Kanadas apgabala mācītāju un draudžu darbinieku sanāksmes dievkalpojums ar dievgaldu.

10. novembrī pl. 11 Lāčplēša dienas dievkalpojums. Spēlēs čellists Juris Ķeniņš.

17. novembrī pl. 11 Valstssvētku dievkalpojums. Dziedās koris Viesturs, dir. Vizma Maksiņa. Būs arī bērnu spredikis.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

3. novembrī pl. 13 dievkalpojums angļu valodā. Pl. 15 dievkalpojums.

8/9. oktobrī LELBAs Kanadas apgabala mācītāju un draudžu delegātu sanāksme Sv. Jāņa baznīcā, Toronto.

10. novembrī pl. 11 dievkalpojums lieliem un maziem.

17. novembrī pl. 15 dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

3. novembrī pl. 13 Ticības atjaunošanas dienas dievkalpojums. Dziesmu lapiņas. Dāmu kom. rīkotais draudzes gadskārtējais bazārs.

10. novembrī pl. 13 Varoņu piemiņas dievkalpojums.

17. novembrī pl.13: 18. novembŗa piemiņas dievkalpojums.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. J. Šmits, 30 McDairmid Rd., Scarborough, Ont. M1S 1Z6, tālr. 299-3780. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16.

Bībeles studijas—lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

Gaismas telefons ticības stiprināšanai 635-8582 darbojas nepārtraukti 24 stundas dienā. Vēsts latviešu valodā tiek ieskaņota divreiz nedēļā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 33 Christie Str., Apt. 207 A, Toronto, Ontario, M6G 3B1. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

3. novembrī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase; pl. 11 — draudzes dievkalpojums.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

MONTREALAS LATVIEŠU TRĪSVIENĪBAS EV. LUT. DRAUDZE

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Draudzes nams, kanceleja un prāv. A. Voitkus dzīvoklis 3438 Rosedale Ave, Montreal, Que. H4B 2G6, tālr. 489-3224, vasarā arī 1-264-5816. Draudzes mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

TRĪSVIENĪBAS EV. LUT. DRAUDZE. Dievkalpojumi — ja nav citādi norādīts, notiek baznīcā, 4345 Marcil Ave.

Sākot ar septembri, visi dievkalpojumi baznīcā notiks pl. 13.30.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latviešu ev. lut. draudze 83 Main ielā (ne vairs Sv. Pētera baznīcā).

2. novembrī (sestdienā) pl.18 LELBA pārvaldes priekšn. prāv. V.Vārsberga priekšlasījums sakarā ar latviešu Bībeles 300 g.jubileju — baznīcā. Pēc priekšlas. iepazīšanās ar prāv. V.Vārsbergu.

3. novembrī pl. 11 Bībeles 300 g. jubilejas dievkalpojums baznīcā. Spredikos prāv. V. Vārsbergs. Dziesmu lapiņas.

10. novembrī pl. 11 dievkalpojums baznīcā. Dziesmu grāmatas. Pēc dievkalpojuma draudzes ārkārtas sapulce.

17. novembrī pl. 11 Ģimeņu dievkalpojums; bērnu/jauniešu dievkalpojuma kārtība. Dziesmu lapiņas. Piedalās skolēni un jaunieši.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS „BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
30 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk., no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās no pl. 12.00 — 21.00.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
Piedāvā:
- lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus tītarus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Inta Tauriņš

Vecākais latviešu puķu veikals
Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
6150 Yonge Street
(Goulding Ave stūrī, dienvidos no Steeles)
Willowdale, Ont.
221 — 1159

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašnieki!
ietaupait ar ALCAN SIDING
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
Thermo Windows
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6 534-2864

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- Izjusti personīgi pakalpojumi
- Pastāvīga kapella

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

Kremļa interese par testamentu

„Injurkolēģijas pārstāvniecība Latvijas PSR ziņo, ka Vācijas Federatīvajā republikā miris"... tā parasti iesākas nelielie paziņojumi padomju presē. Seko vārds, dzimšanas vieta un aicinājums Pad. savienībā dzīvojošiem nelaikā vai nelaikes radiniekiem pieteikties, lai saņemtu mantojumu no ārzemēm.

Kas ir šī iestāde, kuŗa pazīstama kā Injurkolēģija?

Pārstāvniecības šai advokātu un padomdevēju apvienībai izvietotas lielākajās Pad. savienības pilsētās. Tās partneri atrodami Ņujorkā, Londonā un citur. Jāsaka, ka šajās pilsētās uzdotās partneru adreses akustiskā nozīmē skan teicami — „Wolf, Popper, Ross, Wolf and Jones" Ņujorkā vai „Baker and MacKenzie" un „Turner Kenneth Brown" Londonā.

Neliela Injurkolēģijas pārstāvniecība atrodama arī Latvijā: Vecrīgā, Pils ielā 2.

Ko tad šī iestāde dara? Oficiāli mērķi formulēti izdevumā Djelovaja Moskva — Injurkolēģija kārto civīllietas starp padomju pilsoņiem un ārzemju iestādēm un pilsoņiem Padomju savienībā un ārzemēs. Taču galvenais šīs iestādes uzdevums ir kārtot mantojuma tiesības. Grūti spriest par to, cik cilvēku saņem mantojumus no saviem Pad. savienībā mirušajiem radiniekiem — šāda statistika PSRS netiek publicēta. Turpretim no ārzemēm ienākušo mantojumu skaits nesen tika minēts intervijā ar Injurkolēģijas izmeklēšanas daļas vadītāju Aleksandru Kokolo.

Tā piemēram 1984. gadā no ārzemēm ienākušo mantošanas gadījumu skaits sasniedzis 451. Tas nozīmē, ka manta ir, būtu jāsameklē tikai mantinieki. Tajā pašā laikā pieteikušies 660 cilvēki, kuŗi lūdz sameklēt viņu mantojumus. Un visbeidzot gala rezultāts — 284 lietas noslēgtas veiksmīgi, un nauda pārskaitīta uz Pad. savienību. Nedaudz neuzkrītošāk tiek minēts fakts, ka apstrādāto mantojuma lietu skaits šajā laika posmā bijis 2500.

Nevarētu gan apgalvot, ka neviens Rietumos nekad nav saņēmis savu mantojuma daļu. Šad un tad padomju prese ir pavēstījusi par Alīsi Varkni, kuŗai uz ASV pārskaitīti 4830 dolari un 30 centi, vai arī O. Kondratovu, kuŗa pēc brāļa nāves saņēma no Pad. savienības 8600 dol. Taču vispārējā prakse neliecina par sevišķu iedziļināšanos padomju likumdošanas financēs.

Mantojuma tiesības formulētas 34 Krievijas PFSR Civīlkodeksa pantos. Šajā gadījumā tiek pievienots Krievijas Civīlkodekss, jo Injurkolēģijas centrālais birojs atrodas Maskavā.

Taču arī šie knapie formulējumi, liekas, pildīti ar pietiekošu daudzumu gumijas, lai pieļautu pēc iespējas elastīgu iztulkojumu. Te tikai viens piemērs: likumā paredzētās mantošanas tiesības nosaka KPFSRF Civīlkodeksa 532. pants. Tas paredz mantošanas tiesības arī nelaika brāļa vai māsas bērniem. Pēdējā laikā Injurkoleģija pamanījusies šo praksi pārkāpt, paziņojot, ka testamenta trūkumus automātiski nozīmē, ka brāļa, respektīvi, māsas bērniem nav tiesību uz šo mantojumu.

Vērtējot šo praksi neviļus rodas secinājums — vai tad tie nokrāptie pāris simt vai tūkstoši rubļu ir vērti, ka ar tiem nodarbojas tik „respektabla" apvienība kā Injurkolēģija. Atbilde šajā gadījumā vienkārša — acīmredzot jā! Nav dzirdēts, ka šai organizācijai pēdējā laikā būtu izdevies saņemt tik brangu mantojumu kā 1967. gadā, kad ASV pilsone Glikērija Rodžersa novēlēja visu savu mantu — 200.000 dolaru — padomju kosmonautam Gagarinam, Titovam un Pekingas un Maskavas bāriņu namiem.

Jāpiebilst tikai, ka jau minētā Ņujorkas advokātu firma Wolf, Proper, Ross, Wolf and Jones Injurkolēģijas uzdevumā toreiz veiksmīgi dabūja šo mantojumu cauri ASV Federālajai appelāciju tiesai. **Viktors**

Laimonis

labo

automašīnas

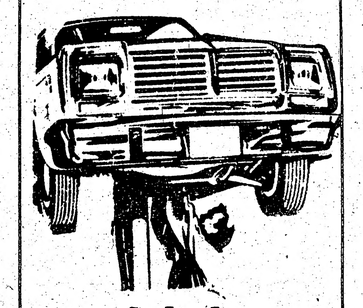

labāk

lētāk

ātrāk

603 Gerrard St. E.

Tālr. 466—0540

ĀBOLI

no Millera farmas atkal dabūjami bušeļos. Zvanīt 461-8478.

Izdaru krāsošanas darbus

Nocenošana par brīvu.

Zvanīt no pl. 10—23, tālr. 924-7095.

Kārļa Suntaža būvdarbi,

Metro lic. B 2494.

Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas. Zvanīt 751-6829.

8 1/2 %

pirmajā gadā

Canadā

Kanadas iekšējā aizņēmuma zīmes

(Canada Savings Bonds)

pārdodamas sākot ar trešdienu, 23. oktobri.

Par Kanadas jaunajām iekšējā aizņēmuma zīmēm (bondiem) jūs saņemsit 8 1/2 procentus pirmajā gadā un ir garantēts, ka jūs nesaņemsit mazāk par 6 1/2 proc. nākošos sešos gados līdz to dzēšanai.

Tāpat arī par trim pēdējām Kanadas bondu serijām — 37 (izdotas 1982.g.), 38 (1983.g.) un 39 (1984.g.), sākot ar 1985.g. 1. novembri jūs saņemsit 8 1/2 proc. Par 32., 34., 35. un 36. seriju bondiem jūs saņemsit 10 1/2 proc.

Kanadas bondi ir droši ar Kanadas valdības garantiju. Bondus varat pirkt, sākot ar 100 dol. līdz pat 75,000 dol. apmērā.

Jūs varat iekasēt bondus katrā laikā pēc 1985.g. 31. decembŗa, saņemot nesamazinātus procentus.

Jūs varat izvēlēties vai nu saņemt procentus ik gadus, vai saņemt augļu augļus.

Jūs varat bondus iegādāties par izdevīgiem daļu maksājumiem Jūsu bankā vai darba vietā.

Pārbaudait bondus, kas ir jūsu īpašumā — 28 serija (1973), 31. (1976) un 33 (1978), jo tie ir iekasējami šinī gadā, un turpmāk tie vairs augļus nenesīs. Par 28. serijas bondiem jūs saņemsit prēmiju — $482.70 par katru $1,000.00 bondu . Par 31. sērijas bondiem jūs saņemsit prēmiju — $356.90 par $1,000 bondu.

Jums nav daudz laika šī gada Kanadas bondu iegādei. Šo bondu pārdošanu var pārtraukt katrā laikā. Nekavējieties. Sīkāku informāciju jūs varat saņemt savā bankā vai ieguldījumu iestādē un dabūjat pilnīgu informāciju jau šodien.

CANADA SAVINGS BONDS

LES OBLIGATIONS D'ÉPARGNE DU CANADA

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Kapu svētku dievkalpojumu Brāļu kapos Katskiļos 6. oktobrī vadīja māc. R. Zariņš. Iesvētīja 26 urnas — sabiedriskam darbiniekam Jurim Blosfeldam no Ņujorkas, spiestuves īpašniekam Vilim Štālam no Ņujorkas, teātŗa darbiniekam Pēterim Ozoliņam no Priedaines, virsmežzinim K. Zvejniekam no sirakūzām, J. Vinteram no Ročestras un citiem. Plāksnes iesvētīja Haraldam Liepiņam un Arvīdam Vēverim. Akadēmiskā vienība Austrums atklāja savu piemiņas plāksni. Labi izdevās iepriekšējā vakarā svecīšu dievkalpojums, — vakars bija dzestrs, bet mierīgs. No Bruklinas bija ieradies autobuss ar 34 cilvēkiem, kas piedalījās ne vien kapu svētkos, bet apskatīja arī Ņujorkas draudzes lauku īpašuma rudens lapu krāšņumu. Autobusa braucienu noorganizēja draudzes Iekšpilsētas novada komiteja.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudze līdz 1. oktobrim (par 9 mēnešiem) ieņēmusi 148.514 dolarus, izdoti 145.000 dol. Šie skaitļi ir lielāki nekā pagājušajā gadā šinī pašā laikā. Draudze savus līdzekļus ir apvienojusi kopējā fondā, noguldot 520.085 dol. par 9 proc. Katram draudzes kontam ir atsevišķa grāmatvedība. Par noguldījumu ar lielāku summu iespējams iegūt lielākus augļus.

● Uz trešajām Ērģeļu dienām Filadelfijā 12. oktobrī no Ņujorkas draudzes aizbrauca jaunie ērģelnieki Edgars Zālīte un Māra Lakse. Draudzes priekšnieks G. Ivanovs ierosināja iegādāties lielāku skaitu Latvijas karogus pareizās krāsās un izmēros. Tādā veidā draudze dažādos gājienos varētu piedalīties ar kuplāku karogu skaitu, ne tikai ar vienu vai diviem. Priekšnieks cildināja Ņudžersijas novada izdoto apkārtrakstu, kas regulāri iznāk 250 eksemplāros. Viesulvētra Glorija Salas baznīcas īpašumā nogāzusi divus kokus, pie kam viens uzkritis garāžai. Zaudējumi niecīgi.

● Miķeļa tirgus Jonkeru baznīcas telpās 29. septembrī devis pāri par 3.000 dol. atlikumu. Dāmu komiteja tos izlietos baznīcas darbam. Ziemeļu novads 3. novembrī atcerēsies Jonkeru baznīcas 20 gadu darbību. Dievkalpojumā spredikos prāvests A. Voitkus no Montrealas. Ieeja sarīkojumā un pusdienās 15 dol. no personas.

● Ņujorkā 13. oktobrī no Minesotas ieradies mācītājs Edgars Ķiploks. Viņš Ņujorkas bibliotēkās meklēs ziņas baznīcas vēstures materiāliem, ko izlietos iecerētai grāmatai. Kolumbijas universitātē ir plašs grāmatu un citu materiālu krājums par šo tematu, tāpat plašajā Ņujorkas pilsētas publiskajā bibliotēkā. Mācītājs arī spredikos Ņujorkas draudzes dievkalpojumu vietās.

● Ņujorkas vanadzes rīkoja trešdien, 9. oktobrī, lietotu mantu tirdziņu Bronksā. Tur pārdeva drēbes , rotaļlietas, traukus un dažādas citas lietotas mantas. Pircēji bija DV nama apkārtnes amerikāņu un spāņu izcelsmes iedzīvotāji. Ieņēmumi ap 300 dol., jo mantas pārdeva par niecīgu cenu. Vanadzes ienākumus izlietos DV nama uzlabošanai, samaksājot par pagraba telpas uzpošanu.

● Uldis Grava 12. oktobrī DV namā referēja par baltiešu tribūnāla noorganizēšanu Kopenhagenā. Interesantā un spraigā stāstījumā referents norādīja, ka ar šo tribūnālu sacelta ārzemju preses uzmanība par Baltijas valstīm. Kopenhagenas tribūnālā bija reģistrēti ap 130 žurnālisti no dažādām valstīm, bet profesionāli rakstītāji bija ap 100, galvenā kārtā no Ziemeļeiropas zemēm. Runātājs norādīja uz dažām epizodēm, bet visvairāk sarīkojumam palīdzējuši krievi ar savu nemākulīgo propagandu. Ap 40 klausītāju varēja apskatīt avīžu izgriezumus no dažādiem preses izdevumiem. Noslēgumā U. Grava atbildēja uz klausītāju jautājumiem.

● Televīzijas raidījumā „Bērni tikai bērni" (Kids Just Kids) 12. oktobrī uz NBC 4. raidāmstacijas piedalījās arī latviešu jauniete Džoselīna Jansone. Viņa raidījumu ievadīja, kam sekoja viņas saruna ar profesionālu cīkstoni Halku Hoganu. Runātāja norādīja, ka daudzi jaunieši interesējoties par laušanās sportu. Pēc tam viņa piedalījās sarunā ar jauniešiem, kas mācījās kompjūtera darbības noslēpumus. Raidījums notiek reizi mēnesī, un Džoselīna bijusi vienmēr viena no trim raidījuma runātājām.

● Ņujorkas latviešu biedrības ik mēneša sanāksmē 12. oktobrī DV namā Bronksā pārrunāja piesūtītos ALA kongresa pārskatus un ierosinājumus. Pārrunās atzina, ka ALA projektu ir daudz, daži liekas neizpildāmi. Pēc sapulces biedri pāris stundas kavējās savstarpējās sarunās. Biedrībā ap 100 biedru, pāri par 100 ir goda biedri, kas nemaksā nekādas nodevas. Daļa biedru pārcēlušies uz Floridu. Biedrību vada R. Egle.

● Oktobŗa pirmajās dienās sāka izsūtīt Latvju enciklopēdijas papildinājuma otru daļu. Tur ievietoti vārdi ar burtiem J—L. Grāmata par 40 lpp. mazāka par pirmo daļu. Latviešu institūts sagatavo iespiešanai trešo daļu. Tur būs ievietoti burti M—R, pēc tam sekos pārējie burti. Ceturtajā un piektajā daļā būs papildinājumi. Arī nākamās daļas cena paredzēta līdzšinējā, kas abonentiem ir 40 ASV dol. Trešo daļu cer izdot nākamā gada maijā.

● Skautu un gaidu rīkotais lietotu mantu tirdziņš 5. oktobrī Jonkeros lietainā laikā dēļ notika Jonkeru baznīcas apakšējā zālē, izmantojot arī skatuvi un blakus telpas. Bija ļoti liela mantu izvēle — lietoti apavi, kleitas un citi apģērba gabali, šķīvji un dažāda veida glāzes, grāmatas angļu un latviešu valodā, elektriski piederumi, pat lietoti radio aparāti un viss cits, kas pašiem vairs nebija vajadzīgs. Utene bija izsludināta vietējā amerikāņu avīzē, pie baznīcas dalīja aicinājumus ierasties tirgū. Lietainā laika dēļ varēja būt vairāk apmeklētāju, bet ienākumus lēš pāri 1000 dolariem. Šo naudu skauti un gaidas krāj braucienam uz skautu lielo nometni 1987. gadā Mičigenā. Mantas parasti pārdeva par centiem, kaut bija dažas, kas pārsniedza dolaru.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Iekšpilsētas novada dāmu komiteja rīkoja Pļaujas svētku atceri 13. oktobrī Betlēmes baznīcā Bruklinā. Pēc māc. R. Zariņa vadītā dievkalpojuma Mineapoles viesis māc. E. Ķiploks lejas zālē referēja par tematu Pārtautošanās draudi atmodas un atomu laikmetā. Tagad, atomu laikā, Latvijas iedzīvotāju sastāvā daudz krievu, notiek jauktas laulības, mēģina uzspiest krievu valodu skolās un sarunās. Iedzīvotāju sastāvs pēdējos gados nav daudz mainījies, bet stāvoklis ir ļauns.

Soliste Laila Saliņa kuplināja dievkalpojumu ar divām dziesmām, bet lejas zālē pirms ēšanas nodziedāja trīs dziesmas I. Šturmas-Kobles klavieŗpavadījumā. Pusdienās dāmu komiteja pacienāja ar cūkas cepeti, skābiem kāpostiem un pašceptu rupjmaizi un saldskābmaizi. Izlozē varēja laimēt kādu duci laimestu. Apmeklētāju ap 70.

● Draudzes Džamaikas novadā pēc 13. oktobŗa Pļaujas svētku dievkalpojuma lejas zālē Vera Kļaviņa stāstīja par Kurzemi vēsturiskā un ģeografiskā skatījumā. Viņa pieminēja veco laiku kuršu valdniekus, skaistās un ievērojamās vietas. Stāstījums bija interesants un kodolīgs, pieminēti arī tautas tērpi un dziesmas. Dievkalpojumu ar diviem flautas gabaliem kuplināja Andra Gribule, bet lejas zālē viņa atskaņoja vienu. Izlozēja kādu duci vērtīgu laimestu, kā spilvenus, tautiskus izstrādājumus, skaņu plates. Džamaikas novada dāmu komiteja 65 dalībniekus pacienāja ar kurzemnieku ēdieniem — miežu karašu, no Latvijas atvestiem zirņiem, putraimiem un citiem ēdieniem. Vk.

Bostonas DV apvienības valde. 1.r. no kr.: V. Rudzroga, R. Liepiņš, A. Treize (priekšnieks), J. Kaža, O. Katcers; 2.r.: A. Saulesleja, A. Mačs, O. Akmentiņš, P. Bite; 3.r.: J. Āboliņš, A. Baumanis.— 9. novembrī DV apvienība atskatās uz 35 gadiem.

GRAND RAPIDI

● 30. septembrī Latviešu biedrības namā kārtējā pensionāru sanāksmē Dr. A. Lode no Kalamazū runāja par tematu — Daži norādījumi zāļu lietošanā. Ievadījumā viņš ieteica ievērot ārsta noteikumus attiecībā uz zāļu lietošanu — kad lietot, cik daudz, kādā laika periodā, pirms vai pēc ēšanas u.c. Ja ārsts to nav pateicis, varbūt steigā piemirsis izdarīt, to katrā ziņā norādīs tur, kur zāles iegādājas. Tālāk sekoja referenta norādījumi par populārāko sāpju remdināšanas līdzekli — aspirīnu.

Aspirīnu ieteicams lietot, reizē iedzeŗot ūdeni, parasti novārītu. Dr. A. Lode pasvītroja, ka zāles lietojamas pēc iespējas mazāk, un ja kādam tās nepieciešamas diezgan daudz un dažādas, nekad nelietot visas vienlaicīgi. Medikamentus jaucot, var rasties lieli sarežģījumi, un sekas var būt bēdīgas, tādēļ jālieto uzmanīgi. Tāpat zāles sistēmatiski lietojot, pie tām var pierast, devas jāpalielina vai jāieņem biežāk. Retāk lietojot, iedarbība spēcīgāka. Dažs cilvēks alerģisks gan pret zālēm, gan uztura vielām, kas atkal rada zināmas problēmas. Nav ieteicams staigāt no viena ārsta pie otra. Slimniekam jāuzticas savam ārstam. Sekoja daudz jautājumu attiecībā uz vitamīniem u.c. Atbildot uz pēdējo, referents norādīja, ka lietojot dažādību barībā (augļus, saknes u.t.t.), tie nav vajadzīgi, izņemot, ja tos paraksta ārsts.

V. Z.

KLĪVLANDE

● Klīvlandes pensionāru apvienības gada svētki Apvienotās ev.-lut. draudzes namā 13. oktobrī bija plašāki rīkoti kā citus gadus, jo šogad apvienībai piepildījās 20. darbības gads. Apmeklētāju bija pāri pusotra simtam. Sarīkojums notika dienā, tūliņ pēc dievkalpojuma baznīcā. Sarīkojumu atklāja un vadīja apvienības priekšnieks J. Ladusāns. Svētbrīdi vadīja māc. L. Grendze. Lūgšanu sacīja māc. K. Briedis. Atskatu par apvienības 20 gadu darbību sniedza J. Celmiņš, norādot, ka 1965. gada 16. septembrī nodibināja Pensionāru apvienību, lai rastu iespēju veco ļaužu nodarbībām, tā izvairoties no vietulības. Kad jaunie mūs aicina, mēs ejam talkā. Apvienības dibināšanā piedalījās 17 dalībnieku, bet pašreiz ir 133 biedru.

Apsveikumus nodeva: V. Zemesarājs no DV apvienības, K. Avens — Latviešu biedrības, J. Gercāns — Kreditsabiedrības un Katoļu kopas, A. Auzenbergs — Draudzes kreditsabiedrības, H. Klinbergs — skautu vienības Daugava, Z. Kēlere — Koncertapvienības. Rakstiskus sveicienus bija sūtījušas Grand Rapidu un Filadelfijas pensionāru apvienības.

Sekoja koncerts, ko izpildīja tenors Pēteris Lielzuika un pianists Jānis Zemzars.

Pēc tam bija kopējas pusdienas un plaša mantu izloze Pensionāru dāmu komitejas izkārtojumā. J.Ū.

Atpalikuši kolchozi

Eiropas koptirgus EG pārvalde Briselē sakopojusi ziņas, cik daudz saražo un paēdina viens zemnieks. Starp lielajām valstīm pirmajā vietā ir ASV, pēdējā Padomju savienība. ASV viens lauksaimniecībā nodarbinātais saražo pārtiku 79 cilvēkiem. Eiropas koptirgus valstīs viens zemnieks paēdina 42 iedzīvotājus.

Pašā pirmajā vietā Eiropā ir mazā Holande. Tās lauksaimniecības nozares dod visaugstāko ražu, tāpēc katrs Holandes zemnieks sagādā pārtiku 112 eiropiešiem. Holande uz koptirgus valstīm lielos daudzumos eksportē kartupeļus, olas, saknes, dārzeņus, bez tam arī puķes, ziedus un puķu sīpolus.

Rietumvācija 40 pēckara gados izvērsusies arī par labi izveidotas lauksaimniecības zemi; viens vācu zemnieks izaudzē pārtiku 62 patērātājiem. Starp koptirgus valstīm atpaliek Grieķija, kur viens zemes apstrādātājs saražo uzturvielas 10 grieķiem. Nedaudz vairāk spēj dot Itālijas un Īrijas zemnieks.

Komūnistiskajās valstīs visaugstākā raža ir Austrumvācijā, bet Padomju savienībā t.s. kopsaimniecības kolchozi un valsts muižas ir atpalikušas, salīdzinot ar ASV un Rietumeiropas augsto ražu zemēm. Padomju savienībā viens zemes apstrādātājs pabaro 14 citu darbu darītājus.

Rīgas laikraksti gan nesen lielījās, ka lielajā imperijā Padomju savienībā lauksaimniecībā nodarbinot mazāk cilvēku nekā ASV. Laikraksti gan ne ar vārdu nepieminēja rūpnīcu un iestāžu strādniekus, tāpat studentus un skolniekus, kuŗi dodas palīgā gan apsēt, gan sienu pļaut, gan novākt citu ražu. Studenti un skolēni kolchozos un valsts muižās strādā visu vasaras brīvo laiku.

Jaunais partijas sekretārs Gorbačovs jau Brežņeva laikā pieņemto ,,pārtikas sagādes programmu'' izvērsa vēl plašāk un spiež lauksaimniecībā nodarbinātos strādāt vairāk un ražīgāk. Citas mazākās komūnistiskās valstis Padomju savienību pat pārspējušas. Tā ne tikvien Austrumvācijā, kas atrodas pašā pirmajā vietā, bet Ungārijā un pat Bulgārijā, kas rietumvalstīm robežās atvēra tikai nesen, ieņēmumi, aplēšot uz katru iedzīvotāju, ir krietni augstāki nekā Padomju savienībā. **P.B.**

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Ja domājiet iegādāties jaunu māju vai pārdot esošo, būšu priecīga Jums pakalpot.

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services

Maria Tiltiņš, B.A., B.Ed.

1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4

Birojā: (416) 537-3431
Mājās: (416) 536-3702

Mūžīgā mierā aizgājis mūsu mīļais

Jānis Leimanis

dzimis 1920. gada 8. maijā Raunā,
miris 1985. gada 21. oktobrī Toronto.

Mīlestībā viņu paturēs
sieva Irma un meita Janice

**Sapni par Latviju
Tev pagalvī liekam.**

Dieva mierā aizmidzis mūsu mīļais opītis

Gothards Kurcigs

dzimis 1894. gada 26. jūnijā Mellužos,
miris 1985. gada 20. oktobrī Toronto.

Viņu mīlestībā piemin
dēls Olģerts ar sievu Ilonu un meitu Mārīti, meita Lidija ar vīru Rūdolfu un dēliem Mārtiņu, Raimondu un Pauli un māsīca Lidija

**Kā vēji nāk un aiziet,
Tā gadi nāk un iet,
Tik mūžīgā mīlestība
Tiem līdzi neaiziet.**

PAŠVALDĪBAS VĒLĒŠANAS
otrdien, 1985. gada 12. novembrī

Marks the Spot

VĒLĒŠANU STUNDAS

Jūs varat vēlēt savas apkaimes vēlēšanu iecirknī vēlēšanu dienā no pl. 11 rītā līdz pl. 20 vakarā. Ja jūsu vārds parādījies vēlētāju sarakstā, jūs būsit saņēmis karti, kas norāda, kur vēlēt. Lūdzu ievērojiet savu vēlēšanu vietu.

Ja jūs kopš 1985. gada 23. oktobŗa esat mainījis savu dzīves vietu, jums jāvēl tanī pašā vēlēšanu vai priekšvēlēšanu iecirknī, kas paredzēts jūsu iepriekšējai adresei.

Ja jūs neesat saņēmis karti, jūs varat noskaidrot, kur jums jāvēl, zvanot:

947-7800

Vēliet laikus.

Lai izvairītos no rindām un novēlošanās, vēlētāji mudināti nodot savu balsi pirms pl. 17.00.

Roy V. Henderson
City Clerk and
Returning Officer.

City of Toronto

No mums šķīrās mūsu mīļā

Irmgarde Cers,
dzimusi Kurpnieks

dzimusi 1912. gada 22. februārī Rīgā,
mirusi 1985. gada 25. oktobrī Toronto.

Par viņu skumst
māsa un svainis ar bērniem un mazbērniem Kanadā, māsīcas ASV un brālēni Vācijā

**Bet skaistāk vēl augšā tur debesīs būs,
Kur nebūs vairs bēdu, kur asaras žūs,
Kur nebūs vairs nakts, kur nebūs vairs grēks,
Kur aplaimos visus svēts dievišķīgs spēks.**

Mans makšķerēšanas gaitu līdzgaitnieks

mežzinis Gothards Kurcigs

1985. gada 20. oktobrī aizsaukts Aizsaules dārzos.

Tāds jau ir cilvēka liktenis, ka ikvienam no mums jāiejūdzas dzīves jūgā un tas jānes līdz dienu rietam, kur cilvēka ēna saplūst ar mūžīgās nakts ēnu.

Jānis Bērziņš

PAŠVALDĪBAS VĒLĒŠANAS otrdien, 12. novembrī

Marks the Spot

KAS IR TIESĪGS VĒLĒT

Jūs esat tiesīgs vēlēt Toronto pilsētā, ja:

jūs esat Kanadas pavalstnieks vai Lielbritanijas pavalstnieks; jūs esat 18 gadu vecs vai vecāks 12. novembrī vai esat šo vecumu sasniedzis pirms tam; jūs esat vai nu:

— dzīvojis Toronto pilsētā laikā starp 1985.g. 3. septembri un 23. oktobri, vai
— jūs vai jūsu dzīvesbiedrs nedzīvojat Toronto, bet esat īrnieki vai zemes īpašnieki Toronto pilsētā.

Ja jūsu vārds parādījies vēlētāju sarakstā pārpratuma dēļ, jūs neesat tiesīgs vēlēt.

Ja jūs esat tiesīgs vēlēt un jūsu vārds nav vēlētāju sarakstā, jūs varat vēlēt, ja saņemat īpašu vēlētāju apliecību no Pilsētas valdes pilnvarotā Pilsētas valdē vai no pilnvarota ierēdņa vēlēšanu iecirknī vēlēšanu dienā. Jāuzrāda attiecīgi personības dokumenti.

Ja jūs esat sņēmuši pavalstniecības dokumentus 1985.g. 24. oktobrī vai pēc tam, un esat tiesīgs vēlētājs, jūs esat arī tiesīgs saņemt vēlētāja apliecību, uzrādot pavalstniecības apliecinājumu.

IR PRETLIKUMĪGI, JA:

— jūs vēlat, bet jums uz to nav tiesību*
— vēlat vairākas reizes nekā jums tiesības*
— vēlat citā vēlēšanu iecirknī nekā tanī, kuŗā jūs esat tiesīgs vēlēt*

Ja jūs atrod par vainīgu kādā no augšā minētiem pārkāpumiem, jums var uzlikt sodu līdz 2,000 dol. vai līdz sešiem mēnešiem cietumā.

(*) Pašvaldību vēlēšanu likums (1980.g.) ar papildinājumu.

Roy V. Henderson
City Clerk and
Returning Officer

City of Toronto

Profesionāla palīdzība

Izpalīdzu visdažādākās vajadzībās jūsu mājā:

- **Finanču lietās** — akciju un bondu iegādē, banku kontu izdevīgā izkārtojumā, pensiju — RRSP u.c.
- **Dokumentu izpildīšanā** — apdrošināšanas, nodokļu formas, vēstules un sarakste ar dažādām iestādēm visādos jautājumos.
- **Ar padomiem** — sagādāju profesionālu palīdzību māju darbu veikšanai un izpalīdzu ģimenēm visdažādākos gadījumos.

Pirmā tikšanās par brīvu. Garantija.
Lūdzu zvanīt vakaros: 283-8580.

EINARS SOSTE
B.A., SC.

DV KLUBS

meklē darbinieku-ci kluba bāram
pilnam vai daļējam darba laikam.
Pieredze vēlama, bet nav nepieciešama.
Lūdz sazināties ar A. Šternu, tel. 787-6265.

Tikumīgais uzdzīvotājs ceļo

● DV teātris Kanadā 12. oktobrī Latviešu biedrības namā Grandrapidos rādīja E. Bacha komēdiju Tikumīgais uzdzīvotājs, ko no vācu valodas tulkojis V. Vitte, bet drāmaturga pienākumus veicis Gunārs Grieze. Negribētos pat ticēt, ka tā izrādīta jau dzimtenē Latvijas neatkarības laikā priekš daudziem gadiem, jo tā vēl šodien nav zaudējusi savu svaigumu valodas, darbības un teicamo dialogu ziņā. To var skatīt kā pilnīgi jaunu, labi izdevušos darbu, kas it kā būtu radies tikai nesen. Par tādu izvēli DV teatriniekiem Kanadā un režisoram pienākas atzinība. Nepieskaŗoties katra atsevišķa aktieŗa sniegumam, jāsaka, ka tie savas lomas veica labā un pārliecinošā tēlojumā — asprātības, humors un replikas šķīlās kā dzirkstis, un netrūka spraiguma spēles gaitā, par ko skatītāji varēja pavīpsnāt un pasmieties no sirds. Īsi kopā savelkot — izrāde ritēja ,,kā pa diedziņu''. Tā, skatītājiem dzīvojot uzmanīgi līdz izrādei, tāpat visiem sarežģījumiem un atrisinājumiem, dažkārt bija grūti atšķirt, kādus no tēliem autors noskatījis no dzīves un kādus izdomājis, liekot lietā savu rakstnieka talantu un veiksmi. Atsevišķi gribas pieminēt Makša Zvirbuļa (Upmaļa līdzdalībnieka) atveidotāju — Valdi Mārtinsonu. Liels nopelns kustību un dzīvīguma ziņā un par izrādes norisi vispār, liekams režisora Gunāra Vērenieka kontā, kas pacēla izpildījumu tīri profesionālā plāksnē. Izrādes noslēgumā ziedu veltes tēlotājiem u.c., un atkārtoti suminājumi līdz ar aicinājumu — brauciet vēl. Pateicības vārdus par devumu teica Latviešu biedrības priekšnieks A. Grīnbergs. Apmeklētāju pilna zāle, vairāki no Kalamazū, Lansingas apkārtnes un citām vietām. Varēja pamanīt vairākus pašu teātŗa saimes ļaudis, labu daļu no jaunās paaudzes un vienu otru, kas latviešu sabiedrībā pavisam reti redzēts.

● Grand Rapidu pilsētas mūzeja vadība bija aicinājusi dažādu tautību grupas 5. oktobŗa pēcpusdienā mūzeja telpās, lai tās rādītu kaut ko rakstuŗīgu un īpatnēju no savas senatnes. Šim aicinājumam bija atsaukušās astoņas grupas, starp citu žīdi, vācieši, grieķi u.c. Latviešu uzstāšanās izpaudās ar dziesmām, ko sniedza koris dir. Rob. Zuikas vadībā. Dziesmu tekstus apmeklētājiem paskaidroja koristi angļu valodā. Koristes bija tautas tērpos, arī par tiem vajadzēja stāstīt un skaidrot. Dažas tautības bija iekārtojušas stendus, kur pārdeva dažādus cepumus.

Valters Zirnītis.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
487-0491
PIEGĀDE LIELTORONTO ROBEŽĀS

Crest Florists
567 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont. M4S 2M5

Pinu, pinu ziedu viju
Pīpenes un smilgas miju
Mētru sauju, rožu sauju...

MAIJA ASARIS

SARMĪTE BULTE, BA, LLB
ADVOKĀTE—NOTĀRE
Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

Ingrida A. Matckars
B.A., M.A., L L B.
ADVOKĀTE pie
DYSON & KACABA Barristers & Solicitors
100 Richmond Str. W., Suite 400, Toronto, Ont. M5H 3K6
Tel. (416) 361-1777

Ērgļu ligzdas medus

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

LATVIJA AMERIKĀ

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu — Kanadā $46.00, ASV $46.00
☐ 6 mēnešiem ,, $24.00, ,, $24.00
☐ 3 mēnešiem ,, $14.00, ,, $14.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtāmi
125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9.

Meklējam slimo kopēju,

kas varētu dzīvot slimnieces mājās Toronto un kas varētu slimniecei gatavot arī ēdienu — 7 dienas nedēļā. Atlīdzība un brīvdienas pēc vienošanās.

Zvanīt vakaros 832-2524.

IERĪKO, LABO UN MAINA

plumbing, ellas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.

ROLAND KULLIK
(416) 275-1280.

GUNARS CONSTRUCTION

izdara visāda veida **pārbūvju un piebūvju darbus,** ieskaitot **plumbing un elektrību.**
Lūdz zvanīt **889-5076**

Veicināma paškdarbība latviešu skolās

Toronto latviešu ģimnazijas vecāku un skolotāju gada sapulce

Toronto latviešu tautas augstskolas (TLTA) ģimnazijas vecāku un skolotāju gada sapulcē 16. oktobrī Latviešu namā bija ieradušies 20 vecāki un 6 skolotāji. Ģimnazijas direktrise V. Slavieša ziņoja, ka šai mācību gadā 42 skolēni (pagājušo gadu 49): sagatavošanas klasē — 1, pirmajā — 11, otrā — 11, trešā — 9 un pēdējā, abiturientu klasē — 10. Darbojas 11 skolotāji, 5 papilskolotāji un pulciņu vadītāji, divi algoti techniski darbinieki. Direktrise arī informēja par pašdarbības grupām. Drāmas pulciņu šogad vada Sandra Markitante-Cifersone. Viņa Draudzīgā aicinājuma sarīkojumam iestudēs Teodora Zeltiņa Rīgas gimnazistus. Luga ir piecās ainās un tanī piedalās septiņi tēlotāji — trīs zēni un četras meitenes. Sandra spēlējusi DV Teātrī lugā Atkal atraitnis un piedalījusies gimnazijas teātŗa uzvedumos. Ģimnazijas audzēkņi raksta savā žurnālā Sīkumi, kuŗu redigē Guna Ikona-Krūmiņa, darbojas koklētāju ansamblī (vadītāja Ariana Liepiņa) un darbojas dziedātāju ansamblī (vadītājs A. Vītols).

Tautas augstskolas kasieŗa (Arvīds Bērziņš), ziņojums rādīja, ka ģimnazijas pag. gada ienākumi bijuši 12,356 dol., izdevumi 11,824, dodot 531 dolaru atlikumu. Vislielāko ienākumu devis Draudzīgā aicinājuma sarīkojums — 6,062 dol., no skolas maksām ieņemts 3,700 dol., ziedojumos 1,780 dol. Izdevumos — darbinieku algas 8,220 dol., teātŗa sagatavošana Draudzīgā aicinājuma sarīkojumam izmaksājusi 915 dol., Žurnāla Sīkumi izdošana 867 dol. Ziņojumu sniedza arī vecāku pārstāvis L. Ozols. Vecāku padome no klašu pārstāvjiem konstruējās šādi: priekšsēdis L. Ozols, sekretāre Benita Tint, saimniece Gaida Rāva ar palīdzēm Māru Jansoni un Brigitu Priedīti. Loteriju vadīs Skaidrīte Tērauda, dekorātori A. Ezergailis un E. Emsiņš, reklāmu pārzinātāja R. Kaļiņa. Draudzīgā aicinājuma sarīkojuma atbildīgā vadītāja skolotāja I. Kukse un absolventes Nora Lukse un Linda Sautara.

Pārrunas skāra audzināšanas un gimnazijas mācības jautājumus. Ģimnazijā var iemācīties ļoti daudz, ja skolniekiem ir interese. Ja audzēknim kādā priekšmetā ir īpašas dotības, interese un ļoti labi mācās, viņš var palīdzēt arī citiem skolas biedriem mācībās un nodarbībās, piemēram, skolotāja uzraudzībā mācīt dziedāšanu, darboties par līdzstrādniekiem skolas žurnālā, piedalīties drāmas pulciņa teātŗa izrādēs un bērnu vasaras nometnēs strādāt par vadītājiem. Ģimnazijas abiturienti saņem par labām sekmēm un veikumiem grāmatu veltes un pēdējos gados arī naudas balvas, ko ziedo DV organizācija, korporāciju kopa un citi labvēļi.

Pēc pārrunām priekšmetu skolotāji iepazīstināja vecākus ar izņemamo vielu šinī macības gadā visās četrās gimnazijas klasēs, kā arī mācīšanas veidu un panākumiem. Pacēlās arī jautājums, vai Toronto resp. tās tuvumā būtu vēlama vasaras gimnazija. Nolēma jautājumu atlikt uz nākamo vecāku un skolotāju sanāksmi 19. janvārī. **V.S.**

TORONTO

● Latviešu jaunatnes apvienība Kanadā bija rīkojusi Toronto Centrā īpašu vakaru, kuŗā V. Zaļkalns stāstīja par Brīvības kuģa braucienu. Zaļkalns uzsvēra trimdas preses lielo atsaucību šim pasākumam. Šai laukā daudz piestrādājuši Juris Kronbergs Zviedrijā un Jūlijs Kadelis Vācijā.

Baltiešu jauniešu sadarbības jautājums ir ļoti svarīgs. Būtu izveidojams īpašs birojs baltiešu sadarbības saskaņošanai. V. Zaļkalns domāja, ka iederētos baltiešu jauniešu kopējs folkloras uzvedums, mākslas iestādes, sporta spēļu sacensības.

Notikusī Brīvības kuģa akcija izdevusies labi arī materiālā ziņā, atstājot vairāk tūkstošu dolaru nākotnes iecerēm. Pārrunās minēja arī somu tautas līdzdalību Helsinkos. Brauciena dalībnieki Anda Sprūdža, Hāralds Ozols, Dace Veinberga, K. Zenaitis un V. Upeslācis stāstīja par saviem iespaidiem. Dace Veinberga pateicās PBLA, LNAK, Kanadas DV zemes valdei, Toronto DV nod. vanadzēm, Pensionāru apvienībai, J. Mieriņam, A. Sokolovai u.c. par saņemto atbalstu.

2.—3. novembŗa nedēļas nogalē Latviešu Centrā notiek baltiešu jauniešu kopēji saieti ar deju vakariem. Būs arī apspriede nākošā gada vasaras baltiešu jauniešu kongresa jautājumā.

Laikraksta kantorim:

sludinājumi, abonementa maksājumi, laikraksta piegāde un adrešu maiņas

466 - 1514

Turiet bērnus viņu vietās...

Tas ir likums, kas jāievēro katram, kad brauc mašīnā... bet daudz braucēju tomēr nenodrošina savus bērnus pareizi.

Piemēram:

- Mazie bērni jānodrošina ar īpašām mazbērnu jostām (harness).
- Bērnu drošības sēdekļiem jābūt piestiprinātiem ar automašīnas sēdekļa jostām.
- Kad nepieciešams, sēdekļa drošības jostas jāsaīsina.
- Plecu drošības jostas un speciālās mazbērnu jostas nedrīkst būt zem rokām.
- Klēpja jostām jābūt zemu uz gurniem.

Bērnu drošības sēdekļi bērnus no ievainojumiem pasargās tikai tad, kad tos lietos pareizi.

Iesprādzējiet viņus.

Ministry of Transportation and Communications

Ontario

Minister, Hon. Ed Fulton
Premier, Hon. David Peterson

Vai Pasaules Baznīcu Apvienība palīdzēs?

Laikā no 20. līdz 23. oktobrim Toronto bija ieradies nesen amatā ievēlētais Pasaules Baznīcu Apvienības ģenerālsekretārs Dr. Emilio Castro. Sakarā ar viņa viesošanos Kanadas Baznīcu Apvienība bija noorganizējusi eukumenisku dievkalpojumu, kas 20. oktobra vakarā notika Timoti Ītons Memorial baznīcā, piedaloties Kanadas anglikāņu baznīcas primātam archibīskapam E. Skotam, Apvienoto baznīcu Apvienības prezidija loceklei Dr. Luis Wilsonei, Kanadas baznīcu apvienības ģenerālsekretāram, mācītājam D. Andersonam un dažiem citiem garīdzniekiem.

21. oktobrī, Kanadas baznīcu apvienības noorganizētā seminārā, Dr. Castro ap 200 dažādo konfesiju pārstāvjiem stāstīja par misijas darbu un misijas darba iespējām un problēmam Dienvidamerikas valstīs. Dzimis Urugvajā un strādājis kā mācītājs un mācības spēks vietējās universitātēs, Dr. Castro labi pazīst šī joprojām nabadzīgā kontinenta cilvēku mentalitāti un problēmas, un tāpēc norādīja, ka Kristus evaņģēlija sludinātāju vārdiem būs pārliecinošs spēks tikai tad, ja tiem sekos labie darbi lai citu nastas atvieglotu.

Ar Dr. Castro tikās arī archibīskaps A. Lūsis.

Par šo tikšanos archibīskaps A. Lūsis paskaidroja: Es vēlējos satikt Dr. Castro divu iemeslu dēļ. Pirmkārt — es gribēju viņu tiešā veidā iepazīstināt ar mūsu tautas traģisko stāvokli okupācijas žņaugos. Otrkārt — es gribēju ar viņu pārrunāt jautājumus, kas saistās ar garīgu un materiālu palīdzību mūsu baznīcai tēvzemē.

Es norādīju, ka mēs neesam apmierināti ar to, ka Pasaules Baznīcu Apvienība tik nevērīgi izturas pret sarkano kolonialismu kādu Padomju Savienība jau četrdesmit gadus piekopusi Baltijas valstīs, mērķtiecīgi panākot to, ka jau tagad šīm tautām draud lielas briesmas. Pastāstīju, ka, piemēram Latvijā, neatkarības gados, krievu bija tikai 14% no visiem valsts iedzīvotājiem, bet tagad gandrīz visās Latvijas lielākās pilsētās krievi ir nospiedošā vairākumā. „Latviešu tauta mirst zem okupācijas un rusifikācijas spaidiem" — teicu „un mēs esam neapmierināti ar klusēšanas konspirāciju, kādu līdz šim piekopusi Pasaules Baznīcu Apvienība Baltijas valšķu un tautu jautājumā."

Uz Castro jautājumu: Ko tad lai mēs darām? — atbildēju: „Nebaidaties atklāti deklarēt, ka Baltijas valšķu okupācija no Padomju Savienības ir nelikumīga rīcība un rūpējaties par to, lai pasaules forumā šī okupācija netiktu noklusēta un aizmirsta".

Es pastāstīju Dr. Castro par Kopenhagenas tribūnālu, Brīvības kuģa neseno braucienu, un nodevu viņam tribūnāla materiālus, kā arī citu, attiecīgu literatūru, piemēram Sv. Andreja draudzes igauņu mācītāja un mācītāja J. Cālīša sagatavotu un Kanadas luterāņu baznīcas sinodei iesniegto dokumentu krājumu „The Treatment of Christians in occupied Estonia, Latvia and Lithuania." Ar lielu interesi Dr. Castro tūdaļ sāka lasīt brošūru par Latvijā nopostītiem dievnamiem „Šīs drupas apsūdz" — jo nodevu viņam eksemplāru spāņu valodā, kas ir viņa mātes valoda. Liekas, ka šīs problēmas patreizējam ģenerālsekretāram bija samērā svešas, un tāpēc informācija viņam labi noderēs. Pirms divi nedēļām viņš, kā patriarcha Pīmena ielūgts viesis—bijis Maskavā, kur Teoloģijas seminārs viņu iecēlis par „goda biedri". Maskavā tai laikā ieradušies arī daži pārstāvji no baznīcām Igaunijā un Latvijā. Castro ielūgts nākošā gadā tur viesoties un esot aicinājumu pieņēmis.

Mūsu intervijas beigās pārrunājām jautājumu par to, kā baznīcām Igaunijā un Latvijā, legālā veidā, varētu vairāk palīdzēt. Iedevu Pad. Savienības likumu par kulta organizāciju, resp. baznīcu darbību — Latvijā, un norādiju, ka šis likums liecina, cik nekautrīgi Padomju Savienība pārkāpj solījumu par reliģiskās brīvības un cilvēka tiesību respektēšanu Helsinku vienošanās aprisēs.

Dr. Castro solījās, ka viņš visus šos jautājumus pārrunāšot ar saviem „kolēģiem". Varbūt, ka šoreiz Pasaules Baznīcu Apvienības nostāja kļūs mums drusku labvēlīgāka un saprotošāka.

Mūsu pārstāvji arī Budapeštas konferencē

Sakarā ar Helsinku konferences Nobeiguma akta paslaik notiekošo Kultūras forumu Ungārijas galvaspilsētā Budapeštā ieradās PBLA valdes priekšsēdis Dr. Olģerts Pavlovskis un PBLA valdes loceklis Gunārs Meierovics. Šī ir pirmā reize, kad PBLA izdara kādu oficiālu pasākumu kādā Varšavas līguma valstī. 16. oktobrī Ungārijas valdība piešķīra PBLA pārstāvjiem novērotāju organizāciju delegātu statusu — (NGO — Non-Governmental Organization). Nekavējoties pēc sekmīgās akreditēšanās Pavlovskis un Meierovics tikās ar pirmajām 35 valstu delegācijām, lai tās informētu par Padomju Savienības Madrides konferences nobeiguma dokumentā panāktās vienošanās pārkāpumiem pret latviešu tautu okupētajā Latvijā un tās vitālajām interesēm.

Lai pamatotu un pierādītu PBLA prasības, Pavlovskis un Meierovics nodeva delegācijām īpaši šai vajadzībai sagatavotu dokumentāciju, kas satur faktu uzskaiti par to kā Padomju Savienība okupētajā Latvijā šīs norunas neievēro jau pašos pamatos. Pirmajā PBLA darbības dienā Budapeštā latviešu delegāti tikās ar Rietumvācijas delegātu, vēstnieku Dr. Eikhofu (Eickhoff), Šveices delegātu, vēstnieku Šenku (Schenk), Lielbritānijas delegātu un britu ārlietu ministrijas kultūras attiecību departmenta vadītāju Gī (Gee), Francijas delegātu un franču valdības Helsinku procesa nodaļas vadītāju de Bekozu (de Becausse), Itālijas delegācijas vadītāja vietnieci Kostu (Costa) un itāļu nacionālā Helsinku procesa prezidentu Ruso (Russo) kā arī ar Īrijas delegāti un vēstniecības pirmo sekretāri Šateri (Slattery).

Sarunās ar diplomātiem Pavlovskis un Meierovics norādīja uz sekojošiem padomju varas Madrides nobeiguma dokumenta pārkāpumiem: pirmkārt, vēstures viltošanu, ko piekopj padomju un padomju varai padevīgie okupētās Latvijas vēstures lektori un grāmatu autori kā piem. Sīpols, Dzintars un citi. Tālāk Pavlovskis un Meierovics norādīja uz latviešu valodas atstumšanu otrā vietā, rakstnieku brīvas domas izteikšanas ierobežojumiem ar komūnistu partijas uzspiesto cenzūru un tā saucamās kultūras sakaru komitejas segtās un atklātās spiegošanas akcijas ārzemēs, ko skaidri pierādīja Zviedrijas valdība ar Alberta Liepas izraidīšanu. Runājot par grāmatu, filmu un cita veida kultūras atspoguļotāju izmaiņu, Pavlovskis un Meierovics delegātu uzmanību vērsa uz faktu, ka padomju varas orgāni Latvijā atsevišķām personām liedz iespēju abonēt Rietumvalstu laikrakstus, žurnālus un citas publikācijas. Šāda rīcība ir pretrunā ar Madrides konferencē pieņemto lēmumu par kultūras izmaiņas paplašināšanu.

Turpmākās dienās PBLA delegāti vēl tikās ar Beļģijas, Dānijas, Norvēģijas, Holandes, Portugāles, Spānijas, Vatikāna un Zviedrijas pārstāvjiem forumā. Visplašāko atbalstu mūsu delegātiem sniedza ASV delegācija ar vēstnieku Šteseli (Stoessel) priekšgalā. Sevišķi pārsteidzoša bija Rietumvācijas vēstnieka Eikhofa norāde, ka vāciešiem latviešu tauta esot ļoti tuvu, jo „mēs esam daļēji atbildīgi par jūsu tagadējām problēmām" — mērķējot laikam uz Staļina — Hitlera paktu. Rietumvācijas ārlietu ministrija savukārt, apstiprinot jau Kultūras foruma priekšplānā saņemto PBLA dokumentāciju, PBLA informācijas biroja vadītājam Kadelim raksta, ka tās delegācija iestāsies par minoritāšu tiesībām kultūras jomā, tādā veidā arī kalpojot latviešu kultūrai. Sarunās ar Francijas delegātu de Bekozu atklājās, ka viņa tēvs ir bijis Francijas vēstniecības Rīgā otrais sekretārs un slimības dēļ pēc padomju varmācīgās Baltijas valstu okupācijas 1940. gadā kā pēdējais Rietumvalstu diplomāts atstājis Rīgu.

PBLA delegācija savu darbību Budapeštā noslēdza tiekoties ar Somijas delegātu Mansalu, kurš ļoti labi orientējās Baltijas valstu vēsturē. Īsi pirms izbraukšanas Pavlovskis un Meierovics vēl tikās ar ASV delegācijas vadītāju Žeņēvas atbruņošanās konferencē Maksi Kampelmanu, kas tieši bija ieradies Budapeštā. Kaut PBLA delegācija bija Forumā oficiāli akreditēta, abus latviešu pārstāvjus nepārtraukti novēroja un tiem sekoja Ungārijas drošības orgānu aģenti — domājams uz Padomju Savienības delegācijas spiediena pamata. Tikai vēlāk uzzināsim, vai un kādā veidā Padomju Savienība pret PBLA klātbūtni protestējusi. No Budapeštas Meierovics devās atpakaļ uz Mincheni, bet PBLA priekšsēdis uz Minsteri, lai piedalītos oficiālā PBLA sabiedrisko zinību institūta atklāšanas aktā.

PBLA informācijas birojs

RĒGENS PIRMS ŽENĒVAS...

(Turpinājums no 1. lp.)

runājošiem draugiem un paziņām. Angļu tekstu daudzi lasītāji ir pat pavairojuši un izplatījuši savu bērnu skolās vai savās baznīcās. Darait arī jūs to!

Baltieši ne bez pamata ar bažām klausījās prezidenta runu Apvienotās Nācijās, kurā tas, pieskaroties Austrumeiropai, Baltijas valstu problēmu vārdā nesauca. Baltiešu delegācijas uzklausīšana Baltajā namā norāda, ka prezidents Rēgens mūs nav aizmirsis. Varbūt stratēģisku iemeslu dēļ pirms Žeņēvas dialoga viņš pasaules forumā ir spiests dažus jautājumus iepriekš nepacelt.

Te nu jānorāda, ka sūtnis Matloks ir viens no tuvākiem prezidenta padomdevējiem Žeņēvas konferencē. Ir zināms, ka īsi pirms došanās uz Šveici Baltajā namā notiks Rēgena un Gorbačova apspriežu priekšmēģinājums, kurā Gorbačova vietu ieņems neviens cits kā sūtnis Matloks. Šādi ģenerālmēģinājumi notikuši pirms visām iepriekšējām galotņu apspriedēm, jo tie dod iespēju pārbaudīt prezidenta zināšanas vissarežģītākos jautājumos, kas var uzpeldēt priekšā stāvošā divu lielvaru dialogā.

Baltiešu sarunas ilga vienu stundu. Tajās bez sūtņa Matloka bija klāt arī Baltā nama sakaru direktora vietnieks Linas Kojelis un Valsts drošības padomes referents Džons Purnels. Pēdējais baltiešus vispirms iepazīstināja ar Žeņēvā apspriežamām problēmām. Purnels divus gadus kalpojis ASV sūtniecībā Maskavā par padomnieku cilvēka tiesību jautājumos. Viņš norādīja, ka amerikāņi sarunās grib ietvert arī cilvēka tiesību jautājumu, kas skar šķirto ģimeņu apvienošanu un tās etniskās grupas, kas grib atstāt Pad. savienību. Amerikāņu priekšlikumi būs konkrēti un konstruktīvi.

Baltieši uzsvēra, ka Baltijas valstis nav Pad. savienības iekšējs jautājums, bet gan neatrisināta starptautiska problēma. Ja ASV Žeņēvā pieminēs Baltijas valstu jautājumu, tad arī pasaules prese to darīs. Pēdējās nedēļās ļoti objektīvi un informātīvi raksti par Baltijas valstīm parādījušies žurnālā US News un World Report.

Sūtnis Matloks atkārtoti uzsvēra principus, kādēļ ASV nav mainījusi savu nostāju Baltijas valstu jautājumā. ASV Maskavas sūtniecības ierēdņi ceļojot arī uz Baltijas valstīm, bet ne sūtņa diplomātiskā pakāpē. Arī zemākie diplomāti izvairās no tikšanās ar Baltijas valstu valdības un partijas augstākiem funkcionāriem. Tikšanās ar pašvaldību pārstāvjiem vienā otrā gadījumā nav bijusi novēršama.

Baltiešu Brīvības Līga ir vienīgā, kas iesniegusi savu memorandu Žeņevas samitam.

Par zemu nav jānovērtē arī PBLA viceprieksšēža Dr. L. Luksa tikšanās ar Kanadas tieslietu ministru Krosbiju (skat rakstu 10. lp.) un tāpat arī Baltiešu delegācijas tikšanos ar ASV Tieslietu ministrijas augstākiem ierēdņiem. Paldies mūsu pārstāvjiem par viņu pūlēm. Atbalstīsim viņus šajā nozīmīgajā darbā!

Aleksandrs Ķegumnieks.

Svētdien, 10. novembrī pl. 15 Latviešu Namā

VIĻA PLŪDOŅA

Skaistvārdu laikmeta piemineklis

Piedalās: māc. A. Celms ar referātu, M. Ķuze un V. Pukats ar deklamācijām.

Ieeja $6, pensionāriem $5. *Kafijas galds.*

VISUS IELŪDZ **TLB VALDE**

Kristus Dārza vadība

aicina ikvienu tautieti piedalīties dievkalpojumā un Kristus Dārza iesvētīšanā *sestdien, 9. novembrī, pl. 15 un pl. 16 oficiālā atklāšanā, ar sekojošu pieņemšanu*

11290 PINE VALLEY DRIVE, WOODBRIDGE.

Kristus Dārza vadība lūdz tautiešus palīdzēt transporta sagādē tiem, kam tāda vajadzīga. Tāpat dāmas lūgtas piedalīties ar cepumiem, maizītēm un pie citiem darbiem atklāšanas dienā. **Lūdz zvanīt 532-9546.**

MONTREALA

Montrealas DV nodaļas 35 gadu darbības atceres sarīkojums notiks 9. novembrī, pl. 18, Latviešu sabiedriskā centrā 3955 Prost ielā, Lašīnā. Sarīkojumu kuplinās DV vīru koris no Toronto ar uzvedumu Kad pārnāksi, bāleliņ? Būs saviesīgs vakars ar deju.